

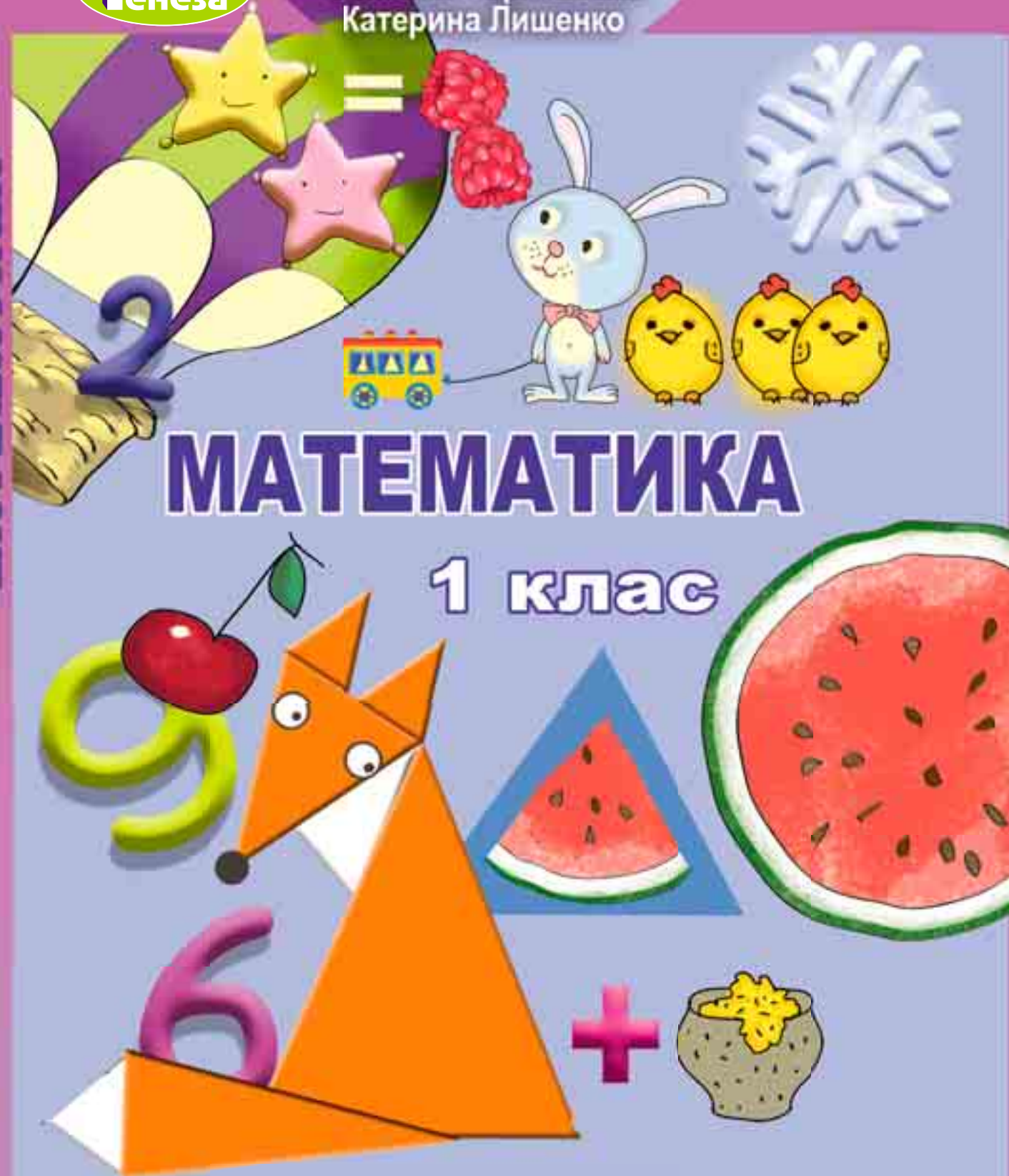
2018

МАТЕМАТИКА

Г.П. Лищенко, С.С. Тарнавська, К.О. Лищенко

видавництво
Генеза

Григорій Лищенко
Світлана Тарнавська
Катерина Лищенко

Григорій Лищенко, Світлана Тарнавська,
Катерина Лищенко

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

*Рекомендовано Міністерством
освіти і науки України*

Київ
«Гене́за»
2018

УДК 51(075.2)
Л67

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України
від 06.07.2018 № 734)

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

**Вітаю тебе в першій класі!
Ми разом поринемо в світ
Задач і фігур, мір і часу.
То буде цікавий похід!
Пізнаєш багато,
Мерщій мандрувати,
Хай подорож буде легка!
Увага! Рушаймо!
Секрет відкриває
наука така – МАТЕМАТИКА!**

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

- — орієнтовна межа матеріалу до уроку
- — порівняй
- — «кругові» вирази
- — завдання з логічним навантаженням
- — додаткові (творчі) завдання

Лищенко Г. П.

Л67 Математика : підруч. для 1 кл. закл. заг. серед.
освіти / Г. П. Лищенко, С. С. Тарнавська, К. О. Ли-
щенко. — Київ : Генеза, 2018. — 144 с. : іл.

ISBN 978-966-11-0561-3.

УДК 51(075.2)

© Лищенко Г. П., Тарнавська С. С.,
Лищенко К. О., 2018
© Видавництво «Генеза», оригінал-
макет, 2018

ISBN 978-966-11-0561-3

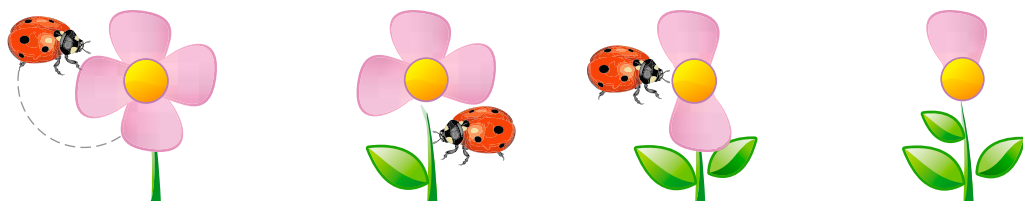
ЛІЧБА. ВЛАСТИВОСТІ ПРЕДМЕТІВ. ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ

1. Що (хто) вгорі, унизу? Скільки? Що (хто) вище, нижче, однакове за висотою? Якої форми, якого кольору?

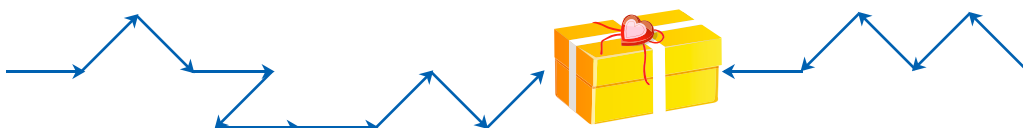

2. Числа записують цифрами. Полічи цифри на полі по порядку від 1 до 9, від 9 до 1.

3. Порівняй кількість пелюсток, листочків. Чого більше, менше? Чим відрізняються?

4. Опиши шлях до подарунка зліва, справа. Уживай слова: *вправо, уліво, угору, униз*.

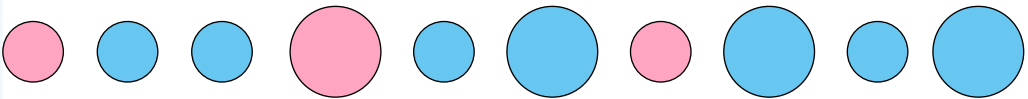

1. Полічи цифри на полі згори вниз, знизу вгору.

2. Скільки парт, учнів? Кого більше — хлопчиків чи дівчаток? Полічи фрукти на дошці по колу. Що «зайве»? Що за вікном? Хто сидить вище, нижче?

3. Полічи кружечки зліва направо, справа наліво. Скільки великих, малих кружечків? Яких кружечків більше — рожевих чи синіх?

4*. Які фігури пропущено?

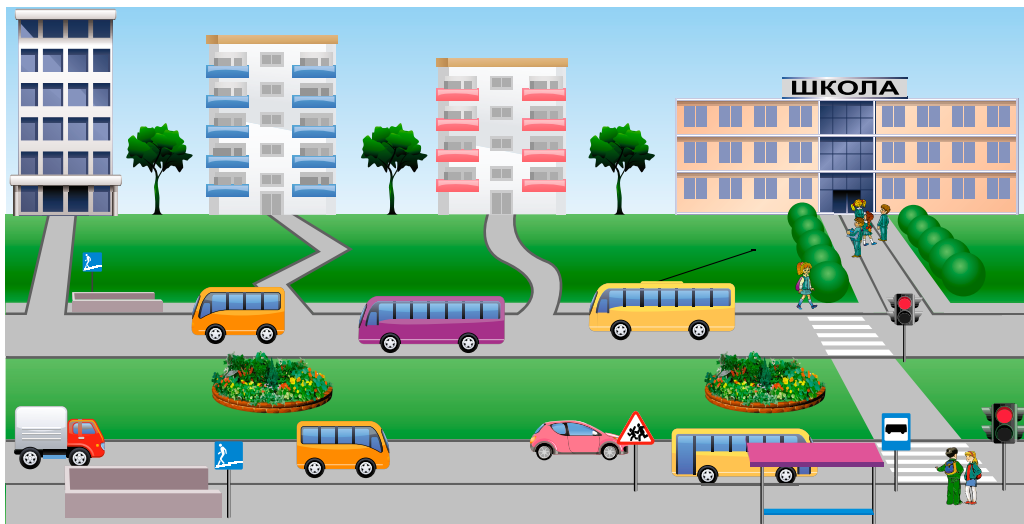

5. Постав запитання зі словом *скільки* про предмети у класі, що на малюнку.

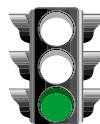

1. Назви цифри від 1 до 9, від 9 до 1 на полі. Скільки їх? Яка цифра розміщена після 3, 2, 4?

2. Від якого будинку дорога до школи найдовша, найкоротша? Який перехід ближчий до школи? Назви колір найвищого будинку, найнижчого.

3. Які це знаки? На які геометричні фігури вони схожі? Який наказ дає кожний світлофор?

4. За якими ознаками фігури розподілено на групи?

5. Як доїхати до школи? Розкажи, використовуючи слова: *угору, униз, уліво, управо*.

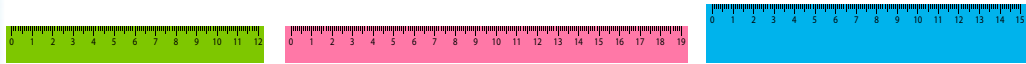
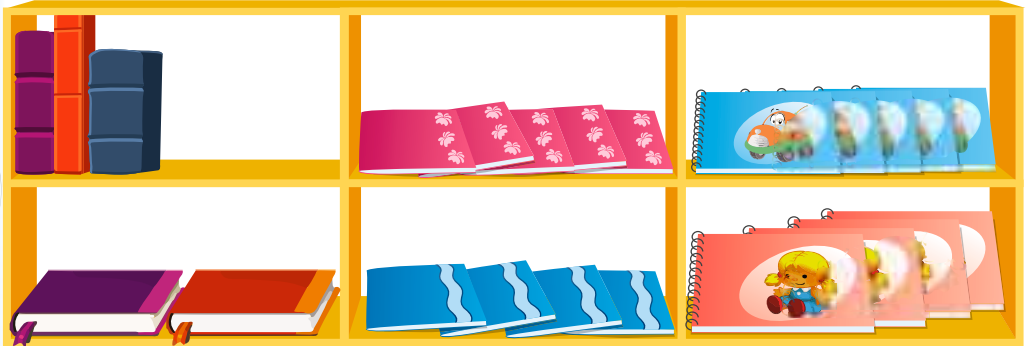

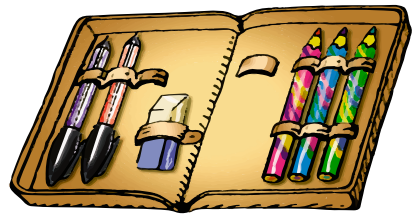
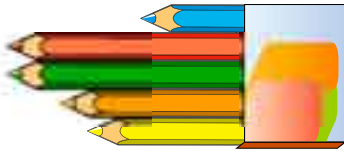

1. Полічи об'єкти довкола себе. Яких багато, по 1, по 2? Знайди на полі цифру, яка позначає число 7...

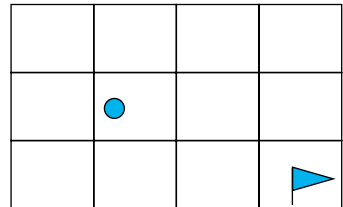
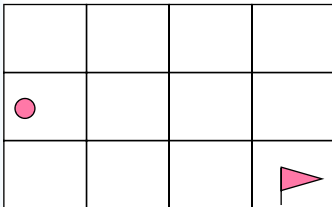
2. Скільки чого на полицях? Якою цифрою позначиш число блокнотів, ...? Назви колір найширшої книжки, найвузчої, найтовстішої, найтоншої. Якого кольору найдовша лінійка, найширша?

3. Назви колір олівців від найкоротшого до найдовшого. Якого кольору другий олівець зверху, знизу, однакові олівці? Чого більше в пеналі — олівців чи ручок?

4. Розкажи за схемами, як рухатися за стрілочками від крапок до прапорців.

1. Назви числа від 1 до 7 прилічуванням по 1. Починай так: *1 і ще 1 — це 2*. Назви числа від 6 до 1 відлічуванням по 1. Починай так: *6 без 1 — це 5*.

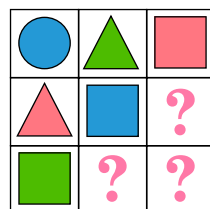
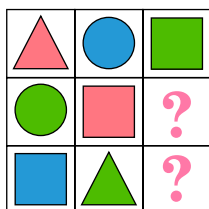
2. Число яких ранців позначиш цифрою 3, 2? Скільки всього ранців? Який ранець на гойдалці важчий? Чому?

3. Число яких предметів позначиш цифрою 2, 3, 1? Що покладеш у ранець? Що залишиш удома?

4*. Заповни квадрати, щоб у стовпцях і рядках не було однакових фігур і кольорів.

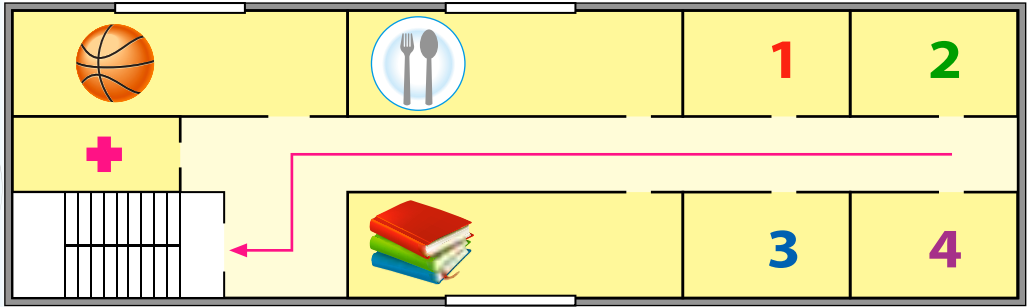
5. Продовж речення: 1) *Якщо книжка товстіша за зошит, то зошит...*; 2) *Якщо 2 більше за 1, то 1...*

1. Назви числа від 3 до 10, від 9 до 3. Назви «сусідів» числа 3, 2.

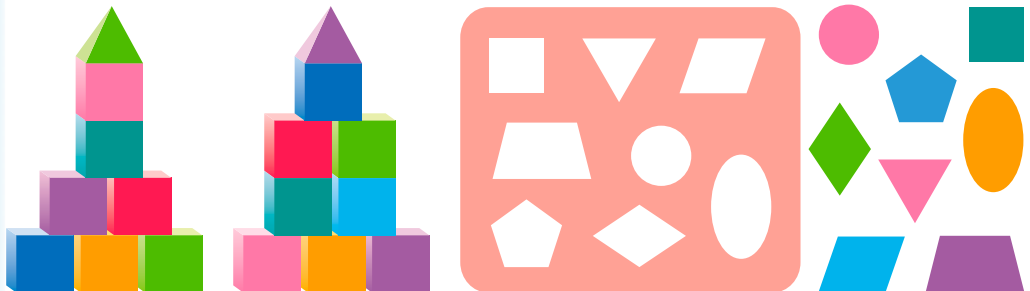
2. Полічи кількість вікон, столів у своєму класі. Скільки класних кімнат, приміщень на малюнку? Як іти до їдальні, спортзалу, бібліотеки від 1 класу, від 4 класу?

3. Скільки дітей іде вправо, уліво? Який по порядку вищий хлопчик зліва, справа? А нижча дівчинка зліва, справа? Чи є діти, однакові за зростом?

4. Зі скількох кубиків складено кожен вежу? Якого кольору кубик під зеленим у вежах? Поясни, яку фігуру куди покласти, щоб «полатати» килимок.

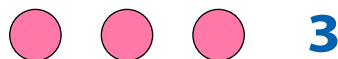

1. Скільки пальців у тебе на руці? А друзів у школі? Яких предметів у класі по 1, по 2, багато?

2. Скільки горщиків зліва на верхній полиці, на нижній? Що зробити, щоб на полицях було порівну горщиків? Чого на полицях багато, по 1, по 2? Чого більше: акваріумів чи кліток?

3. Скільки речей у шафі зверху, посередині, унизу? Порівняй їх число із числом кружечків, квадратів, трикутників. Чи правильно позначено кількість речей?

3

1

4

4. Як називають фігури? Покажи замкнені й незамкнені криві та ламані. Намалюй дві криві синім кольором та одну ламану — зеленим.

Прямі

Криві

Ламані

Промінь

Відрізок

1. Назви числа від 1 до 7, від 7 до 1. Назви число, що передує числу 6, наступне за числом 8.

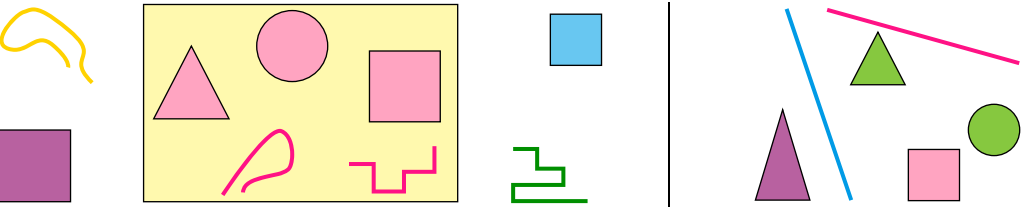
2. Скільки дітей в ансамблі? Число яких дітей позначиш цифрою 2, 5, 6? Скільки пар танцює? Зліва чи справа більше дітей?

3. Скільки тут спортивних знарядь для гри у школі, удома?

4. Які фігури справа треба розмістити у прямокутнику, а які — за ним?

5. З якої піраміди яке кільце? Покажи.

1. Назви числа від 1 до 6, від 7 до 1 через одне.

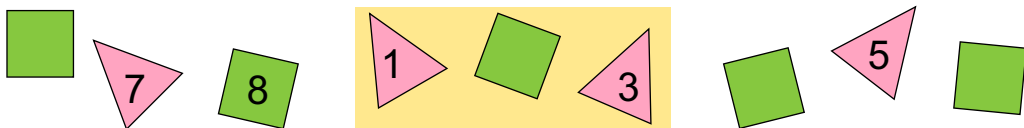
2. Скільки тарілок, ложок? Скільки буде гостей? Покажи відповідні цифри на полі. Що треба зробити, щоб тарілок, ложок було порівну? Чого по 1, багато? Скільки свічок горить, згасло? Скільки років імениннику?

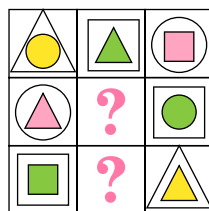
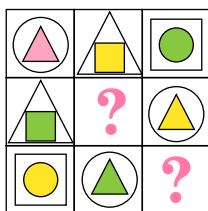
3. Скільки друзів уже прийшло на день народження? Полічи взуття парами.

4. Назви числа на перевернутих картках. На скільки кожне з них більше від попереднього?

5*.

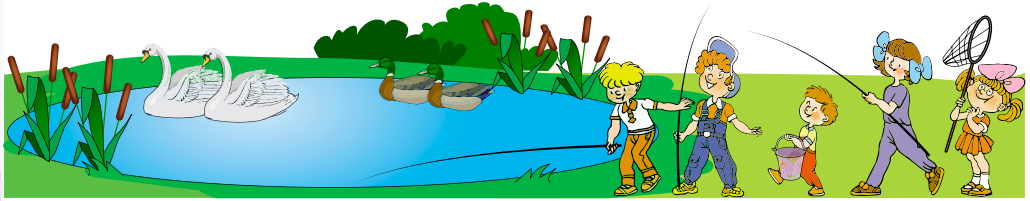
6. Закінчи речення: У класі столів менше, ніж стільців, а стільців...

1. Назви числа від 3 до 9, від 6 до 10. Назви цифри на полі через одну згори вниз, знизу вгору.

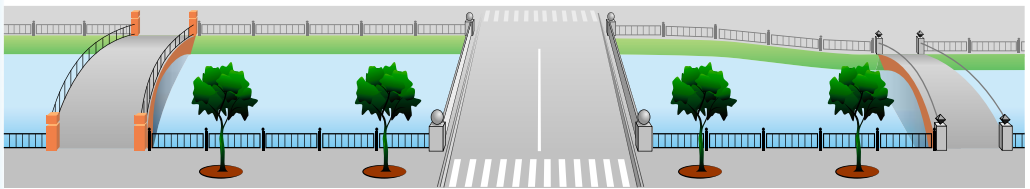
2. Скільки дітей іде ловити рибу? Яким по порядку йде найменший хлопчик, якою — дівчинка з вудкою? Яка форма озера? Скільки лебедів, качок, кущів очерету?

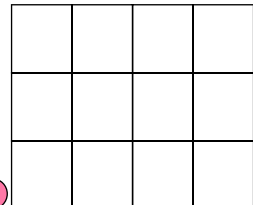
3. На скільки риб більше зліва, ніж справа? Яка риба найдовша, найкоротша? Скільки риб однакової довжини? Яка риба ширша справа? Закрий зліва одну рибу. Скільки стало риб?

4. Скільки вузьких, широких мостів? Покажи найширший.

5*. За скільки кроків дістанешся озера, рухаючись по клітинках? Можна йти лише по 2 кроки вправо або по кроку вгору. Знайди 3 таких шляхи.

1. Назви числа від 1 до 6, від 6 до 1. Назви числа, прилічуючи по 2, від 2 до 6, відлічуючи по 2 від 6.

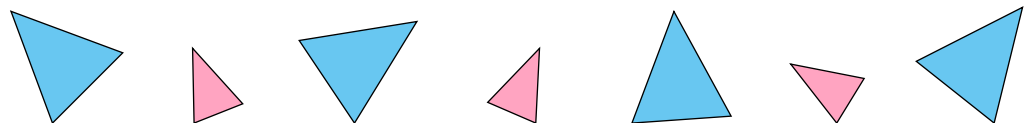
2. Полічи, скільки тварин у кожній групі. Назви групи тварин від найменшої кількості до найбільшої.

3. Чого більше в хом'ячка — морквин чи буряків? Що треба зробити, щоб морквин стало стільки ж, як буряків? Кого більше — папуг чи кенарів? Що треба зробити, щоб їх було порівну?

4. На які групи можеш поділити фігури?

5. Назви одним словом усіх, крім одного.

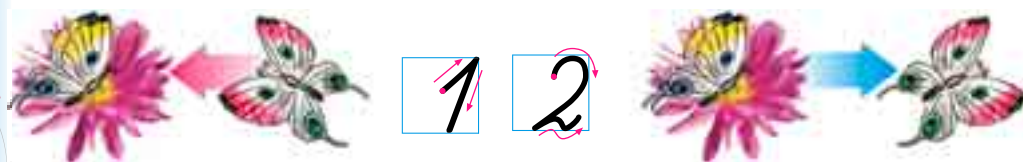

НУМЕРАЦІЯ ЧИСЕЛ ВІД 1 ДО 10

1. Скільки всього хвойних, листяних дерев, кущів? Яких дерев по 1, по 2?

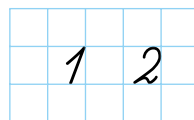
2. Скільки метеликів на квітці зліва було, підлітає, стане? 2 — це 1 і 1. Скільки метеликів на квітці справа було, залишиться? 1 — це 2 без 1.

3. Скільки листочків було на гілці? Як вони опадали?

4. Як стало 2 листочки у дівчинки? Як можна утворити число 2 із числа 1? Скільки листочків у неї залишилося? Як можна утворити число 1 із числа 2?

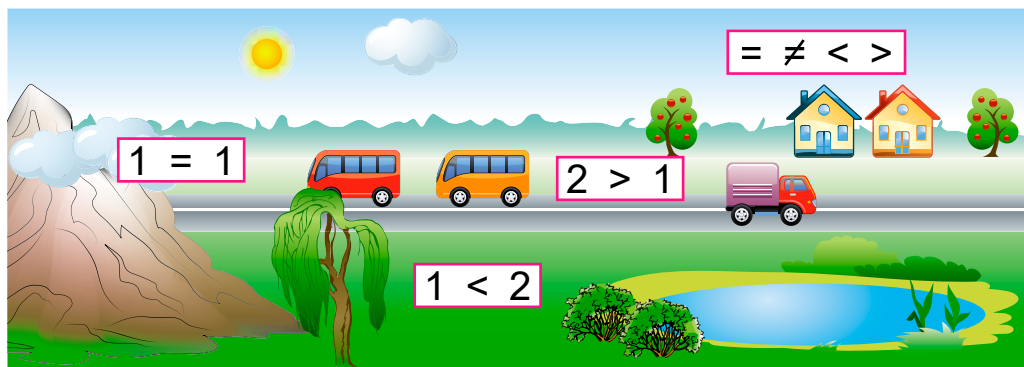

5. Що треба зробити, аби фігур стало порівну?

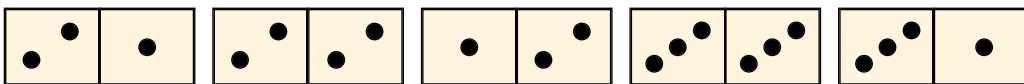
1. Полічи рукотворні, природні об'єкти. Про що можна сказати: $1 = 1$ (один дорівнює одному)? Скільки кущів, дерев? Порівняй. Знаки $<$, $>$ гострим кінцем указують на менше число. Запис $1 < 2$ читай так: один менше від двох. Прочитай: $2 > 1$.

2. Що із чого? Про число яких об'єктів складено рівності: $1 = 1$, $2 = 2$; нерівності: $2 > 1$, $1 < 2$, $1 \neq 2$?

3. Склади рівності й нерівності за кількістю точок.

4. Чого більше — природних чи рукотворних об'єктів?

1. Прилічуй по 2 від 1 до 5. Відлічуй по 2 від 5 до 1. Назви число: 3 без 1, 2 без 1, 8 без 1.

2. Скільки кущів вересу справа, зліва? Скільки бджілок стало зліва? Як можна утворити число 3 із числа 2? **3 — це 2 і 1.** Скільки бджілок на кущі справа було, стало? Як можна утворити число 2 із числа 3? **2 — це 3 без 1.**

3. Чого на малюнку по 3? Число яких об'єктів відповідає записам? Скільки чисел у віконечках класиків? Порівняй розміри футбольного поля і дитячого майданчика.

$$1 = 1$$

$$3 = 3$$

$$2 = 2$$

$$2 \neq 3$$

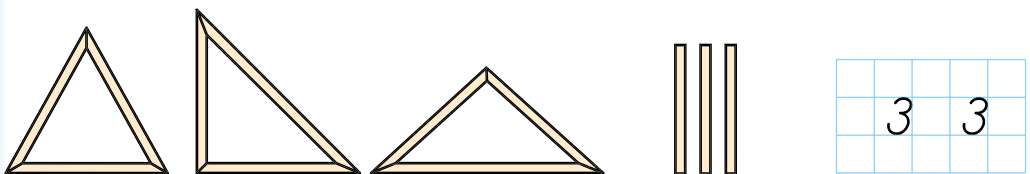
$$2 > 1$$

$$3 > 1$$

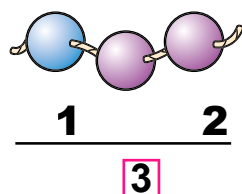
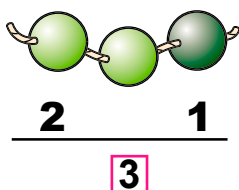
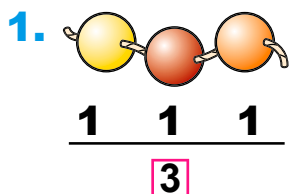
$$1 < 3$$

$$3 > 2$$

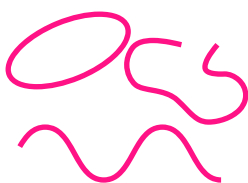
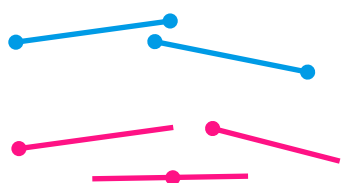
4. Чим подібні фігури?

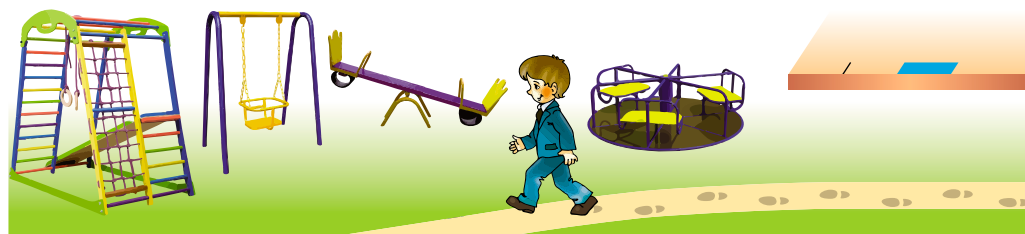
2. Полічи прямі, криві, ламані, точки. Скільки ланок у кожної ламаної? Скільки променів, відрізків?

Точки

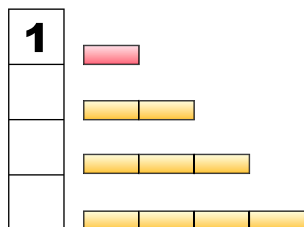

3. Які фігури бачиш на майданчику? Скільки кривих, ламаних? Скільки з них замкнених, незамкнених? Чим хлопчик вимірює відстань? А довжину стола?

4. $\begin{array}{l} > \\ < \\ = \end{array}$ $\begin{array}{ccc} 1 < 3 & 2 > 1 & 1 = 1 \\ 1 \square 3 & 3 \square 2 & 2 \square 2 \end{array}$ $\begin{array}{ccc} 3 > 2 & & \\ 3 \square 3 & & \end{array}$

5. Скільки червоних смужок вкладається в кожній жовтій? Які числа запишеш у клітинках? Скільки одиниць містить кожне число? Який відрізок довший? Яка довжина поданих відрізків в умовних мірках?

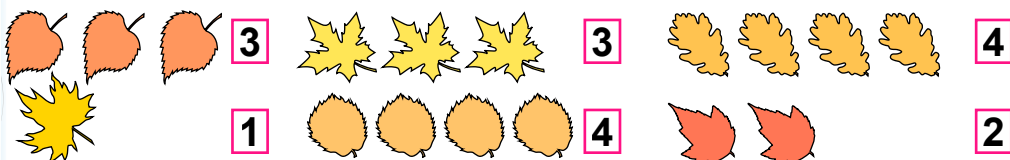

4

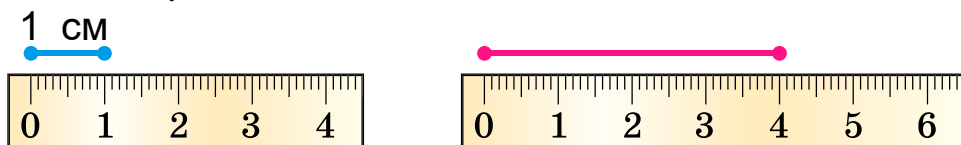
1. Скільки ляпок живе в будиночку зліва, справа? Як можна утворити число 4 із числа 3? **4 — це 3 і 1.** Як можна утворити число 3 із числа 4? **3 — це 4 без 1.**

3
7

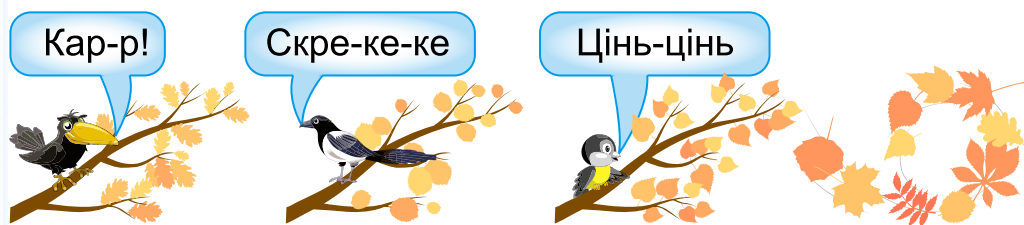
2. Полічи листочки в кожній групі. Склади нерівності.

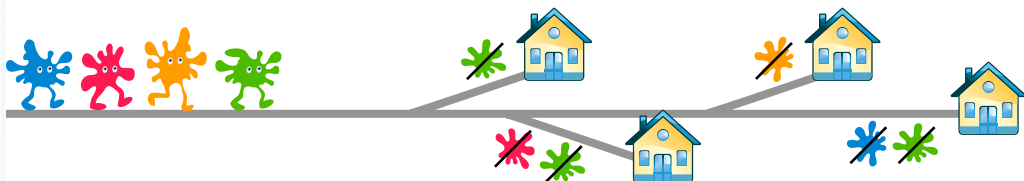
3. Довжину можна виміряти лінійкою. Шкалу лінійки поділено на сантиметри. Яка довжина відрізка зліва, справа? Порівняй 1 см і 4 см.

2
2

4. Які кольори та звуки на шкільному подвір'ї? У кого з птахів найкоротша пісня? Накресли відрізок такої довжини (1 буква — 1 см).

5*. Де який колір живе?

1
3

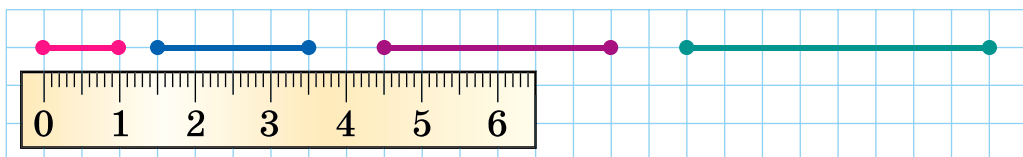
1. Полічи листочки в калюжі. Зі скількох одиниць складається число 4? Полічи краплини на парасольках. На які два числа можна розкласти число 4?

4	
1	3
2	?
?	1

3
1

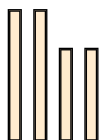
2. Виміряй довжину відрізків. Скільки відрізків завдовжки 1 см міститься у 2 см, 3 см, 4 см? Відрізок завдовжки 1 см — це довжина 2 клітинок зошита.

3. Скільки «літачків» клена, каштанів, чорнобривців, листочків? Поясни склад числа 4.

2
2

4. Полічи сторони чотирикутника. Що з твого довкілля має таку форму?

1
3

5*. Яка попередня та наступна фігура?

1) ? ?

2) ? = ?

- 4** 1. Скільки рожевих, жовтих, зелених, синіх кружечків? Склади рівності та нерівності.

- 2** 2. Зірвали 3 жовтих і 3 червоних яблука. Узяли 4 яблука. Скільки яблук і якого кольору могли взяти?
- 3** 3. Знайди три відповіді.

4					
3	і	?	2	і	2
1	і	?			

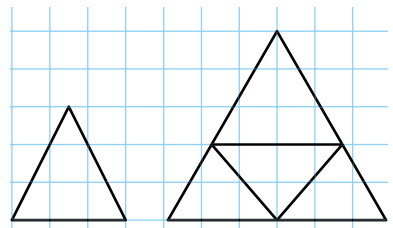
- 3** 3. У кошику 3 грона винограду. Поклали ще гроно. Більше чи менше грон стало в кошику? Виміряй довжину грона винограду лінійкою.

- 2** 4. Назви овочі. Скільки овочів по 2, 3, 1? Скільки овочів покладеш у борщ, у салат?

- 5*** 5*. Скільки всього трикутників? Накресли малюнок за вибором.

1. За малюнком поясни, як можна утворити число 5 із числа 4. **5 — це 4 і 1.** Як можна утворити число 4 із числа 5? **4 — це 5 без 1.**

2. Назви «сусідів» числа 3, 4. Яке число передує числу 4, наступне за ним? Назви числа, менші від 5.

3. Скільки омелюхів, снігурів? Як стало 4 омелюхи, 5 снігурів? Поясни нерівність.

4. Скільки жучків, мошок уполювала синичка? Скільки жолудів сойка запасла на зиму? Чи правильно позначено кількість у кожній групі? Порівняй числа.

5. Хто тут п'ятий — «зайвий»? Чому?

6. Поділи фігури на групи за кольором, формою.

- 5** 1. Полічи по 2 від 1 до 7, від 7 до 1, від 3 до 7.
2. На які два числа білочка розклала число 5?

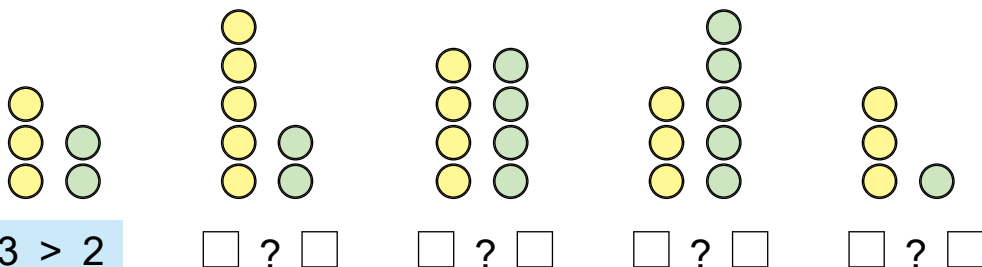

- 4** 3. Допоможи їжачкові полічити листочки у групах.

4. Зі скількох паличок склали п'ятикутник? Скільки в нього сторін, кутів? Прочитай рівність $5 = 5$.

- 3** 5. Полічи кружечки. Порівняй числа за зразком.

- 2** 6. Чим відрізняються фігури? Що в них спільне?

- 1** 7. Знайди 5 відмінностей.

1. Полічи по 2 від 1 до 5, від 2 до 6. Назви числа, більші за 4, менші за 3; більші за 2 і менші за 5.

2. Скільки зліва окремо дорослих, дітей? Скільки їх разом? Це можна записати так: $2 + 1$. Це **вираз**. Знак «+» означає **додати**. Скільки всього членів сім'ї? $2 + 1 = 3$. Число 3 — це **значення виразу**. Рівність читають так: *До двох додати один буде 3.*

+

-

Скільки справа дорослих? Це можна записати виразом: $3 - 1$. Знак «-» означає **відняти**. Рівність $3 - 1 = 2$ читають так: *Від 3 відняти 1 буде 2.*

3. Прочитай рівності. Поясни, як їх склали. Доповни.

$$2 + 3 = 5$$

$$4 + 1 = 5$$

$$3 + 2 = 5$$

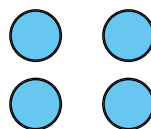
$$5 - 2 = \square$$

$$5 - 1 = \square$$

$$5 - 3 = \square$$

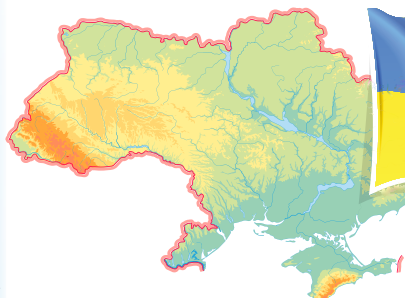
4. Петрик старший від Олі. Олі стільки ж років, скільки й Андрійкові. Хто з хлопчиків старший?

5. Скільки всього фігур? Чим відрізняються групи фігур?

1. Скільки кольорів на прапорі України? У якому слові букв більше? Скільки однакових букв у слові *прапор*? Склади рівності про прикордонників.

Прапор

Герб

2. Назви числа від 1 до 5, від 5 до 1. Назви числа, більші за 2 і менші від 5; більші за 1 і менші від 4.

3. Поясни, як склали вирази, і знайди їх значення. Склади свої вирази на додавання і віднімання.

$$2 + 3$$

$$2 + 1$$

$$5 - 2$$

$$1 + 1$$

4. Порівняй число біноклів і рацій зліва, всюдиходів і військових джипів справа. Склади нерівності.

5*. Якого прапорця не вистачає?

?

1. За малюнками поясни склад числа 5.

2. Порівняй число колосків пшениці й жита, горіхів ліщини й волоських. На скільки чого більше, менше? Склади нерівності.

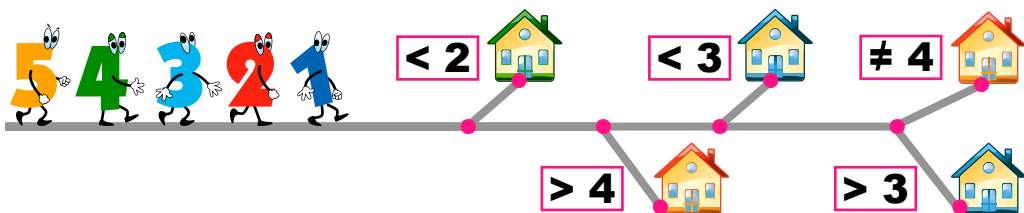
3. Назви числа у клітинках, що відповідають кількості предметів. Про число яких страв склали нерівності: $5 > 3$, $3 > 2$, $2 < 5$? Склади свої нерівності.

4. Виміряй довжину відрізків і порівняй. Скільки відрізків по 2 см поміститься у відрізок завдовжки 5 см? Виміряй і порівняй довжину колосків на малюнку.

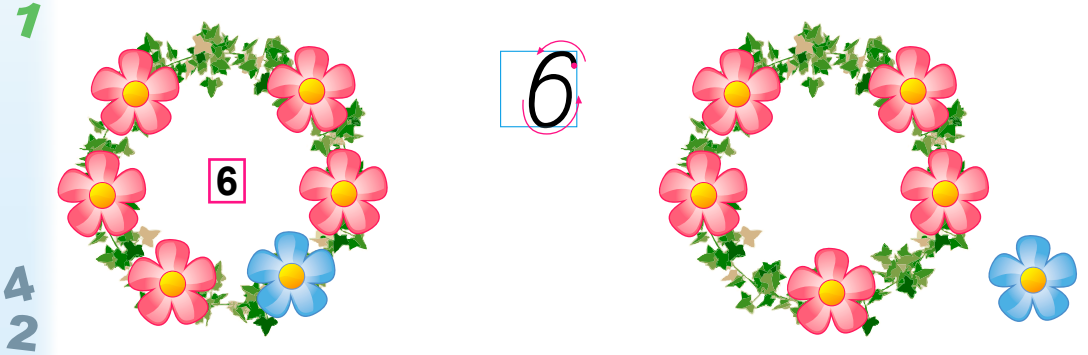
5*. Де чий будинок?

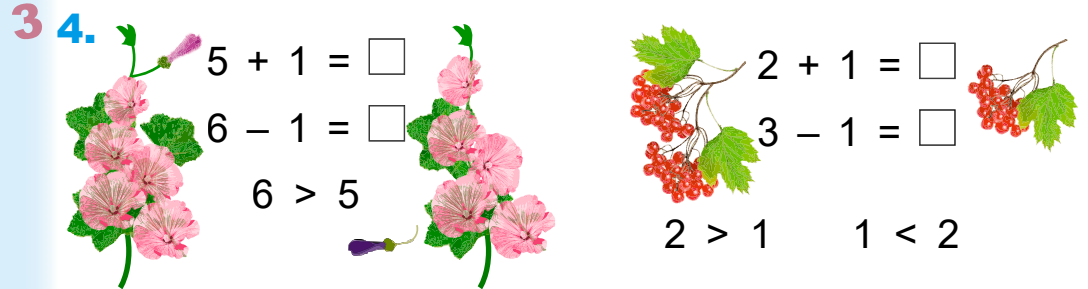

6 1. Назви числа від 1 до 6, від 6 до 1. Яке число передує числу 6, 3; наступне за числом 5, 3, 4, 2?

5 2. Поясни, як можна утворити число 6 із числа 5.
6 $6 = 5 + 1$. Як утворити число 5 із числа 6? $5 = 6 - 1$.

3 3. Порівняй числа кожної пари об'єктів.

2

4 5. Виміряй довжину стебла мальви, відрізків. Накресли такі відрізки. Склади рівності й нерівності.

6 6. Склади вирази на додавання та віднімання за кольором і формою фігур. Обчисли ці вирази.

1. Полічи у слові на малюнку букви. Яка по порядку буква **М** зліва, справа? Склади усно рівності про товари. Що можна сказати про число пар рукавиць і шапок; усіх рукавиць і шапок? Якого взуття більше?

2. Запиши додаванням склад числа 6 із двох чисел за малюнками.

3. Назви рамки від найменшої до найбільшої за числом сторін. Якої форми рамки немає в ряду? Виміряй довжину сторін трикутної рамки.

4. За малюнками склади нерівності за зразком: $5 > 3$, $2 < 3$.

5. Семенко прийшов на шкільний ярмарок раніше від Галинки, але пізніше від Пилипка. Хто з них прийшов на ярмарок першим, останнім?

6 1. Поясни за малюнком склад числа 6.

5 2. Прилічуй по 2 до 6, відлічуй по 2 від 6. Назви числа, менші за 6 і більші за 3.

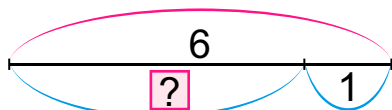
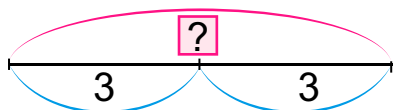
3 3. Прочитай рівності. Устав потрібний знак у нерівностях. Яку схему до якого малюнка складено?

$$3 + 3 = 6 \quad 4 + 2 = 6 \quad 6 - 1 = \square$$

$$3 \square 6 \quad 3 \square 3 \quad 6 \square 4 \quad ? \square 1 \quad 6 \square 1 \quad ? \square 6$$

3
3

4 4. Поясни, як за малюнком склали вирази. Обчисли.

2
4

$$2 + 4$$

$$6 - 2$$

$$3 + 1$$

$$4 - 1$$

5 5. Скільки всього фігур? Скільки трикутників, многокутників? Поділи фігури на дві групи.

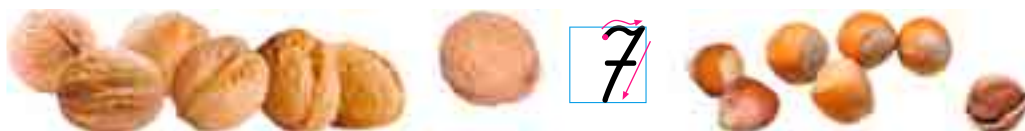
1
5

6 6. Накресли відрізок довший за 4 см і коротший за 6 см; коротший від 6 см на 4 см.

1. Прилічуй по 2 до 6. Назви числа від 1 до 7, від 7 до 1. Назви числа, більші за 3 і менші від 7; більші за 2 і менші від 6.

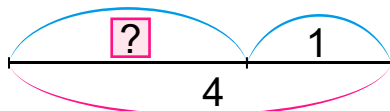
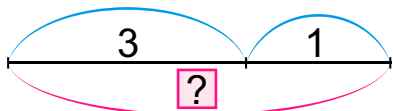
2. Поясни, як утворено число 7. $7 = 6 + 1$. Як із числа 7 утворено 6? $6 = 7 - 1$.

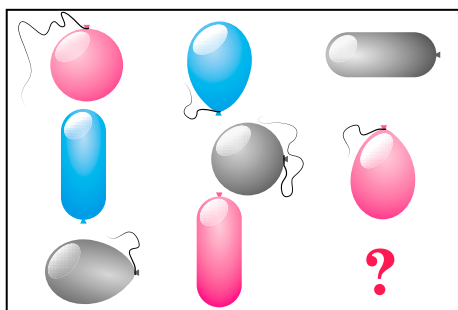
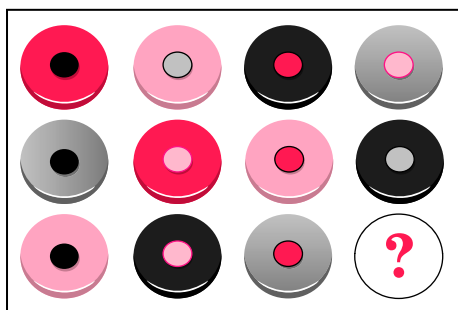
3. Які цифри «загубилися»?

4. Скільки яких музичних інструментів? Склади рівності та нерівності. Про що складено схеми?

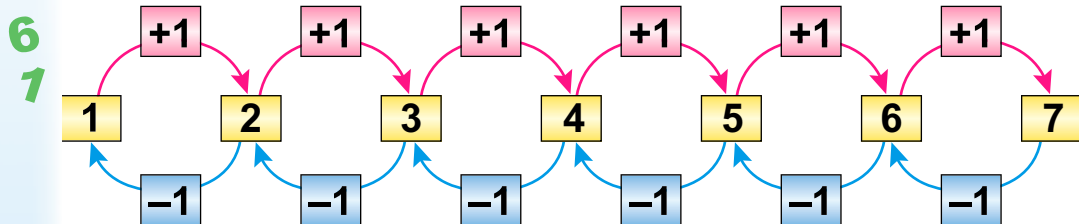

5. Якого ґудзика і якої кульки бракує? Виміряй довжину й ширину рамок.

- 7** 1. Назви числа до 7, прилічуючи по 1; від 7, відлічуючи по 1. Називаючи кожне друге, говори: «Не зіб'юся!».

2. Поясни склад числа 7 з двох менших чисел.

3. Скільки днів у тижні? Назви їх. Ярмарок почався в четвер і закінчився в неділю. У які дні був ярмарок?

4. Порівняй у стовпчиках вирази та їх значення.

	2 + 2	
	4 - 2	

	4 - 1	
	3 + 1	

	5 + 1	
	6 - 1	

	5 + 2	
	7 - 2	

- 2**
5 5. Зі скількох стрічок складено стрічку зліва, справа? Виміряй їх довжину. На скільки частин по 2 см поділили стрічку справа? Скільки частин по 3 см міститься у найдовшій стрічці?

- 1** ● 6. Віднови рівності.

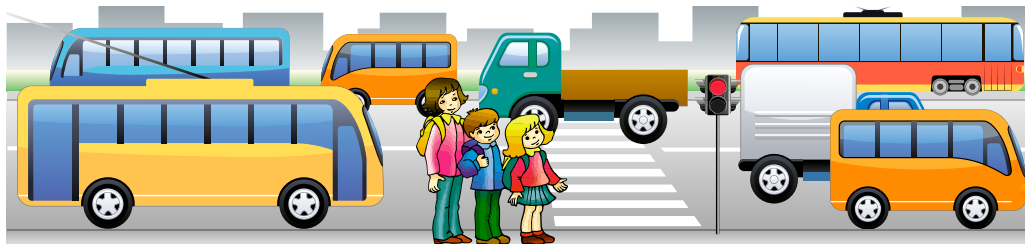
6 $5 + 2 = ?$ $1 ? 6 = 7$ $4 ? 3 = 7$

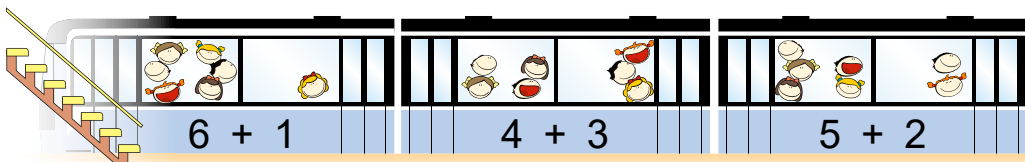
7

1. Тато з дітьми поїхав до бабусі в суботу. Вони повернулися в середу наступного тижня. Назви дні тижня, коли діти були в бабусі.

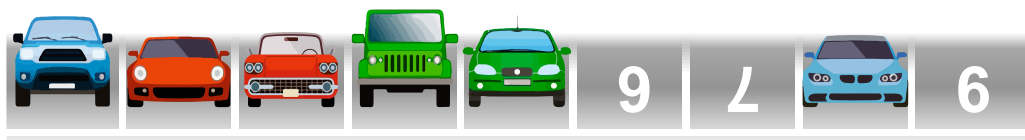
2. Скільки на малюнку пасажирського транспорту?

6
7

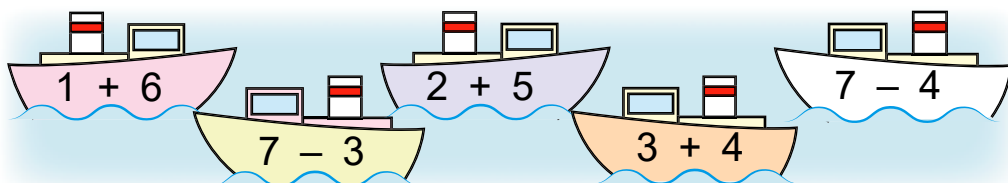
3. Полічи число сходинок, пасажирів у кожному вагоні метро. Поясни склад числа 7.

5
2

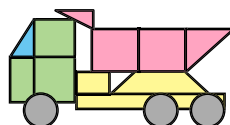
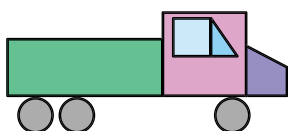
4. На стоянках під якими номерами немає машин?

4
3

5. Знайди й запиши значення виразів.

2
5

6. З яких фігур складено машини?

1
6

8 1. Як утворити число 8 із числа 7? Як із числа 8 утворити число 7? Назви числа, менші за 8.

7
1

8 $7 + 1 = 8$
 $8 - 1 = 7$

6
2 2. Що полічили, щоб скласти рівності: $2 + 2 = 4$, $4 + 2 = 6$, $3 + 1 = 4$?

5
3

3. Склади схеми до першого і третього виразів. Що дізналися за малюнком і останнім виразом?

4
4

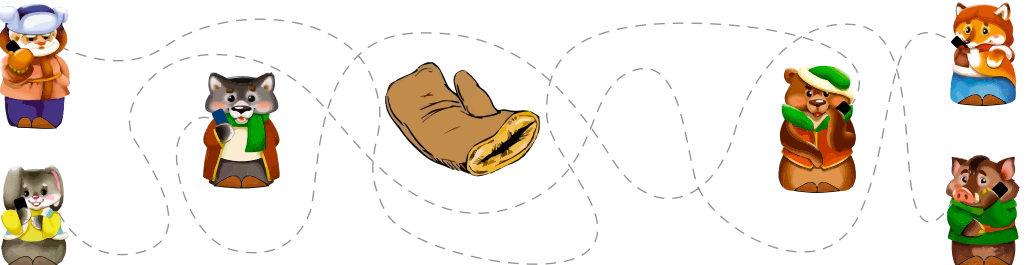
$3 + 1$ $2 + 3$ $3 + 2 + 1$

3
5 4. Назви одним словом. Що «зайве»? Чому?

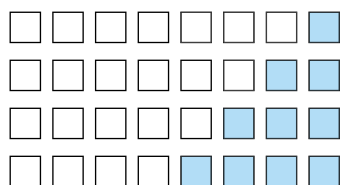
2
6 5. З якої казки персонажі? Хто кому телефонує?

1
7

1. Поясни, на які два числа робот Алекс розклав число 8. Віднови та прочитай рівності.

$$8 = 7 + 1$$

$$8 = 4 + \square$$

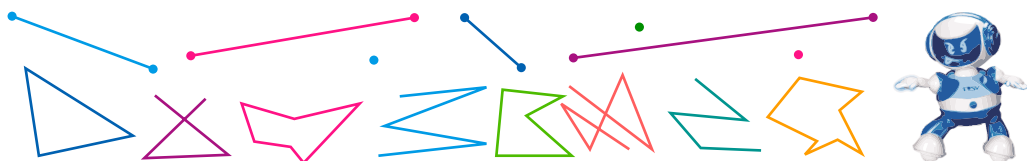
$$8 = 6 + \square$$

$$8 = 3 + \square$$

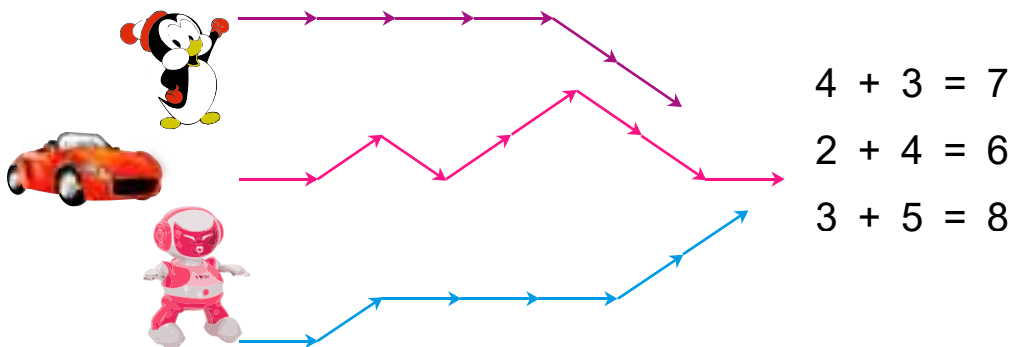
$$8 = 5 + \square$$

$$8 = 2 + \square$$

2. Які фігури накреслив робот Лукас? Виміряй довжину відрізків.

3. Поясни напрям руху за стрілочками. Який шлях найдовший, найкоротший? Про рух яких іграшок складено рівності? А нерівності: $6 < 8$, $7 > 6$, $8 \neq 7$?

4. Добери числа, щоб рівності були істинними.

$$7 + \square = 8$$

$$2 + \square = 5$$

$$\square + 3 = 7$$

5. Чим схожі вирази? Чим відрізняються?

$$3 + 2$$

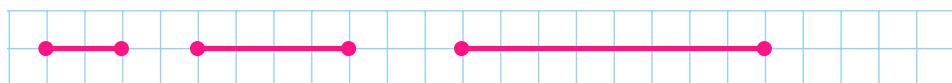
$$5 + 2$$

$$4 + 2$$

$$6 - 3$$

$$6 - 1 + 2$$

6. Порівняй довжину відрізків.

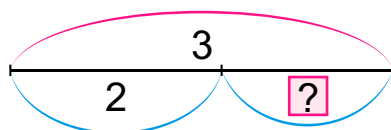
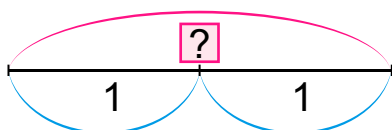
9 1. Скільки будівельної техніки? У скількох вікнах на кожному поверсі горить світло в будинку справа?

2. Склади рівності про вантажівки та бетоновози.

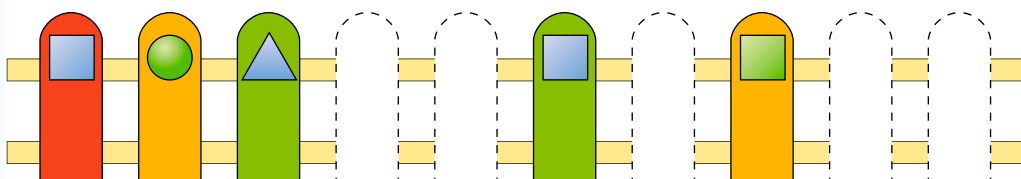

3. Виміряй лінійкою довжину ділянок дороги та порівняй. Перевір, чи відповідають схеми малюнкам.

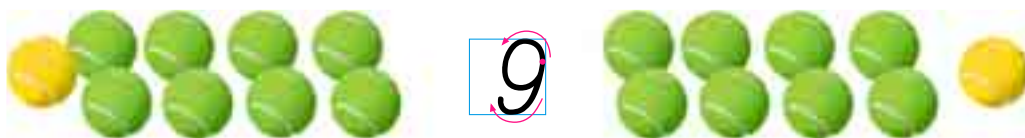
4. $\square + 3 = 8$ $\square + 2 = 8$ $\square - 4 = 8$ $\square - 5 = 3$

5*. «Полагодь» паркан. Які дощечки потрібно вставити?

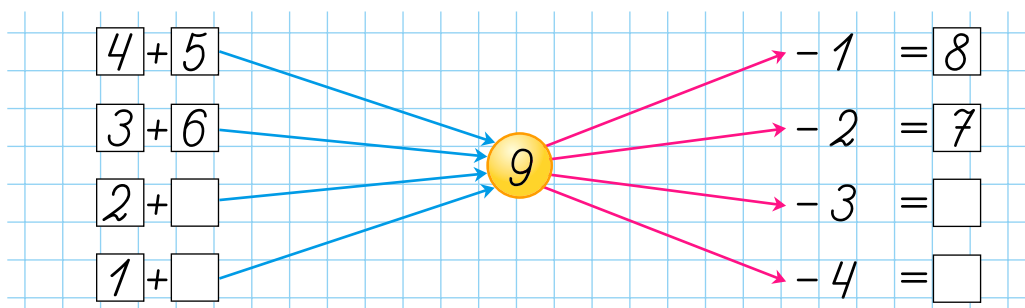

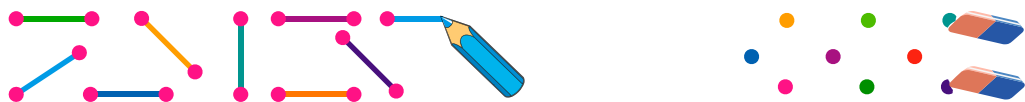
1. Поясни, як утворили 9 із числа 8, 8 — із числа 9. Назви числа, менші за 9 і не більші за 5.

2. Пограймо. Заповни порожні клітинки.

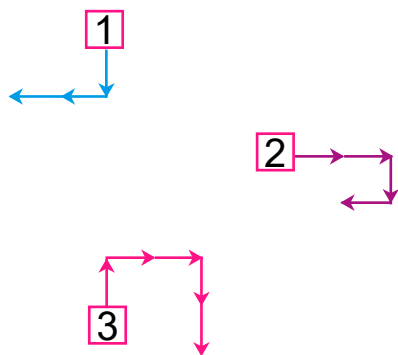
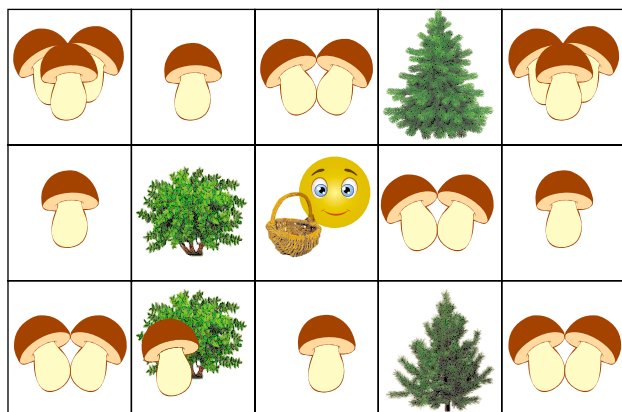

3. Поясни, скільки було відрізків зліва, скільки стало. Скільки точок справа залишиться?

4. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ $1 + 2 + 1 \square 3$ $3 + 2 - 1 \square 4$ $3 - 1 + 2 \square 5$

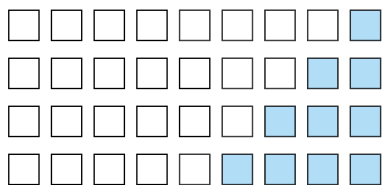
5. Скільки грибів назбирає Колобок? На якому маршруті руху за стрілочками найбільше грибів?

9

1. Доповни рівності та прочитай.

8
1

$9 = 8 + 1$

$9 = 1 + 8$

$9 = 7 + \square$

$9 = \square + \square$

$9 = 6 + \square$

$9 = \square + \square$

$9 = \square + \square$

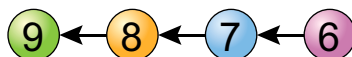
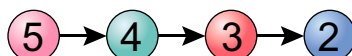
$9 = \square + \square$

2. Порівняй числа кожної пари зліва. Уживай лише слово *більше*. Порівняй числа справа. Уживай лише слово *менше*.

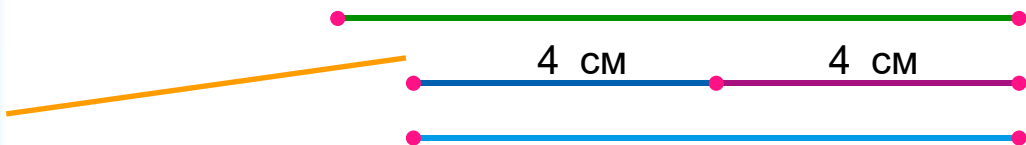
9 і 8

7 і 8

6 і 7

6
3

3. Яка довжина відрізків? Скільки відрізків по 4 см міститься в меншому відрізку? Довжину якої фігури не можна виміряти?

5
4

4*. Обчисли та порівняй.

3
6

+	3	4	1
2			

3	<	5
	<	

<input type="text"/>	?	<input type="text"/>
	?	

5. $3 + 1 + 2$

$3 + 3 + 1$

$4 - 2 + 2$

$4 + 3 - 2$

$5 + 2 - 2$

$5 + 3 - 3$

2
1

6. Катруся і Сашко малювали олівцями й фарбами. Сашко не малював олівцями. Чим малювала Катруся?

7. Знайди дві однакові іграшки.

1
8

1. Відшукай і випиши вирази на склад числа 9.

1 + 3   3 + 6   3 + 5   2 + 7   3 + 3   4 + 5

2. Назви пропущені числа, «сусідів» числа 8, 3. Яке число наступне за числом 8, попереднє до числа 7? Порівняй числа 6 і 8, 7 і 9, 4 і 9, 5 і 2, 6 і 4. Уживай слова *більше*, *менше*.

1 2   5   8 9

3. Перевір записи. Який сьогодні день? Який день був учора, буде завтра, післязавтра?

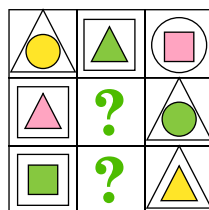
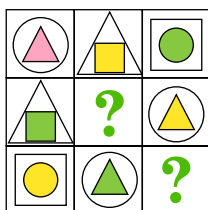
4. За малюнком і схемами склади 4 рівності.

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

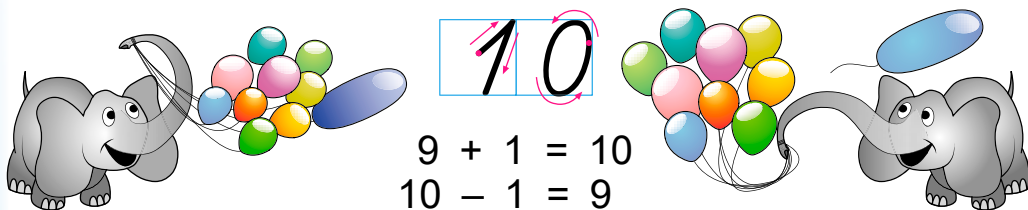
5*.

6. Антон і Софійка гралися кубиками та м'ячиками. Антон не грався м'ячиками. Хто чим грався?

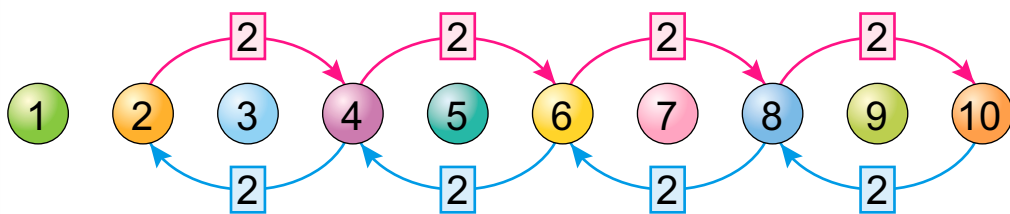
1. Як утворили число 10 із 9? $10 = 9 + 1$. Як із числа 10 утворили 9? $9 = 10 - 1$. Число 10 записують двома цифрами: **одиницею** і **нулем**.

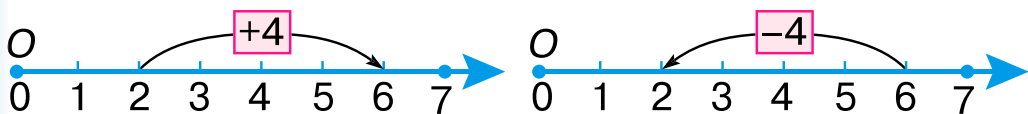
2. Назви числа від 1 до 10, від 10 до 2; числа, менші за 10 і більші за 6, менші за 9 і більші за 3.

3. Назви числа від 2 до 10, прилічуючи по 2; від 10, відлічуючи по 2.

4. Поясни, як склали рівності $2 + 4 = 6$ і $6 - 4 = 2$.

5. Склади нерівності та рівності про групи предметів.

6. Доповни. Порівняй рівності у стовпчиках.

$$\square + 2 = 6$$

$$4 + \square = 7$$

$$5 - \square = 3$$

$$3 + \square = 6$$

$$\square + 2 = 7$$

$$\square - 4 = 3$$

1. Хто з казкових героїв на сцені «зайвий»? Полічи всіх. Назви третього справа, шостого зліва.

2. На відрізку познач число дітей у театральних костюмах (1 «бджілка» — 2 клітинки). Склади рівності.

3. Склади нерівності й рівності.

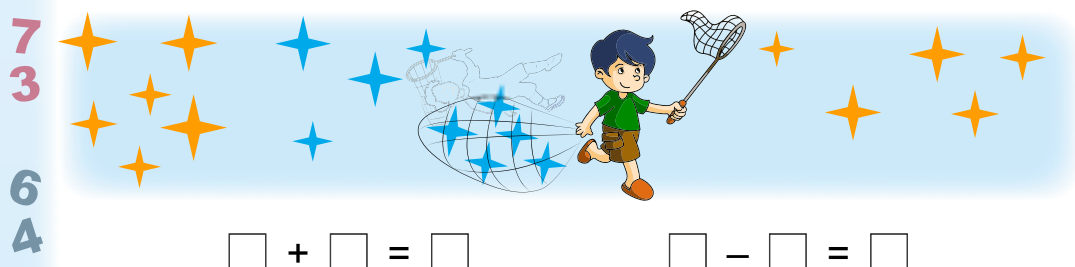
4. $8 + \square = 9$ $\square - 6 = 1$ $\square + 1 = 10$
 $10 - \square = 9$ $2 + \square = 5$ $10 - \square = 8$

10 1. Полічи схожі деталі конструктора Лего. Запиши рівності на склад числа 10.

2. Склади рівності за малюнками та схемами.

3. Що дізнаєшся за виразом $5 + 2 + 3$ і малюнком? Склади нерівності.

4. У клоуна в руках було 10 кілець. Три кільця він підкинув угору. Чи залишилися кільця в руках у клоуна? Скільки?

5. Скільки речей не візьмеш до театру?

6. Накресли два відрізки — завдовжки 8 см та 6 см. Склади нерівності про їх довжину.

1. Полічи трійками від 1 до 10, від 10 до 1.

2. Прочитай рівності. Числа, які додають, — **доданки**. Вираз і результат додавання — **сума**. Назви доданки в рівності справа. Її можна прочитати так: *Сума чисел 6 і 1 дорівнює 7.*

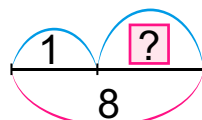
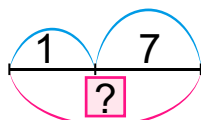
Сума

$$\boxed{4} + \boxed{3} = \boxed{7}$$

$$\boxed{6} + \boxed{1} = \boxed{7}$$

Доданок Доданок Сума

3. Склади рівності за схемами. Прочитай їх по-різному.

4. У тебе є квиток на виставу. Але номер ряду нерозбірливий. Знайди свій ряд за місцем. Обчисли вирази за числовим променем.

ПАРТЕР	Національна опера України	ЛУСКУНЧИК	КОНТРОЛЬ
Ряд		Балет-феєрія на 2 дії	
Місце 8		початок: 12:00 завершення: 14:00	

1 ряд: $2 + 3 + 1$

2 ряд: $3 + 3 + 1$

3 ряд: $4 + 3 + 1$

4 ряд: $5 + 3 + 1$

5. Знайди схожі малюнки.

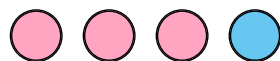

1. Скільки персонажів у твоїй улюбленій українській казці? З яких казок ці шапочки? Склади рівності за схемами і словами.

стільки ж

стільки ж та ще 1

стільки ж без 1

?

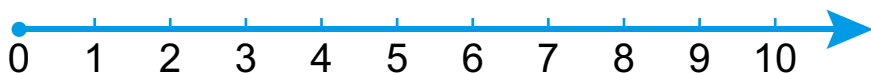
2. Склади нерівності.

3. У шафі було 4 театральних костюми. Усі їх без одного вдягли актори. Чи залишилися костюми в шафі?

4. Обчисли за допомогою числового променя.

5 + 5   10 - 6   6 + 4   10 - 4   3 + 7   4 + 2 - 3

5. Знайди відмінності.

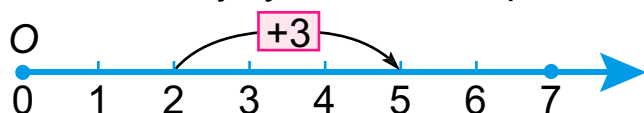

7	8	10
---	---	----

6. Під ялиною та березою ростуть квітка і грибок. Під ялиною немає квітки. Що де росте?

1. Назви суму, доданки. Прочитай рівність по-різному.

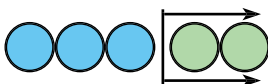

$$2 + 3 = \square$$

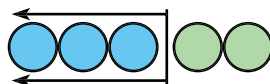
2. Порівняй числа першої рівності та двох інших.

$$3 + 2 = 5$$

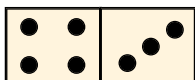

$$5 - 2 = 3$$

$$5 - 3 = 2$$

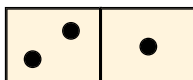
3. Віднови рівності. Як знайти один з доданків, коли відомо інший доданок і суму?

$$4 + 3 = 7$$

$$7 - 4 = 3$$

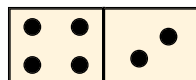
$$7 - 3 = \square$$

$$2 + 1 = \square$$

$$3 - 2 = \square$$

$$3 - \square = \square$$

$$4 + 2 = \square$$

$$6 - \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

**Якщо від суми відняти один з доданків,
то дістанемо інший доданок.**

4. Склади нерівності. Де використовують ці предмети?

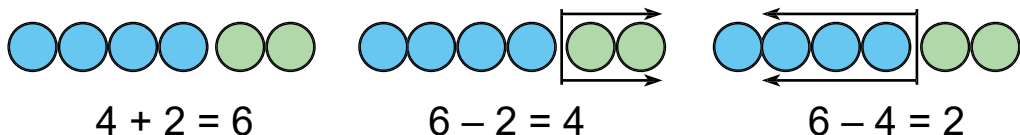
5. Склади схему за малюнком і виразом $4 + 3$. Накресли відрізок, на 1 см довший від ширини ширшого килимка.

6. Було 10 см стрічки. Відрізали 2 см. Більше чи менше сантиметрів стрічки залишилося, ніж було?

7 1. Поясни, як складено рівності.

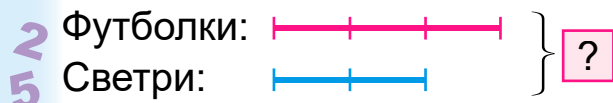
6 2. Склади рівність на додавання і дві — на віднімання.

3 3. Склади рівності на склад числа 7. За рівностями на додавання склади по дві рівності на віднімання.

4 4. Купили футболки та светри. Кількість покупок зображено відрізками: 1 покупка — 1 см. Склади вираз, щоб знайти, скільки всього покупок.

5 5. Склади різні суми й рівності на віднімання.

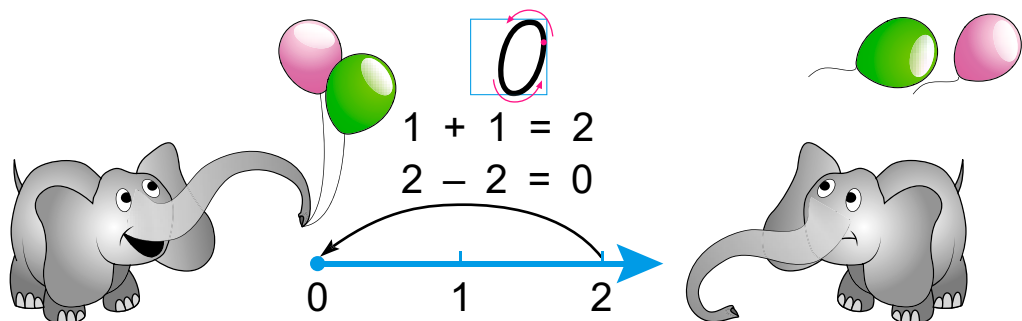

6 6. Прочитай нерівності. Скільки ще істинних нерівностей можна скласти, використовуючи ці числа?

$5 < 7$ $7 > 6$ $6 > 4$

1. Скільки було кульок? Скільки залишилося? Якщо жодної кульки не залишилося, то кажуть, що їх **нуль**. Прочитай рівність про це.

2. Порівняй числа в кожній парі за зразком.

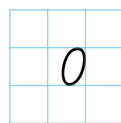
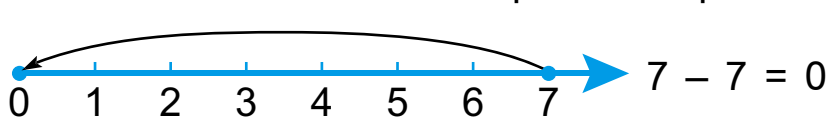
$$2 > 0$$

$$3 \text{ і } 2$$

$$1 \text{ і } 0$$

$$0 \text{ і } 5$$

3. Поясни за числовим променем рівність.

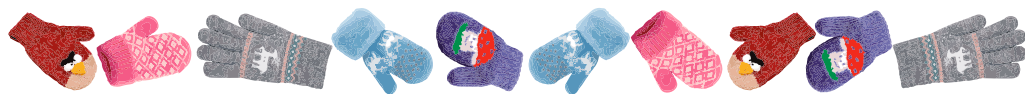

4. $3 + 2$ $4 - 1$ $5 + 1$ $5 - 3$
 $4 - 3$ $6 + 1$ $8 + 1$ $10 - 1$

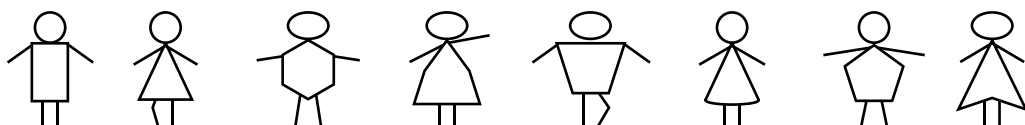
5. Виміряй ширину своєї долоньки і довжину середнього пальця лінійкою. Накресли відрізки такої довжини. Порівняй їх. Дізнайся, для чого ці вимірювання.

6. Скільки всього пар рукавиць?

7. Знайди відмінності на малюнках.

1. Назви числа від 0 до 10, прилічуючи по 2. Назви числа, більші за 0 і менші за 7. Назви «сусідів» числа 1.

2. Як із числа 3 утворено 0? Склади нерівності із числом 0.

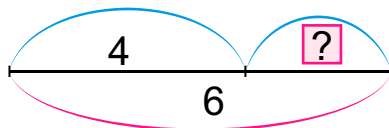
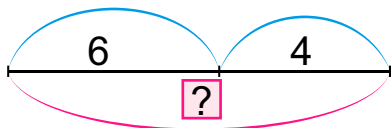
3

3 - 1

2 - 1

1 - 1 0

3. У магазині було 6 однакових курток. Купили 4 куртки. Більше чи менше курток стане, якщо в магазин привезуть ще 4 такі куртки? Вибери схему і склади вираз. Склади рівність за другою схемою.

4.

Доданок	10	5	?
Доданок	0	?	0
Сума	?	5	7

Сума	10	5	7
Доданок	5	5	0
Доданок	?	?	?

$10 - 5 = \square$

$5 - 5 = \square$

$7 - 0 = \square$

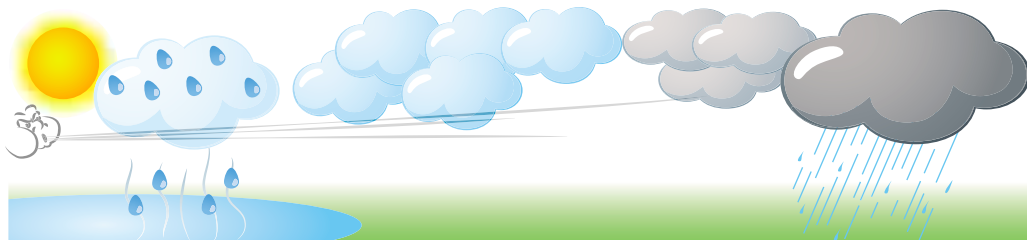
5. Чим відрізняються головні убори? Коли їх носять? Склади рівності та нерівності.

1. Назви числа, менші за 8 і більші за 2.

2. Скільки дощових хмарок жене вітер? До скількох хмарок вони приєдналися? Зі скількох хмарок утворилася одна велика хмара? Склади та обчисли вирази.

3. Як за малюнком склали вирази $5 + 1$, $1 + 1$, $8 + 2$? Склади схему до виразу $5 + 4$.

4. Склади та обчисли вирази.

$$2 + 3 = \square$$

$$2 + 2 = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

$$5 - 2 = \square$$

$$4 - 2 = \square$$

$$\square - \square = \square$$

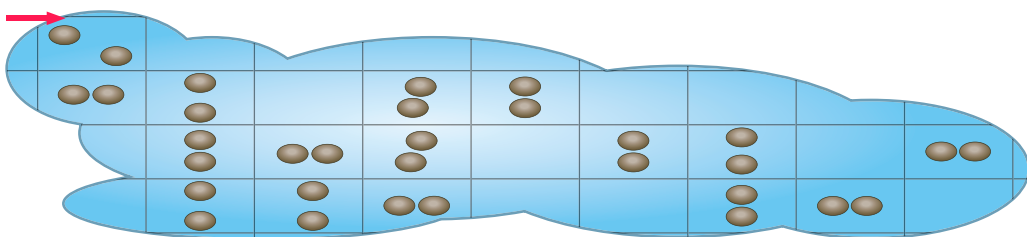
$$\square - \square = \square$$

$$5 - 3 = \square$$

$$\square - \square = \square$$

5*. По небу пливли 4 хмарки. Вітер пригнав ще 2. Більше чи менше хмарок буде, якщо тепер вітер від них віджене 3 хмарки?

6. Пройди по камінчиках, щоб ніжки не замочити.

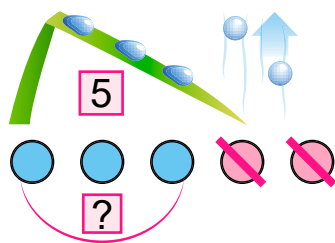
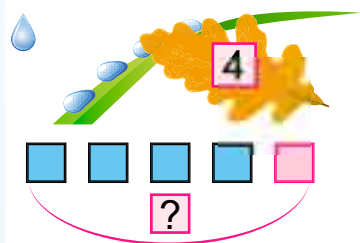

1. Було 4 краплі на травинці. Упала ще крапля — те, що знаємо, **умова задачі**. Скільки всього крапель стало на травинці? — **запитання**.

$4 + 1 = 5$ — **розв'язання**.

Стало 5 крапель — **відповідь**.

Склади задачу за малюнком і схемою справа.

2. Скільки відер дощової води зібрали? За малюнком зліва склади умову до запитання і розв'яжи задачу.

3. Було 4 відра води. Із 3 відер полили квіти. Постав запитання до умови та розв'яжи задачу.

4. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ $1 + 2 < 4$ $3 - 2 \square 1$ $5 - 3 \square 4$
 $1 + 0 \square 1$ $5 - 2 \square 6$ $2 + 4 \square 10$

5. Перевір, чи правильно записано кількість геометричних фігур на малюнку.

$\square$ 10

$\triangle$ 3

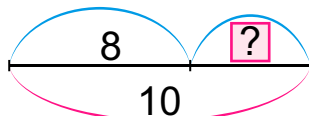
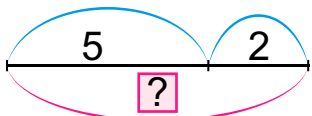
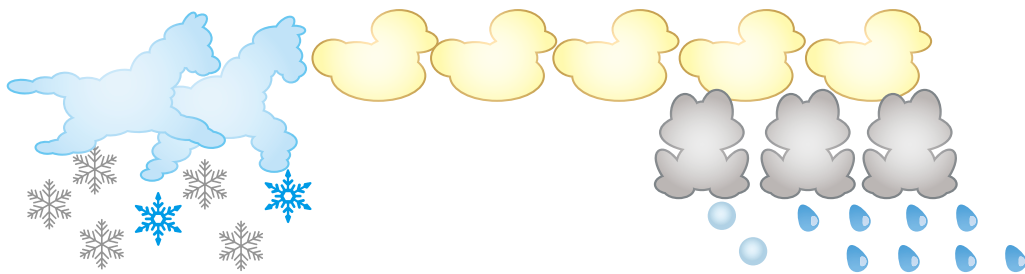
$\bigcirc$ 7

$\square$ 2

1. Полічи сніжинки на полі. Назви однакові сніжинки по порядку згори вниз, знизу вгору.

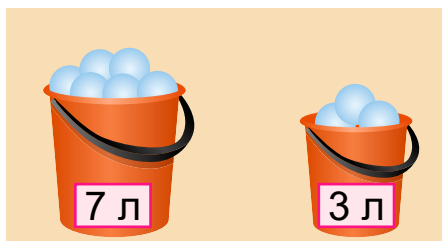
2. Які тут хмарки? Прочитай нерівності: $3 < 5$, $5 > 1$. Які ще нерівності можеш скласти? Накресли відрізок: 1 хмарка — 1 клітинка. Склади задачі за малюнками і схемами.

3. Місткість посудин вимірюють у **літрах**. Скільки літрів соку, води, олії?

4. Відра якої місткості наповнили снігом зліва? Скільки літрів води з нього утворилося? Чи залишиться вода у відрі справа? Склади задачу.

5. $2 + 3 + 1$ $2 - 1 + 4$ $2 + 3 - 5$ $4 + 0 - 4$

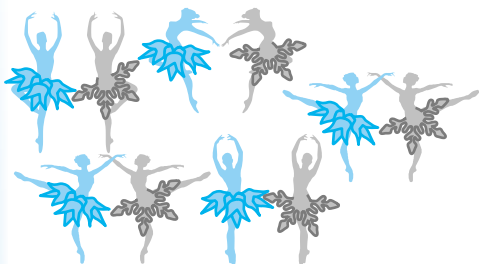
6*. Які тут фігури?

1. Скільки всього пар сніжинок-балерінок зліва? Чому пар менше, ніж усіх сніжинок?

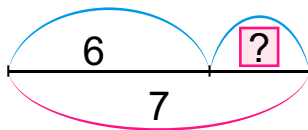
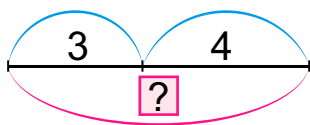
8 відер

$8 + 1$

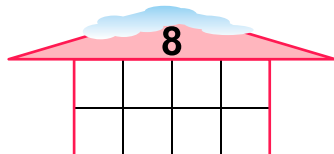
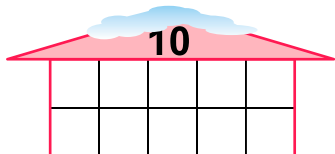
2. За малюнком справа і виразом склади умову задачі із запитанням: *Скільки всього відер води вилили, щоб зробити гірку?*

3. Чи правильна така послідовність роботи над задачею: 1 — відповідь, 2 — умова, 3 — розв'язання, 4 — запитання? Назви у правильному порядку.

4. Знайди на малюнку відмінності зліва і справа. Склади задачі за схемами.

5. Довжина якого будиночка більша? Які вони за висотою?

6. $2 + 7 - 1$

$10 - 5 + 1$

$6 + 4 - 1$

$8 + 2 - 1$

$3 + 6 - 6$

$5 + 5 - 10$

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10

1. Які цифри «заблукали»? Назви числа, більші за 0 і менші за 8, менші за 9 і більші за 4.

2. Як знайшли значення виразів? Прочитай таблицю.

$1 + 1 = 2$

$2 - 1 = 1$

$2 + 1 = 3$

$3 - 1 = 2$

$3 + 1 = 4$

$4 - 1 = 3$

$4 + 1 = 5$

$5 - 1 = 4$

$5 + 1 = 6$

$6 - 1 = 5$

$6 + 1 = 7$

$7 - 1 = 6$

$7 + 1 = 8$

$8 - 1 = 7$

$8 + 1 = 9$

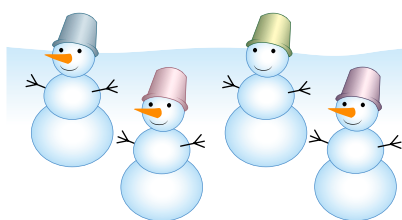
$9 - 1 = 8$

$9 + 1 = 10$

$10 - 1 = 9$

3. Було снігові баби. В однієї випала морквина. Скільки баб з морквинами? Склади задачу про рослини під снігом за виразом і малюнком справа.

$4 + 1$

4. $4 + 1 + 1 = \square$

$10 - 1 - 1 = \square$

$8 \square 1 = 7$

$9 - 1 - 1 = \square$

$6 + \square = 7$

$5 \square \square = 6$

5. Склади задачу про число ягід журавлини на полі. Які ще ягоди із зображених можеш назвати?

1. Полічи трійками до 9 й назад. Назви число, на 1 менше за 6, на 2 менше за 4. Прилічуй по 1 від 5 до 10. Відлічуй по 1 від 9 до 5.

2. Скільки звірів? Хто де?

3. $8 - 1 - 1$ $5 + 1 + 1$ $7 + 1 - 1$ $4 + 0 + 1$
 $9 - 1 - 1$ $6 + 1 + 1$ $8 + 1 - 1$ $3 - 0 - 0$

4. Склади задачу на віднімання про пташок.

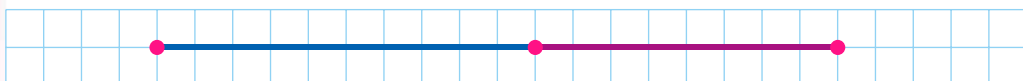
Було 6

5. У білочки в дуплі 4 горішки. Вона з'їла всі, крім одного. Скільки горішків залишилося? ▲ Назви горішки на полі. Продовж ряд.

6. Що не вимірюють у літрах: *молоко, вода, цукор, сік, морозиво, квас, відрізок, ягоди в кошику?*

7. На скільки частин точка поділила відрізок? Накресли кожний відрізок окремо.

1. Прочитай рівності. Порівняй їх. Чому значення сусідніх виразів відрізняються на 1?

$$1 + 2 = 3$$

$$2 + 2 = 4$$

$$3 + 2 = 5$$

$$4 + 2 = 6$$

$$5 + 2 = 7$$

$$6 + 2 = 8$$

$$7 + 2 = 9$$

$$8 + 2 = 10$$

$$3 - 2 = 1$$

$$4 - 2 = 2$$

$$5 - 2 = 3$$

$$6 - 2 = 4$$

$$7 - 2 = 5$$

$$8 - 2 = 6$$

$$9 - 2 = 7$$

$$10 - 2 = 8$$

2. Склади та розв'яжи задачі за схемами.

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

3. Яка сніжка пролетіла найдалі? Склади нерівності. Накресли відрізок, на 3 см коротший від найдовшого.

4. На ковзанці було 5 дітей. Прийшли Петрик і 2 дівчинки. Скільки дітей прийшло? Скільки всього дітей стало?

5. Обчисли за таблицею.

$$6 + 1 + 2$$

$$8 - 1 - 2$$

$$9 + 1 - 1$$

$$10 - 1 - 1$$

6. Чим відрізняються снігові баби?

1. Скільки планет у Сонячній системі, планет-гігантів, малих планет? Число яких планет порівняли?

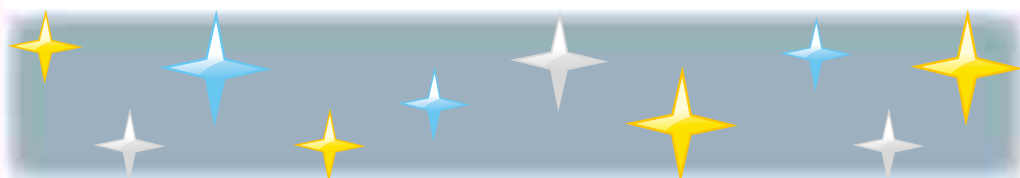

$$4 = 4$$

$$3 < 4$$

$$8 > 1$$

2. Обчисли за таблицею. Про які зорі складено кожен вираз?

$$2 + 2 + 2$$

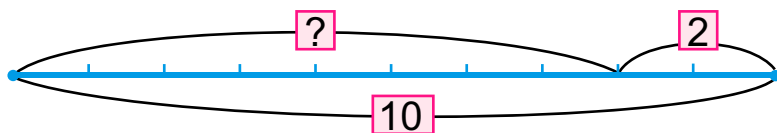
$$5 + 3 + 2$$

$$10 - 2 - 2$$

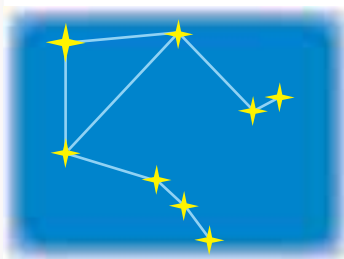
$$6 + 2 + 2$$

3. На космічній станції 5 космонавтів. Двоє вийшли у відкритий космос. Скільки космонавтів залишилося на станції?

4. Склади задачу про число космонавтів.

5. Склади рівності та нерівності про кількість зір у сузір'ях.

Терези

Рак

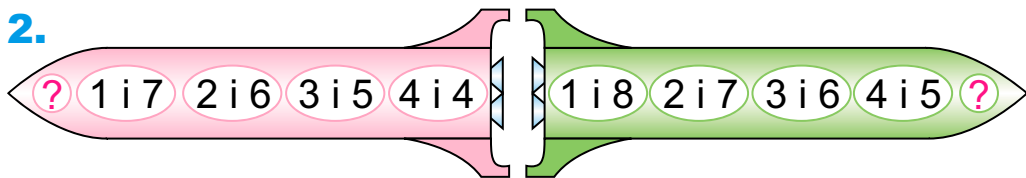

Лев

1. Полічи на полі геометричні фігури. Що вони тобі нагадують?

2.

3. $6 + 1 < 8$ $7 + 2 \square 8$ $6 + 3 \square 8$ $8 \square 4 + 2$

4. Скільки зір стане зліва? Якою дією знайдеш відповідь? **Щоб збільшити, треба додати.**

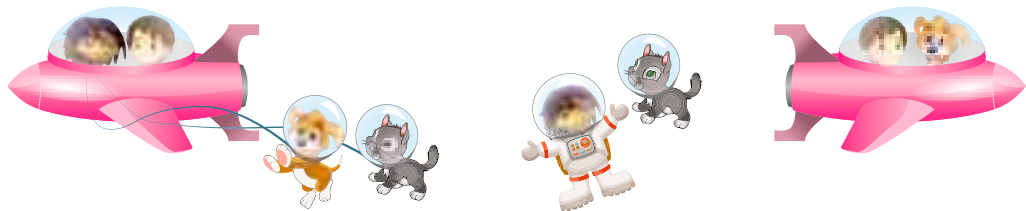
Скільки метеоритів залишиться справа? Якою дією знайдеш відповідь? **Щоб зменшити, треба відняти.**

збільшили на 1

зменшили на 1

5. Якою дією збільшиш на 2, зменшиш на 2?

збільшили на 2

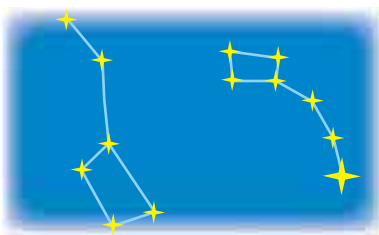
зменшили на 2

6. У парах виразів числа однакові. А значення? Чому?

$$6 + 2 + 1 \quad 6 - 2 + 1$$

$$7 - 1 + 2 \quad 7 + 2 - 1$$

7. Чим схожі сузір'я? Накресли таку ламану, як ручка візка одного із сузір'їв.

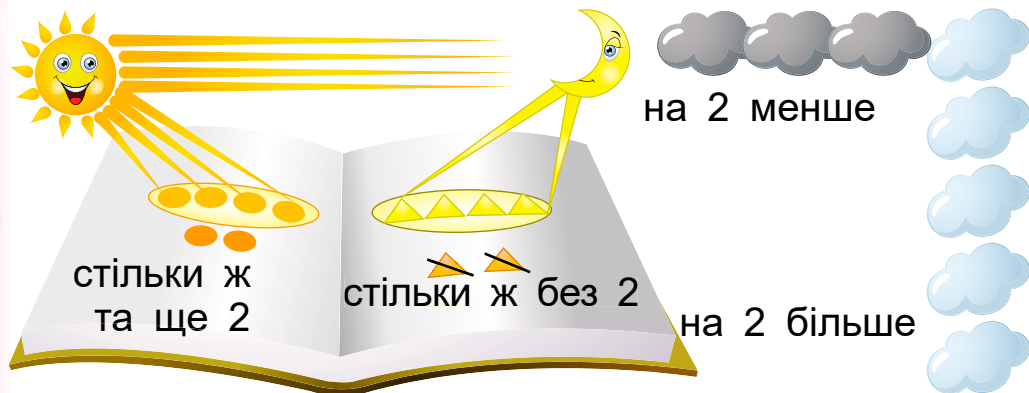

1. У телескоп за зоряним небом спостерігало 2 хлопчики і стільки ж дівчаток. Скільки всього дітей спостерігало за небом?

2. Полічи промені від Сонця, від Місяця.

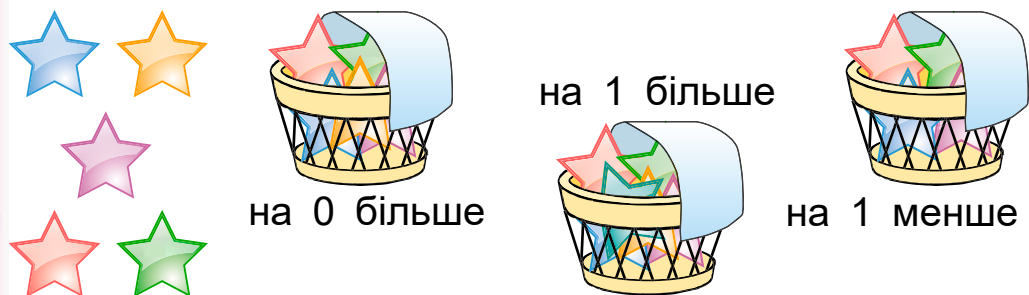

Про що склали рівності $6 - 2 = 4$, $3 + 2 = 5$? Прочитай їх так: 6 зменшити на 2 буде 4. 3 збільшити на 2 буде п'ять.

3.

$10 - 2 + 1$	$9 - 2 - 1$	$8 - 2 - 2$
$10 - 1 - 1$	$9 - 1 - 2$	$8 - 1 + 2$

4. Склади й розв'яжи задачі усно.

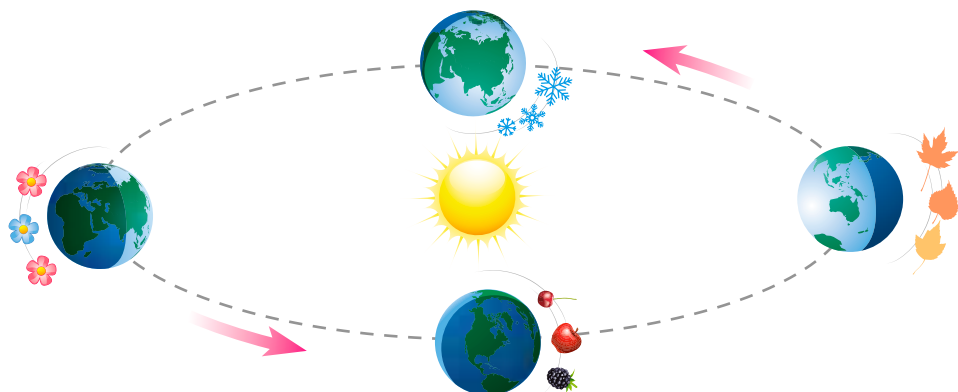
5.

$\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$	$6 + 2 > 7$	$4 + 1 \square 5$	$3 + 2 \square 6$
	$6 + 2 < 10$	$4 + 1 \square 6$	$2 - 2 \square 1$

6. Чи можеш полічити: скільки зір на небі? Чого більше — сніжинок чи краплинок? Скільки планет у Сонячній системі?

1. Скільки пір року? Скільки місяців у кожній? Осінь і зима тривають 6 місяців. Літо — стільки ж без 3 місяців. Скільки місяців триває літо?

2. Що в таблицях спільне, відмінне?

$$1 + 3 = 4$$

$$4 - 3 = 1$$

$$2 + 3 = 5$$

$$5 - 3 = 2$$

$$3 + 3 = 6$$

$$6 - 3 = 3$$

$$4 + 3 = 7$$

$$7 - 3 = 4$$

$$5 + 3 = 8$$

$$8 - 3 = 5$$

$$6 + 3 = 9$$

$$9 - 3 = 6$$

$$7 + 3 = 10$$

$$10 - 3 = 7$$

3. $6 + 1 + 3$ $7 - 2 - 3$ $8 - 2 + 3$ $6 - 1 - 3$
 $1 + 3 + 3$ $0 + 3 + 3$ $9 + 1 - 3$ $5 + 1 - 3$

4. 1) Оленка гостювала в бабусі 2 тижні взимку, а Пилипко — на 3 тижні більше влітку. Скільки тижнів гостював Пилипко в бабусі? 2) Оленка відвідує басейн 6 місяців. А Пилипко — на 3 місяці менше. Скільки місяців він відвідує басейн?

Оленка —

Оленка —

Пилипко —

Пилипко —

▲ Чим ці задачі подібні, а чим — різняться?

1. На скільки груп поділиш ялинкові прикраси на полі?
2. Полічи кульки, яблучка, морквини, шишки. Склади та обчисли вирази про ялини та прикраси. Придумай задачі.

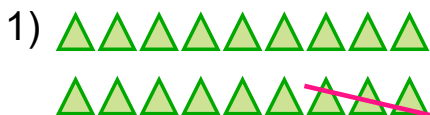

3. Діти розвісили в саду для птахів 4 різдвяних сніпки, а батьки — на 3 більше. Скільки сніпків розвісили батьки?

4. Гірляндами прикрасили 9 великих ялинок, а малих — на 3 менше. Скільки малих ялинок прикрасили гірляндами?

▲ Склади задачу за другою схемою.

5. Хто поспішив поласувати подарунками лісника? Склади усно задачі зі словами: *усі, крім трьох; на 3 менше*. Склади схеми до задач.

6. Виміряй висоту різдвяного сніпка з вправи 3. Накресли відрізки: на 2 см довший та на 2 см коротший за висоту сніпка.

1. За малюнком на полі визнач, чого більше (менше) — кульок чи яблук. Склади схему з $\triangle$.

2. Дівчаткам на святі роздали 6 подарунків. Хлопчикам — стільки ж та ще 3. Скільки хлопчиків було на святі? $\blacktriangle$ Склади задачу про іграшки справа зі словами *стільки ж без 3*.

стільки ж та ще 3

стільки ж без 3

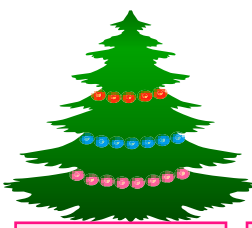
3. У зайчика було 7 морквин. Він з'їв їх усі, крім трьох. Скільки морквин залишилося? Скільки морквин з'їв зайчик?

4. $\boxed{8} \xrightarrow{-3} \boxed{?} \xrightarrow{-2} \boxed{?} \xrightarrow{+3} \boxed{?} \xrightarrow{-0} \boxed{?} \xrightarrow{-2} \boxed{?} \xrightarrow{-1} \boxed{?} \xrightarrow{+3} \boxed{?}$

5. Склади й розв'яжи задачі про гірлянди.

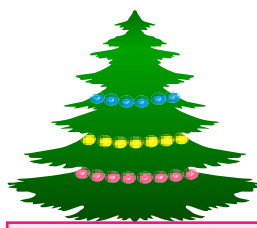
6

стільки ж
без 3

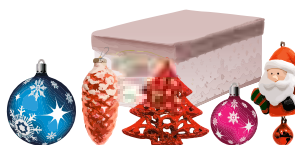

на 3 більше

на 3 менше

6. Назви місце однакових ялинкових прикрас.

1. Які геометричні фігури є на полі? Яких більше?

2.

Різниця

$$9 - 4 = 5$$

Зм́еншуване   Від'́ємник   Різні́ця

$1 + 4 = 5$

$5 - 4 = 1$

$2 + 4 = 6$

$6 - 4 = 2$

$3 + 4 = 7$

$7 - 4 = 3$

$4 + 4 = 8$

$8 - 4 = 4$

$5 + 4 = 9$

$9 - 4 = 5$

$6 + 4 = 10$

$10 - 4 = 6$

3. $6 - 4 + 2$ $7 + 1 - 4$ $7 + 3 - 4$ $6 - 3 - 3$
 $9 - 3 + 4$ $6 - 2 + 3$ $5 + 4 - 3$ $8 - 4 - 4$

4. Склади задачі за короткою умовою.

Було — 7 книжок

Було — 3 дітей

Віддали — 4 книжки

Прийшло — 2 дітей

Залишилося — ?

Стало — ?

5*.

1	3	2
3	2	?
2	?	3

0	5	1
5	?	0
1	?	?

1. Склади задачі за короткими записами. Більше чи менше число потрібно знайти в кожній задачі? Поясни вибір дії.

Дітей — 2

Дорослих — ?, на 4
більше

Було — 6 шматочків

Роздали — ?, на 3
менше

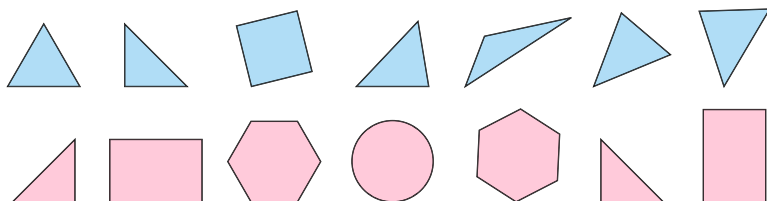
2. $5 + 4$ $9 - 3$ $7 - 2$ $4 - 4$ $6 - 2$ $0 + 7$

3. Скільки гірлянд із жовтими вогнями, із синіми вогнями? Скільки дівчаток біля ялинки? Скільки всього дітей, якщо хлопчиків стільки ж, як дівчаток? Склади задачі.

4. $7 + 2 < 10$ $6 + 2 \square 8$
 $4 + 2 \square 7$ $9 - 2 \square 5$

5. Назви «зайві» фігури в кожному ряді.

1. Де використовують цифри й числа в житті?

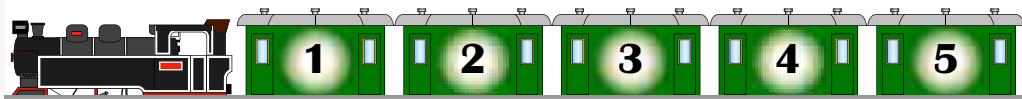
2. Склади задачі за короткими записами та розв'яжи.

Було — 9 авто
Від'їхало — 2 авто
Залишилося — ?

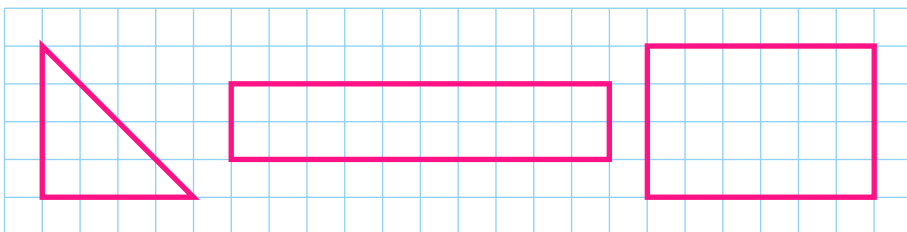
Було — 3 авто
Приїхало — 4 авто
Стало — ?

3. Андрійко та Оленка домовилися сісти у 3 вагон поїзда. Оленка сіла у 3 вагон із «хвоста» поїзда, а Андрійко — з «голови». Чи сіли вони в той самий вагон?

4. $6 + 3 - 4$ $6 + 4 - 3$ $7 - 4 + 2$ $2 + 4 - 3$
 $1 + 4 + 4$ $0 + 2 + 4$ $5 - 4 + 3$ $1 + 3 - 2$

5.

6.

Доданок	3	4	8
Доданок	3	2	2
Сума	?	?	?

Зменшуване	7	9	10
Від'ємник	3	5	6
Різниця	?	?	?

1. Як знайти будинок під номером 6? Біля будинку з яким номером стоїть авто? А ростуть дерева?

2. У який день тижня 10 січня? Назви січневі свята.

Січень 2019						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пн	Сб	Нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

3. Скільки кому років, якщо 1 клітинка — 1 рік? Назви всіх від наймолодшого до найстаршого за схемою справа. Склади свою задачу про вік.

Котик — ☐ Тато

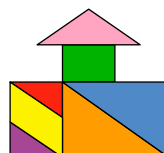
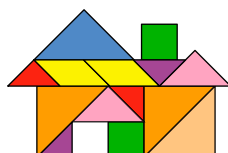
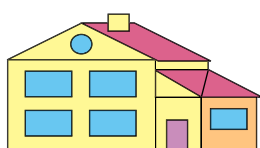
Дівчинка — ☐☐☐☐ Мама

Хлопчик — ☐☐☐☐☐☐ Братик Я

4. $3 + 5 - 1$ $5 - 3 + 4$ $7 - 5 - 1$

5. $8 + 2$ $10 - 5$ $7 - 3$ $5 + 2$ $4 + 5$ $9 - 1$

6.

10

1. Чи можна визначити масу моркви в літрах, сантиметрах? Як визначити масу? Одна з одиниць вимірювання маси — **кілограм**.

7

2. Що важче — гранати чи борошно? Яка маса капусти?

1

Було — 7 кг	Було — 10 л
Принесли — 3 кг	Відлили — 4 л
Стало — ?	Залишилося — ?

7

▲ Заміни числа. Чи зміняться дії в розв'язаннях?

4. $3 + 4 - 2$ $8 - 4 + 3$ $10 - 4 - 3$ $6 + 3 - 4$

● 5*. Що переплутав художник?

?

1. Скільки всього монет? Яких монет більше? Порівняй вартість купюр.

8

2. Порівняй перші доданки й суми в другому та п'ятому рядках. Який висновок можеш зробити?

$$1 + 5 = 6$$

$$6 - 5 = 1$$

$$2 + 5 = 7$$

$$7 - 5 = 2$$

$$3 + 5 = 8$$

$$8 - 5 = 3$$

$$4 + 5 = 9$$

$$9 - 5 = 4$$

$$5 + 5 = 10$$

$$10 - 5 = 5$$

5

?

3. $4 + 5 + 1$ $7 + 2 - 5$ $6 - 4 + 5$
 $10 - 3 - 5$ $2 + 5 - 4$ $9 + 1 - 5$

4. У тебе є 10 грн. Що можеш купити на них? Розглянь усі можливі варіанти та визнач, якими купюрами отримаєш решту.

5 грн

3 грн

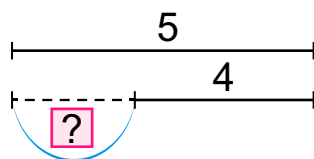
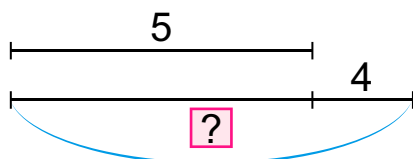

7 грн

2

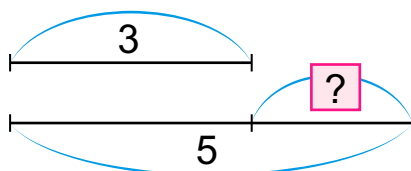
5

5. У Петрика 5 грн, а в Олі — на 4 грн більше. Скільки гривень в Олі? Заміни *більше* на *менше*. Що змінилося в розв'язанні? Склади задачу за другою схемою.

?

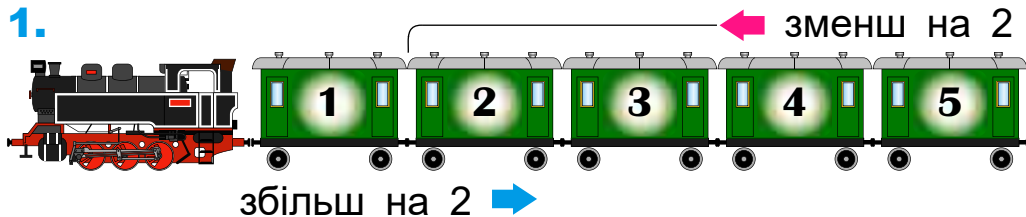

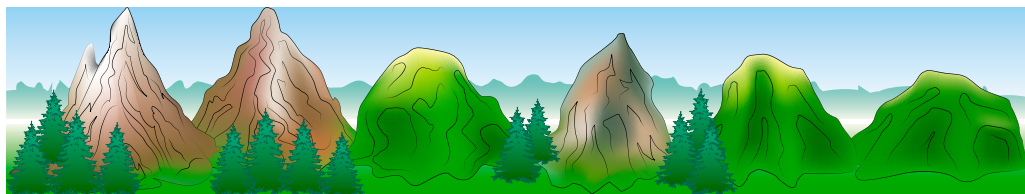
$$4 + 4 - 5$$

1.

2. Склади нерівності про число смерек, вершин гір.

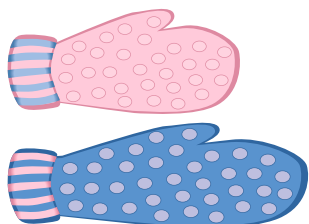
3. Склади умову до запитання: *Скільки всього дітей?* Якою дією дізнаєшся, на скільки більше хлопчиків, ніж дівчаток? Склади задачу за виразом.

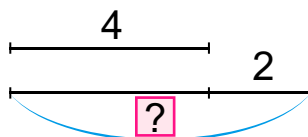
4. Склади за малюнком чотири рівності.

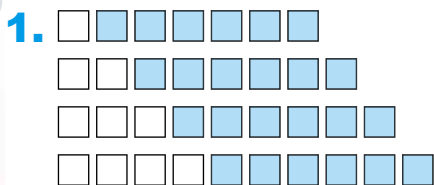
5. Яка довжина більшої рукавички?

на 2 см довша

$1 + 6 = \square$

$7 - 6 = \square$

$2 + 6 = \square$

$8 - 6 = \square$

$3 + 6 = \square$

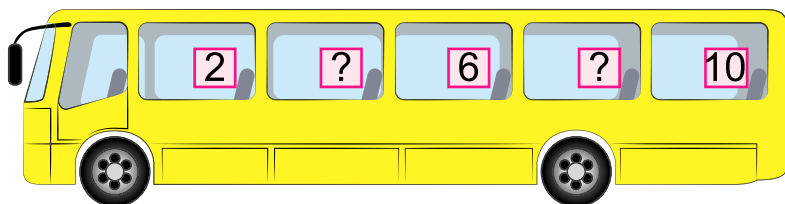
$9 - 6 = \square$

$4 + 6 = \square$

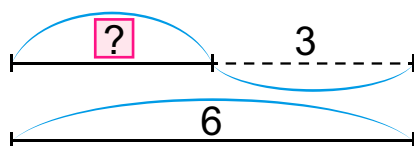
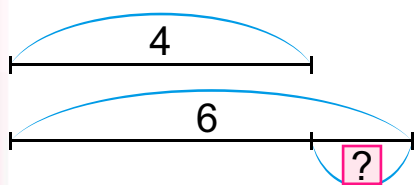
$10 - 6 = \square$

2. $4 + 6$ $10 - 6 + 4$ $9 - 5 + 6$ $7 - 5 + 6$

3. Під якими номерами розміщено сидіння біля вікон?

4. Склади задачі й нерівності про «вогні» міста.

5.

2	1	0
?	?	2
?	2	?

6. Діти були на екскурсії у вихідні дні та ще 4 будніх дні. Скільки всього днів тривала екскурсія?

7. Збільш на 6: 1, 4, 3, 2. Зменш на 6: 9, 8, 6, 7, 10.

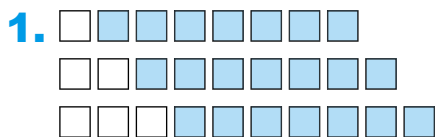
8. Які фігури нагадують пам'ятки України?

Будинок-стіна в Києві

Високий замок у Львові

$1 + 7 = 8$

$8 - 7 = \square$

$2 + 7 = 9$

$9 - 7 = \square$

$3 + 7 = 10$

$10 - 7 = \square$

2. $2 + 6 - 7$ $5 + 4 - 7$ $0 + 7 - 7$ $3 + 4 - 7$
 $2 + 7 - 5$ $10 - 7 + 3$ $8 + 1 - 7$ $9 - 7 + 6$

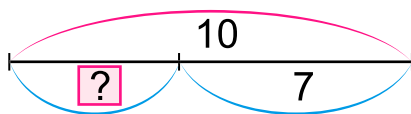
3. Склади задачу про кокоси.

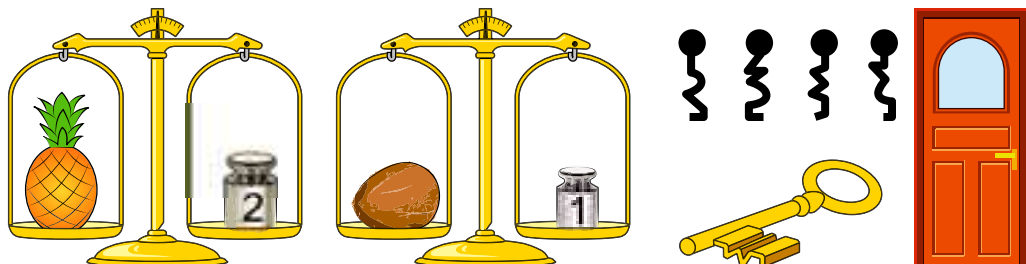
4. Склади задачі про ананаси зі словами *на скільки більше*. Склади задачі про банани за коротким записом і схемою.

Було	Зірвали	Залишилося
8 б.	3 б.	?

5. Що важче — ананас чи кокос? На скільки кілограмів? Знайди ключ, щоб відімкнути двері.

7

1. На скільки 7 більше від кожного із чисел 1, 3, 5, 4, 6? Полічи до 10, замість кожного другого числа промовляючи: «Не зіб'юся!».

6 2. Чим ти захоплюєшся у вільний час? Склади
7 задачі про різні хобі.

5
2

3. Порівняй вирази: $5 + 2 \square 8 - 2$. Міркуй так: $5 + 2 = 7$, а $8 - 2 = 6$. $7 > 6$, тому $5 + 2 > 8 - 2$.

$4 + 3 \square 9 - 2$ $10 - 2 \square 9 - 6$ $9 - 2 \square 5 - 0$

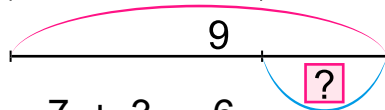
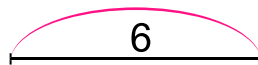
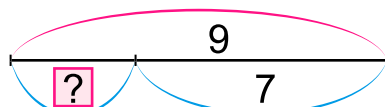
4. Назар і Леся грали в шахи. По 5 партій вони виграли, а по 3 партії кожний програв. На скільки більше партій кожний виграв, ніж програв? ▲ Зміни запитання задачі, щоб її розв'язанням був вираз $5 + 3$.

4
3

5. Склади задачі за коротким записом і схемами.

У Лесі —

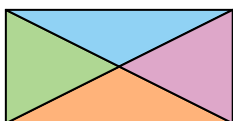
У Назара — ?, на 4 ол. менше

6. $6 - 3 + 3$ $6 + 4 - 3$ $7 + 3 - 6$
 $5 + 5 - 7$ $1 + 2 + 4$ $4 + 4 - 2$
 $1 + 5 + 3$ $10 - 5 - 2$ $3 + 3 + 4$

5
2

7*. Покажи на малюнку 8 трикутників.

1
6

1. Порівняй вирази.

$$\begin{array}{lll}
 2 + 6 \square 4 + 5 & 7 - 2 \square 7 - 4 & 4 + 4 \square 4 + 6 \\
 4 + 3 \square 5 + 3 & 6 - 4 \square 7 - 5 & 3 + 6 \square 2 + 7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 2. \square\square\square\square\square\square\square\square\square\square & 1 + 8 = \square & 9 - 8 = \square \\
 \square\square\square\square\square\square\square\square\square\square\square & 2 + 8 = \square & 10 - 8 = \square \\
 \square\square\square\square\square\square\square\square\square\square\square & 1 + 9 = \square & 10 - 9 = \square
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 3. \quad 9 - 6 & 8 - 6 + 2 & 8 - 6 + 5 & 7 - 6 + 5 \\
 10 - 9 + 5 & 10 - 8 + 2 & 9 - 8 + 7 & 9 - 9 + 7 \\
 10 - 8 + 5 & 10 - 8 + 4 & 9 - 8 + 2 & 9 - 8 + 0
 \end{array}$$

4. Склади нерівності про число струнних та духових музичних інструментів. Придумай усно свої задачі за поданими виразами.

$$3 + 5$$

$$5 - 3$$

$$8 - 5$$

5. 5 учнів класу навчаються гри на фортепіано, а 8 — на сопілці. Постав запитання до умови зі словами *на скільки менше*.

$$\begin{array}{lllll}
 6. \quad 10 - 9 & 1 + 8 & 8 - 6 & 2 + 5 & 5 + 5 \\
 9 - 5 & 3 + 3 & 4 + 4 & 7 - 4 & 6 - 1
 \end{array}$$

7. У хорі Сашко стоїть у першому ряду четвертим зліва і п'ятим справа. Скільки дітей у першому ряду?

$$\begin{array}{lll}
 8. \quad 7 + \square = 9 & 10 - \square = 8 & 6 \square \square = 1 \\
 2 + \square = 7 & 6 - \square = 1 & 4 \square \square = 9
 \end{array}$$

9. У шкільному ансамблі має бути 9 осіб. Шестеро учнів уже записалися до ансамблю. Скільки осіб іще бракує?

1 л

1 см

1 кг

1 л

1 см

1 кг

1. Назви числа до 10, замість кожного третього числа промовляючи: «Не зіб'юся!». Назви числа, більші за 2 і менші за 6; більші за 7 і менші за 10.

2. Визнач, скільки учнів займається кожним видом спорту. Накресли відрізки: 1 предмет — 1 клітинка. Порівняй.

3. Склади й розв'яжи задачі.

4.	Число	4	2	6	5	7	3
	Більше на 3						
	Менше на 2						

5. $10 - 7 + 4$ $10 - 8 + 5$ $10 - 9 + 0$ $10 - 0 - 8$
 $9 - 8 + 7$ $9 - 8 + 6$ $9 + 0 - 7$ $10 - 8 + 6$

6. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ $8 + 2 \square 6 + 4$ $7 + 2 \square 3 - 2$ $8 - 4 \square 6 + 2$

7*. Чи може сума двох чисел дорівнювати одному з них?

8. За малюнком на полі розкажи, що вимірюють цими одиницями.

1. Склади рівності та нерівності.

2. На малюнку дерева хлопчики намалювали по одній гілці, а дівчатка — по 2. Скільки гілок намалювали дівчатка? ▲ Скільки всього гілок намалювали діти?

3. Які рівності неправильні (хибні)? Обчисли правильно.

$$5 - 4 = 3$$

$$6 + 3 - 4 = 5$$

$$10 - 0 - 4 = 4$$

$$0 + 9 - 2 = 7$$

$$3 + 5 - 6 = 3$$

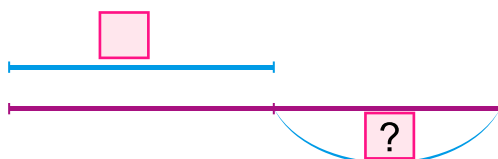
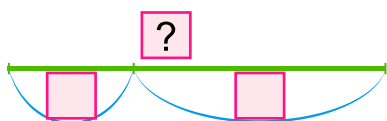
$$9 + 1 - 6 = 4$$

4. Накресли відрізки: 1 предмет — 1 см.

5. У Артемка є 3 книжки про тварин, а про рослини — на 2 книжки більше. Скільки в нього книжок про рослини?

6. Склади задачі за схемами.

10. 1. За малюнком склади нерівності та задачі про бакалію. Що ще можна купити в крамниці «Бакалія»?

2. $5 + 5 - 8$ $9 - 4 - 4$ $7 + 2 - 8$ $6 - 6 + 5$
 $4 + 6 - 7$ $8 + 2 - 6$ $3 + 6 - 5$ $2 + 5 - 6$

3. Було 10 шоколадних зайчиків. Продали 7 зайчиків. Доповни та розв'яжи задачу.

4.

3	0	1
?	3	0
?	?	3

5.

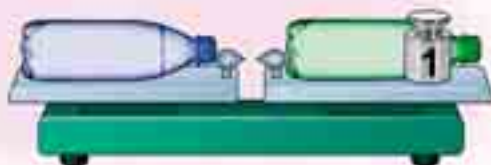
Доданок	1	?	2
Доданок	9	3	?
Сума	?	6	10

6. У кіоску було 5 коробок цукерок і 3 коробки зефіру. Скільки коробок зефіру залишилося? Доповни умову та розв'яжи.

7. За малюнками дай відповіді на запитання.

Яка маса мішка?

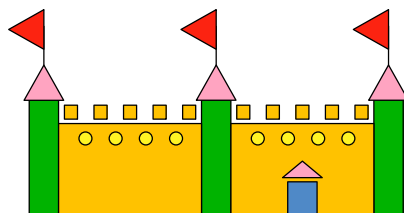
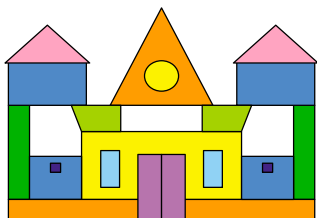

Яка пляшка порожня?

8. Щоб виготовити паперові квіти, узяли 10 аркушів паперу. Використали на 2 аркуші менше. Скільки аркушів паперу залишилося?

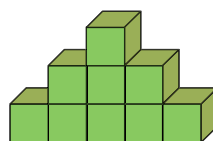
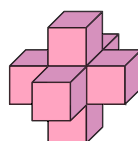
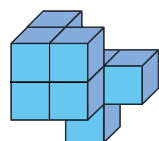
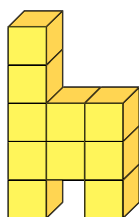

1. З яких геометричних фігур утворено ці споруди?

2. Перший архітектор створив 10 проектів споруд, а другий — на 2 менше. Скільки проектів створив другий архітектор?

3. Накресли відрізки, довжина яких дорівнює висоті двох із зображених споруд (1 кубик — 1 см). Зі скількох кубиків побудовано кожен? Установи відповідність між малюнками й виразами.

$$10 - 5 + 4$$

$$10 - 4 + 0$$

$$9 - 2 + 3$$

$$6 + 3 + 0$$

4. Стадіон будували 5 років, а школу — 2 роки. На скільки більше років будували стадіон?

5.

Доданок	3	3	3
Доданок	4	2	7
Сума	?	?	?

Доданок	2	3	6
Доданок	4	4	4
Сума	?	?	?

▲ Як зміниться сума, коли збільшити (зменшити) один доданок? Один доданок збільшили на 5, а другий — зменшили на 3. Як змінилася сума?

● 6. У десятилітровій каністрі 7 л бензину. Скільки літрів бензину можна ще долити в цю каністру?

1. Склади рівності й нерівності. Поясни, як можна додати число 4.

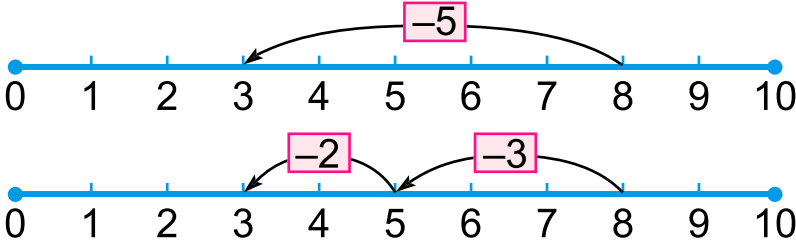

$$5 + 2 + 2$$

$$5 + 1 + 1 + 1 + 1$$

2.

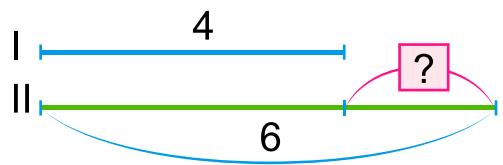
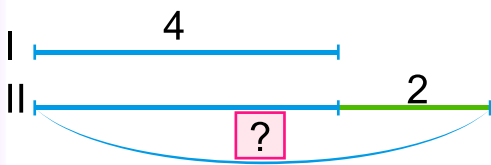

Число можна додавати й віднімати частинами.

3. Обчисли різними способами.

$$4 + 6 \quad 7 - 4 \quad 10 - 5 \quad 6 + 3 \quad 3 + 5 \quad 9 - 3$$

4. Перший програміст розробив 4 ігрових завдання, а другий — стільки ж та ще 2. Скільки ігрових завдань розробив другий програміст? Добери схему до умови задачі. ▲ Склади задачу за іншою схемою.

5. Розмісти квіти різними способами.

6*. Які числа «загубилися»?

3	7	1		5	9	8	6	
5	9		6	7	6	5		1

1.

$2 + 7 = 9$ $2 + 7 = 7 + 2$
 $7 + 2 = 9$

2. $2 + 1 = \square$ $1 + 2 = \square$

3. $2 + 3 + 4 = 9$ $4 + 3 + 2 = 9$ $3 + 4 + 2 = 9$

Додавати числа можна в будь-якому порядку.

$5 + 3 + 2$	$9 + 1$	$6 + 3 + 1$	$10 - 5 - 5$
$2 + 3 + 5$	$1 + 9$	$6 + 1 + 3$	$10 - 3 - 4$

4. У групі працювало 4 дівчаток і 5 хлопчиків. Скільки всього учнів працювало у групі? ▲ На скільки менше було дівчаток?

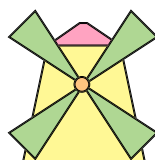
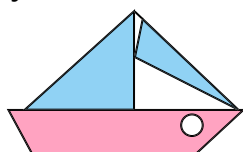
5. Невідоме число збільшили на 3 і дістали 8. Знайди невідоме число.

6*. На прогулянку вийшло дві групи учнів. В одній групі 5 м'ячів, а в іншій — менше ніж 6. У якому випадку загальне число м'ячів буде найбільшим?

7. $1 + 7 < 7 + 2$ $4 + 3 \square 5 + 4$
 $10 - 2 \square 2 + 8$ $6 + 3 \square 3 + 6$

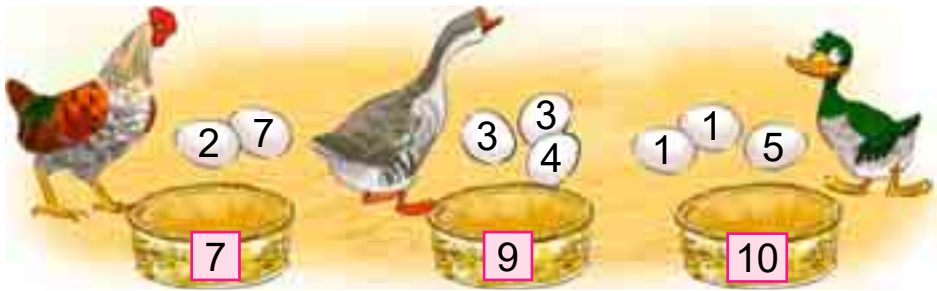
8. Яких фігур більше на кожному малюнку? На скільки цих фігур більше на одному малюнку, ніж на іншому?

1.

2. Тато купує десяток яєць. Він уже поклав у пакет 7 яєць. Скільки яєць ще треба покласти?

3. $\begin{matrix} > \\ \geq \\ = \\ < \\ < \end{matrix}$ $10 - 2 \square 7 + 2$ $2 + 5 \square 9 - 2$ $7 - 5 \square 3$ $9 - 8 \square 0$

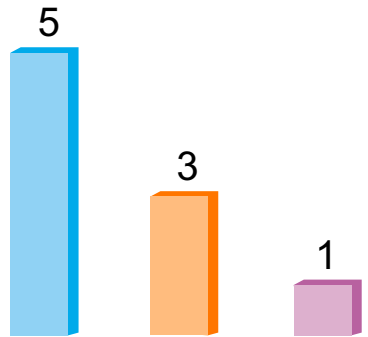
4. Склади й розв'яжи задачі.

5. Склянок якого корму найбільше насипали в годівничку для птахів, якщо насіння соняшнику — на 7 склянок більше, ніж на малюнку, пшениці — на 8 більше, а крихт — на 1 склянку менше? Склади рівності.

6. Допоможи вибрати рослину для живого куточка. Пересаджувати пальму треба раз на 5 років, пеларгонію — раз на 3 роки, а фіалку — раз на рік. Розглянь **діаграму**. Яку рослину вибереш і чому?

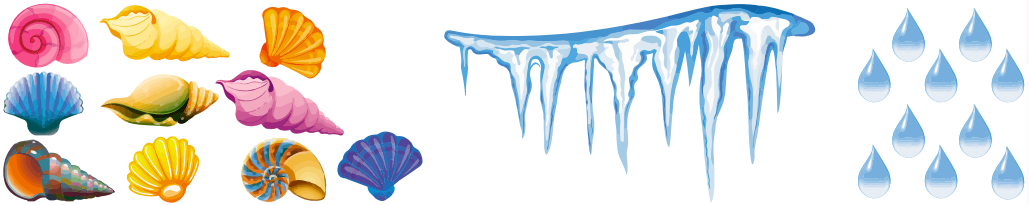

ЧИСЛА 11–20. ВЕЛИЧИНИ

1. Спробуй не лічити, а лише поглянути на поле та сказати: там більше ніж 10 букв, цифр?

2. Зі скількох одиниць складається десяток?

3. Порівняй число відбитків рук і ніг. Де їх є десяток?

4. 1) Хлопчик розглянув під мікроскопом 6 сніжинок, а краплинок — на 2 більше. Постав запитання й розв'яжи задачу.

2) Дівчинка розглянула під лупою десяток насінин. 3 них 2 насінини гарбуза, а решта — соняшнику. Скільки насінин соняшнику розглянула дівчинка?

5. $10 - 8 + 5$

$5 - 2 - 3$

$4 + 4 - 2$

6. Виміряй довжину відрізка. Накресли відрізок на 3 см коротший, на 7 см коротший від нього.

0

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

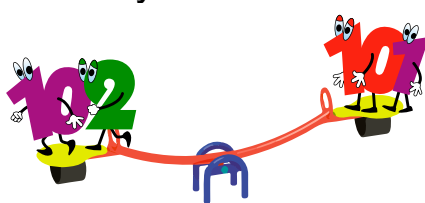
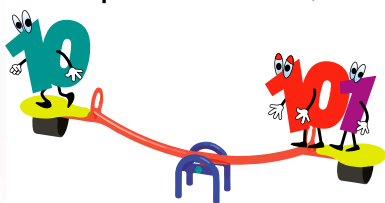
19

20

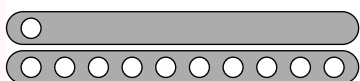

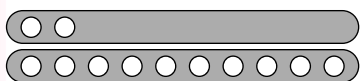
1. Що «легше», а що «важче»? Чому?

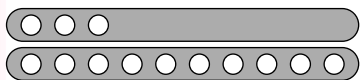
2. Поясни, як утворили числа 11, 12, 13. Скільки в кожному десятків, одиниць? Продовж до двадцяти.

Один на десять 1 дес. і 1 од.
Одинадцять 11

Два на десять 1 дес. і 2 од.
Дванадцять 12

Три на десять 1 дес. і 3 од.
Тринадцять 13

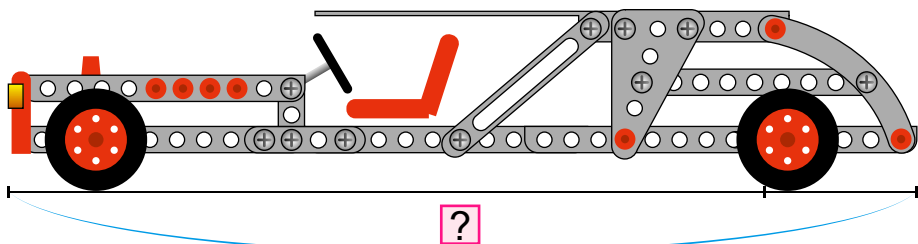
3. Продовж утворення чисел до 20.

1 дес. 4 од. — 14, 1 дес. 5 од. — 15, 1 дес. 6 од. — 16...

4. 1) Назви числа від 10 до 20, від 20 до 10.
2) Скільки десятків (одиниць) у числі 16? Поясни склад числа 17, 18. Скільки десятків (одиниць) у 20?

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

5. Діти склали з деталей машину завдовжки 10 см. А потім подовжили її, і машина стала на 2 см довша. Яка довжина нової машини?

6. $6 = \square + 0 + 2$
 $6 = \square + 1 + 3$

$7 = \square + 0 + 5$
 $7 = \square + 2 + 4$

$10 = \square + 3 + 6$
 $10 = \square + 5 + 1$

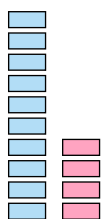

1. Полічи від 1 до 20, від 20 до 10. Скільки всього одиниць у числі 9, 3, 17, 19, 20? Скільки десятків у числі 20?

2. Склади рівності про число однакових за кольором квітів на фото зліва, справа.

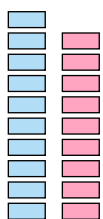
3. Скільки горщиків для квітів придбали (1 горщик — 1 прямокутник). Скільки прямокутників у першому стовпчику кожної групи? Скільки блакитних прямокутників у кожній групі? За виразами поясни утворення чисел.

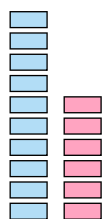
$$10 + 4$$

$$10 + 2$$

$$10 + 9$$

$$10 + 6$$

$$?$$

$$?$$

4. За таблицями склади задачі про улюблені квіти.

Було	Купили	Стало
8	2	?

Було	Купили	Стало
10	6	?

5. $\square + 2 = 6$
 $\square + 4 = 9$

$5 + \square = 7$
 $6 + \square = 10$

$\square + 5 = 6$
 $7 + \square = 9$

6.

1. Назви числа від 5 до 15, від 4 до 16, від 7 до 20, від 20 до 10. Порівняй 5 і 1 дес. 5 од. Яке число більше? Чому?

2. Скільки десятків та одиниць у числі 18, 20, 16, 13, 11? У якому із цих чисел найбільше одиниць, найменше?

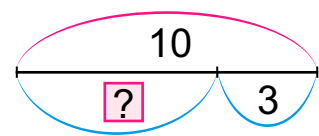
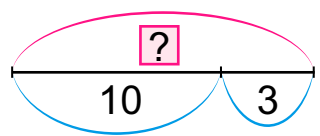
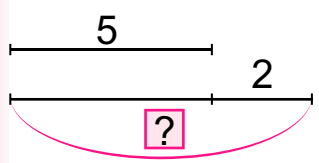
3. Скільки рослин росте на підвіконні? Яке фото «зайве»?

4. Посадили 9 цибулин тюльпанів, а проросло 4. На скільки менше проросло цибулин, ніж посадили?

▲ Заміни 6 на 9, 4 — на 3. Чи зміниться вибір дії в розв'язанні?

5. Склади задачі за схемами про кімнатні рослини.

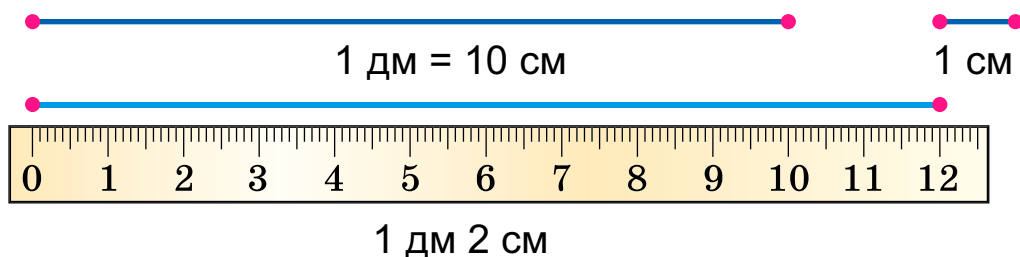
● 6. $1 + 7 - 4$	$8 - 3 - 2$	$2 + 2 + 2$	$7 + 3 - 5$
$6 - 5 + 8$	$7 - 3 - 4$	$5 + 3 - 1$	$9 - 8 - 1$

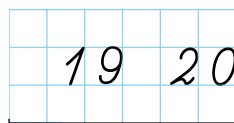
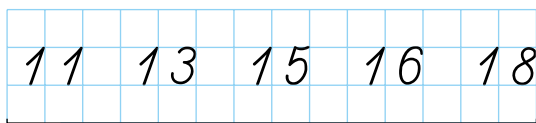
1. Полічи кактуси зліва направо, справа наліво. Скільки всього кактусів? Склади нерівності про число різних за формою кактусів.

2. 10 см — це один дециметр.

3. Прочитай числа другого десятка на «числовій доріжці». Яких чисел по порядку бракує? Назви число, у якому 1 дес. 6 од., 1 дес. 4 од., 1 дес. 1 од.

4. Вимірй лінійкою довжину «числової доріжки» зліва та справа в сантиметрах. Скільки клітинок міститься в 1 дм?

5. Алінка намалювала 6 кактусів, а Павлусь — на 3 більше. Скільки кактусів намалював Павлусь?

6. $3 + 5 = \square + 4$ $1 + \square = 5 + 2$ $6 + 4 = 5 + \square$
 $2 + 7 = 6 + \square$ $\square + 8 = 3 + 6$ $\square + 7 = 9 + 1$

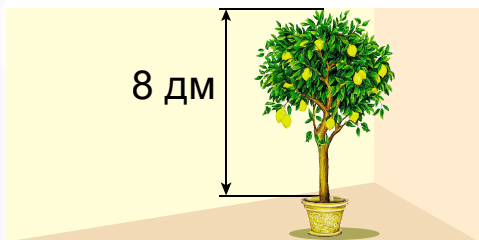
1. Яким числом позначиш кількість малюнків фруктів на полі? Полічи фрукти по 2. Що «зайве»?

2. (Усно.) Зібрали 10 кг лимонів, а потім — ще один десяток кілограмів. Скільки всього кілограмів лимонів зібрали?

3. У кімнаті росте лимонне дерево заввишки 8 дм, а дерево мандарина — на 2 дм нижче. Яка висота дерева мандарина? ▲ Заміни слово *нижче* на *вище*. Що зміниться в розв'язанні?

4. Скільки всього кілограмів фруктів? На скільки 3 кг менше від 4 кг? Чого більше — гранатового чи апельсинового соку?

5. Склади задачі про фрукти за виразами: $7 + 3$, $8 - 2$, $10 - 8$.

6. $10 + 3 - 3$

$10 + 5 - 1$

$10 + 4 + 1$

● **7*.** Віднови рівності.

$$\square + 3 = 10$$

$$\square - 2 = 5$$

$$\square \square 5 = 4$$

$$\square \square 4 = 10$$

$$6 + \square = 8$$

$$7 - \square = 3$$

$$8 \square 4 = \square$$

$$\square \square 3 = 9$$

1. Полічи тварин парами. Полічи тільки малят тварин. Яке по порядку лічби зліва направо козеня, теля, порося?

2. Новонародженому теляті один тиждень і 3 дні. Скільки днів цьому теляті?

3. У фермера 10 кіз, а овець — стільки ж без 2. Скільки овець у фермера? Скільки всього кіз та овець?

4. $10 - 4 - 4$ $8 - 1 - 1$ $9 - 8 - 0$ $1 + 4 + 5$
 $6 - 5 - 1$ $2 + 3 + 3$ $5 + 3 + 1$ $0 + 3 + 2$

5. Поясни додавання й віднімання частинами.

$9 - 7$ $6 + 3$ $7 - 5$ $10 - 6$

6. У двір зайшли індики. Найбільший індик ішов п'ятим від кінця і п'ятим від початку. Скільки всього індиків?

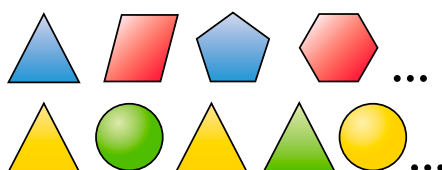

7. Яких тварин зображено на полі? На які групи можеш їх поділити? Склади рівності й нерівності. Прочитай їх по-різному.

8*. Установи закономірності та продовж ряди.

1, 3, 5, 7, ...

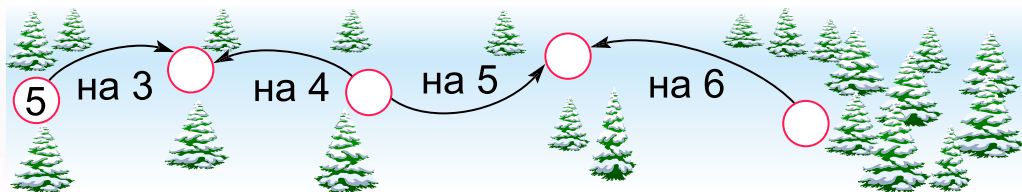
20, 18, 16, 14, ...

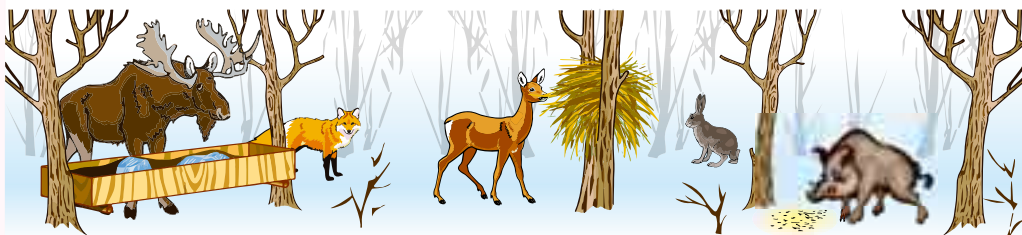

1. Дійди до лісу. Стрілочка вказує на більше число.

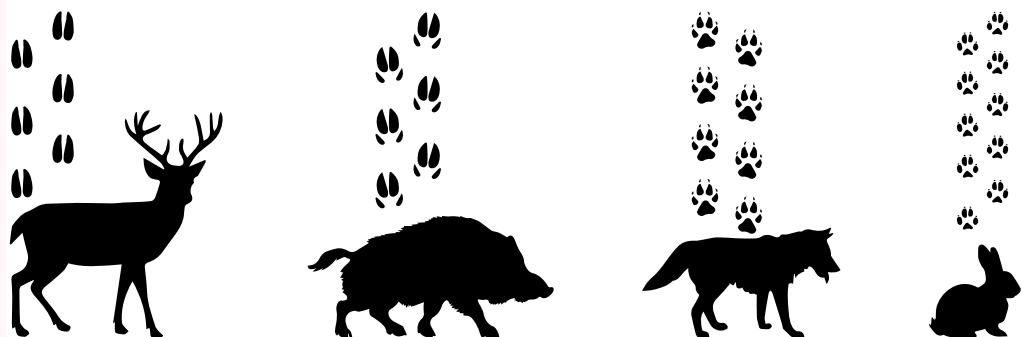
2. До годівниці прийшло 5 косуль і 3 лосі. Скільки косуль і лосів разом? На скільки більше прийшло косуль, ніж лосів? Які ще звірі прийшли до годівниці?

3. Білочка відшукала у схованках 4 горішки, а жолудів — на 10 більше. Скільки жолудів знайшла білка?

4. Чиїх слідів найбільше?

5. $7 + 2 - 6$ $9 - 4 + 5$ $6 + 4 - 8$ $3 + 5 - 8$

6. Кого не побачиш у лісі взимку?

1. Дізнайся, які звірі живуть у зоопарку. Для них завезли корм. Скільки чого завезли? Чого найбільше, найменше?

20 кг

16 кг

18 кг

5 кг

15 кг

10 кг

20 кг

19 кг

2. Рівності виду $7 + 3 = 10$ учися читати так: Сума чисел 7 і 3 дорівнює 10 або: Значення виразу $7 + 3$ дорівнює 10. Прочитай рівність: $6 + 3 = 9$.

3. $2 + 5$ $0 + 3$ $5 + 3 + 1$ $6 - 5 - 1$ $2 + 3 + 3$

4. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ $12 \text{ кг} \square 20 \text{ кг}$ $16 \text{ кг} \square 15 \text{ кг} - 5 \text{ кг}$
 $5 \text{ кг} + 5 \text{ кг} \square 11 \text{ кг}$ $18 \text{ кг} \square 10 \text{ кг} - 2 \text{ кг}$

5. Чим подібні задачі? Чим вони відрізняються?

1) У зоопарк для жирафа завезли 10 кг цибулі. Згодували всю цибулю, крім 3 кг. Скільки кілограмів цибулі згодували?

2) У зоопарк для жирафа завезли 10 кг цибулі. Згодували на 3 кг менше, ніж завезли. Скільки кілограмів цибулі згодували?

6*. У зоопарку двоє малят мавп, а дорослих мавп — стільки ж та ще 4. Скільки всього мавп у зоопарку?

7. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ $3 \square 2 + 1 + 1$ $6 \square 3 + 4 + 1$
 $8 \square 6 + 3 - 1$ $4 \square 3 + 6 - 8$

9 1. Склади рівності про кількість птахів за зразком. Прочитай їх по-різному.

8
1

$$3 + 7 = 10$$

$$10 - 3 = 7$$

$$4 + 3 = 7$$

$$7 + 3 = 10$$

$$10 - 7 = 3$$

$$4 + 5 = 9$$

7

2 2*. Чия маса більша — кота чи собаки?

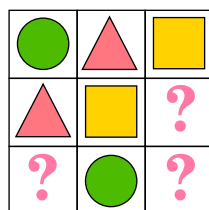
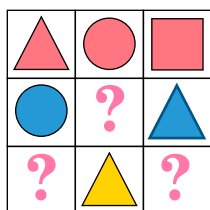
6
3

5 3. Біля годівниці було 4 горобці, а синичок — на 2 більше. Скільки було синичок? **4** **▲** Заміни слово *більше* словом *менше*. Як зміниться розв'язання задачі?

3 4. На дереві сиділо 8 ворон, а на куці — на 5 менше. Скільки ворон сиділо на куці?
6

5*. Яких фігур бракує?

2
1

6. 1 дес. + 4 од. = 1 дес. 4 од.
1 дес. 5 од. – 5 од. = 1 дес.
1 дес. 6 од. – 1 дес. = 6 од.

1 дес. 8 од. – 8 од.
1 дес. + 2 од.
2 дес. – 1 дес.

1
8

1. Яке число передує числу 8, 15, 20? На які числа припадають вихідні дні? Яким числом позначено дванадцятий день березня, восьмий день?

Березень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пн	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13				
18	19	20				

2. Запиши числа за зразком: 1 дес. 5 од. = 15.
1 дес. 1 од., 1 дес. 3 од., 1 дес. 6 од., 1 дес. 8 од., 2 дес.

3. Чого більше — десятків чи одиниць — у числі 16, 20, 18, 19?

4. Склади нерівності про число бурульок і краплинок, рівності — про число котиків зверху і знизу.

5. У теплиці розквітло 7 червоних тюльпанів, а жовтих — менше. Скільки всього тюльпанів розквітло? Доповни задачу і розв'яжи її.

6. Які числа пропущено? Стрілочка вказує на більше число.

7. $5 \square \square = 10$ $8 \square \square = 4$ $7 \square \square = 9$ $6 \square \square = 2$

10. 1. Обчисли вирази за зразком.

$10 + 4 = 14$	$15 - 5 = 10$	$16 - 10$	$7 + 10$
$10 + 3$	$10 + 8$	$17 - 7$	$19 - 10$

9
1
2. Склади рівності про квіти. Прочитай рівність на додавання. Рівність $14 - 4 = 10$ читай так: *Різниця чисел 14 і 4 дорівнює 10* або: *Значення виразу $14 - 4$ дорівнює 10.*

7
3
6
4
3. Як називаються ці квіти? Коли вони квітнуть? Що знайдеш кожним виразом?

$$2 + 3 + 5$$

$$5 + 3$$

$$5 + 2 - 3$$

$$5 + 3 - 2$$

4
6
3
7
4. На клумбі першого дня розквітло кілька нарцисів, а другого — 10, і всіх стало 19. Скільки нарцисів розквітло першого дня? Постав запитання, щоб розв'язанням було порівняння чисел 9 і 10.

5. Було 15 цибулин тюльпанів. Посадили 5 цибулин. Скільки цибулин залишилося посадити?

2
8
6. Виміряй довжину квіткової «доріжки» в сантиметрах і дециметрах. Накресли відрізок, на 1 см коротший.

1. Спиши, заповнюючи пропуски.

	8			12		15		18		
--	---	--	--	----	--	----	--	----	--	--

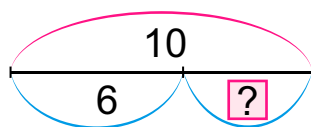
2. Назви числа, менші від 13 і більші за 10, менші від 17 і більші за 9. Порівняй $5 + 1$ і $15 + 1$, $8 - 1$ і $18 - 1$. Зроби висновок.

3. $11 + 1$ $10 + 3$ $16 - 1$ $6 - 6$ $4 + 10$
 $13 + 1$ $17 - 7$ $20 - 1$ $16 - 6$ $10 + 4$

4. Склади задачі за короткими записами.

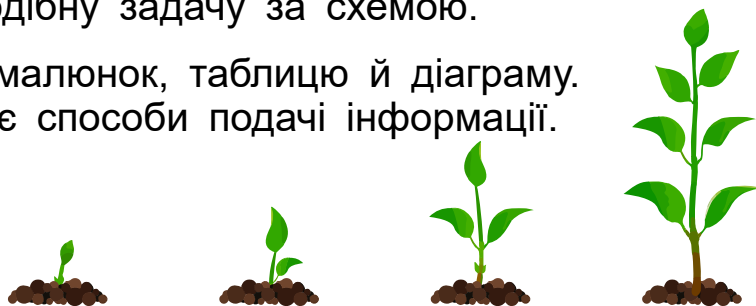
Росло — 6 дерев } $\boxed{?}$ Вишень — 6
Посадили — 10 дерев } Яблунь — ?, на 4
більше

5. У саду росло 3 кущі смородини. Посадили ще кілька кущів агрусу. Стало всього 10 кущів ягід. Скільки кущів агрусу посадили?

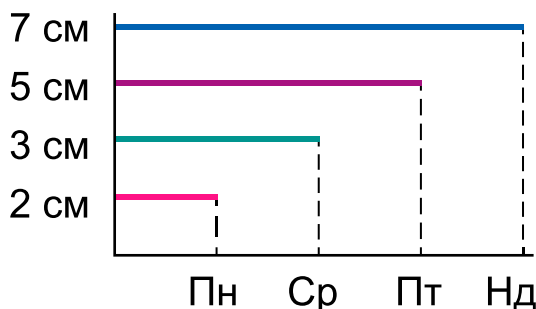

▲ Склади подібну задачу за схемою.

6. Розглянь малюнок, таблицю й діаграму. Розкажи, які є способи подачі інформації.

День	Висота
Понеділок	2 см
Середа	3 см
П'ятниця	5 см
Неділя	7 см

● 7. Побудуй ламану з ланками: 2 см, 4 см, 3 см і 1 см.

1. Знайди: 1) різницю чисел 8 і 2, 10 і 7, 6 і 4;
суму чисел 8 і 2, 4 і 5, 3 і 6;

2) різницю, якщо зменшуване 9, від'ємник 7; зменшуване 4, від'ємник 3. Порівняй різницю і зменшуване.

2. З 10 л води в козаків залишилося 7 л. Скільки літрів води вони витратили, щоб зварити куліш?

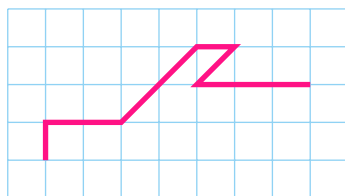
▲ Склади задачі за виразами: $10 - 6$, $12 - 2$.

3. $>$ $8 - 4 = 4$

$$0 + 9 < 10$$
 $12 - 1 \square 10$ $12 - 10 \square 3$ $19 - 1 \square 10$ $20 - 1 \square 18$ $7 + 3 \square 7$ $9 - 8 \square 2$ $5 + 5 \square 10$

4. Накресли такий самий маршрут руху стрілочками по клітинках.

5. Козаки Хома, Петро та Микола змагались у бігу. Хто прибіг першим, якщо Хома прибіг не останнім, а Петро — не останнім і не першим?

6. Який з малюнків «зайвий»? Чому?

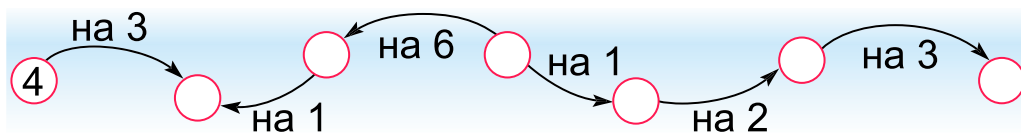

1.	Знайди	Числа	Знайди	Числа
	суму	10 і 7	суму	9 і 1
	різницю	7 і 2	різницю	18 і 10
	суму	19 і 1	суму	5 і 4
	різницю	8 і 2	різницю	8 і 8

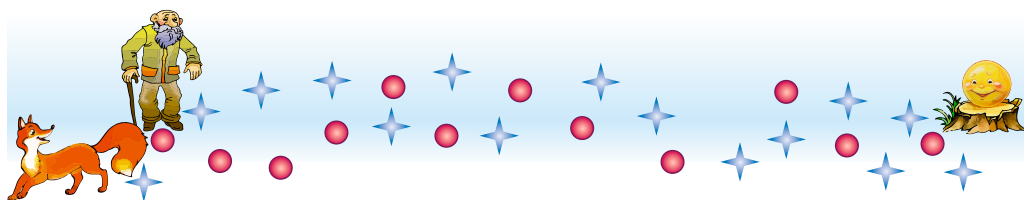
2. Склади задачу за виразом $10 - 8$ із запитанням: *На скільки більше (менше)...? Яка це казка?*

3. Які числа пропущено? Стрілочка вказує на більше число.

4*. Дізнайся, хто першим знайшов Колобка. Дід обходив такі перешкоди ●, а Лисичка — такі ★. Першим був той, у кого менше перешкод.

5. У колоску півника всього 15 великих і малих зернин. Великих зернин — 10. Скільки малих зернин у колоску?

10

1. Математичний диктант.

1) Запиши цифрами числа: дванадцять, чотирнадцять, чотири, вісімнадцять.

2) Запиши число, у якому 1 дес. і 5 од.

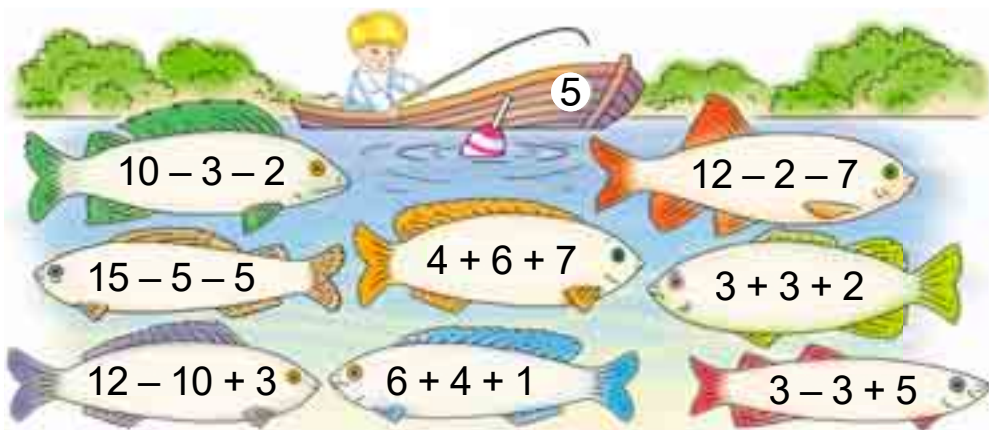
3) Запиши число, наступне за числом 16.

4) Запиши число, яке передуює числу 20.

5) На скільки число 8 більше від числа 6?

2. Скільки рибок упіймає Телесик?

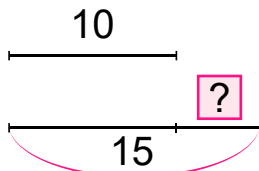

3. Телесик ловив рибку від середи до неділі та ще 4 дні. Скільки днів Телесик ловив рибку?

4. За малюнком і короткими записами склади й розв'яжи задачі.

Карасів — ?
Йоржів — 10

15

5. Мати спекла Котигорошкові 17 буханців хліба. Він уже поклав у торбину 7 буханців. Скільки буханців хліба йому залишилося покласти?

1. Віднови ряди: 2, 4, 6, ..., 20; 20, 18, 16, ..., 2, 0; 5, 10, ..., 20.

2. На якому малюнку мультгероїв найбільше? Яке число на полі найменше? Склади нерівності.

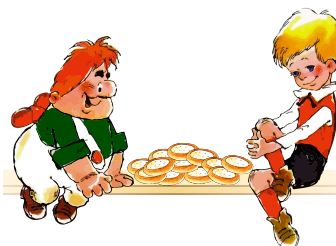
3. 1) Запиши число, у якому: 1 дес. 5 од.; 2 дес.; 1 дес. 4 од.

2) Запиши число, що передує 20.

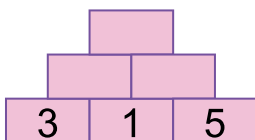
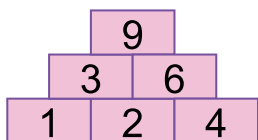
3) На скільки 8 більше за 6?

4) Запиши числа, менші від 16 і більші за 13.

4. Було 12 ватрушок. 2 ватрушки з'їв Малюк, а решту — Карлсон. Скільки ватрушок з'їв Карлсон?

5*. Установи закономірності й заповни клітинки.

6. В автоперегонах брало участь 17 авто. У другому заїзді було стільки ж авто без 7. Скільки авто було у другому заїзді? ▲ Заміни 7 на 10 і розв'яжи задачу.

7. Склади вирази зі значенням 8.

8. 15 см = 1 дм 5 см   17 см = дм см
19 см = дм см   20 см = дм

1. Полічи двійками від 2 до 12, від 20 до 14. Назви числа, менші від 14 і більші за 10.

2. Вибери транспорт і запиши вирази з таким значенням.

$$8 - 5 + 3$$

$$13 - 3 - 2$$

$$14 + 1 - 5$$

$$18 - 8 + 2$$

$$12 + 1 - 3$$

$$10 - 6 + 4$$

$$10 - 8 + 10$$

$$6 - 5 + 5$$

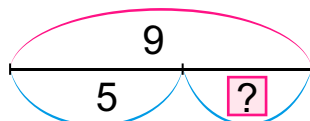
3. У магазині було 15 велосипедів і 5 самокатів. На скільки більше було велосипедів? Продали всі самокати та велосипед. Скільки велосипедів залишилося?

▲ Постав ще запитання до умови.

4*. На самокатах каталося 6 дівчаток і 4 хлопчики. 5 дітей пішло. Яка найбільша (найменша) кількість хлопчиків (дівчаток) могла залишитися?

5. Пасажири в метро проїхали 4 зупинки під землею, а 8 — на поверхні. На скільки більше зупинок вони проїхали на поверхні?

6. Склади задачу про дитячий транспорт за схемою.

7. Довжина першого відрізка 14 см, другий — на 4 см коротший, третій — на 5 см коротший від другого. Накресли другий і третій відрізки.

1. Назви числа другого десятка. Назви числа, менші від 10, щоб кожне наступне число було на 2 меншим від попереднього.

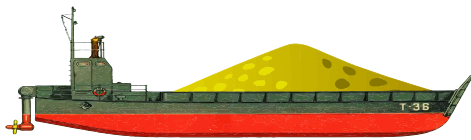
2. У маршрутному таксі їхало 10 пасажирів, 5 з них — діти. Скільки дорослих їхало в таксі?

3. Склади нерівності та задачу про автовози.

1
кг

4. На катері каталося 6 дітей і 2 дорослих. Прийшло ще 4 дітей з дорослими. Скільки дітей тепер на катері?

5
кг

5. По річці йшли баржі, з них 4 було з піском. Скільки барж ішло з іншим вантажем, якщо всіх барж було 10?

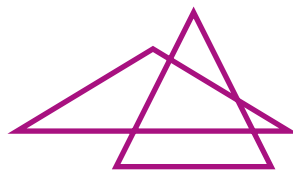
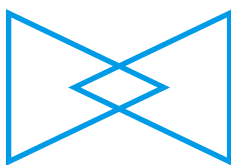
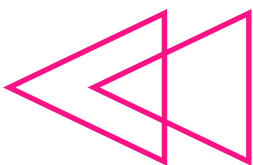
6. $10 + 4$	$19 - 1$	$13 - 10$	$18 - 1$
 $17 - 7$	$9 + 10$	$14 - 1$	$3 + 6$

7 л

7. Ромчик побачив, що родинне авто в паркінгу стоїть у ряді третім зліва і шостим справа. Скільки авто в цьому ряді?

8. Яка фігура є спільною частиною кожної пари трикутників?

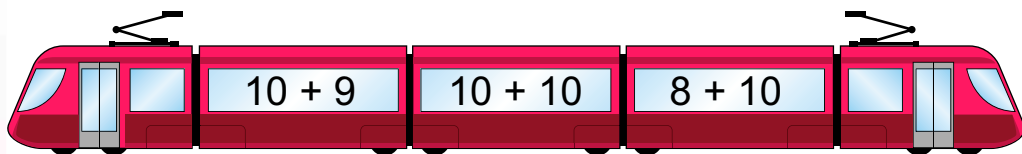
8 л

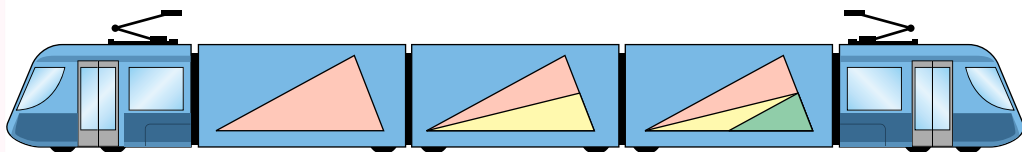

7

1. Скільки пасажирів зайшло у вагони потяга?

6
1

2. Скільки всього трикутників на вагонах потяга?

5
2

3. В електропотязі 9 вагонів, а у швидкісному потязі на 10 вагонів більше. Скільки вагонів у швидкісному потязі?

4. У товарному потязі 15 цистерн, 10 зерновозів, а решта 6 — платформи. За умовою задачі постав запитання, щоб вона розв'язувалася виразами: $10 - 6$; $15 - 10$; $10 + 6$.

4
3

5. Доповни й розв'яжи задачу: *На екскурсію їхало 10 дорослих, а дітей — на 4... Скільки...*

2
5

6. Склади й запиши чотири рівності про склад числа 9. З кожної рівності утвори по дві рівності на віднімання.

7. $10 + 2 - 1$ $11 - 1 - 3$ $16 - 6 - 4$ $6 + 3 + 1$

- 8*. Розстав знаки «+» або «-» так, щоб рівності були істинними.

$$4 \square 3 \square 5 = 6$$

$$7 \square 2 \square 1 = 4$$

$$8 \square 1 \square 3 = 6$$

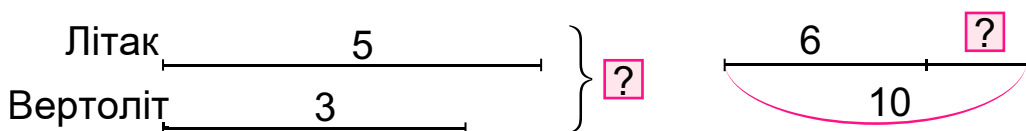
1
6

1. $10 - 6 + 4$ $8 - 6 + 3$ $7 + 2 - 8$ $6 - 5 + 10$

2. В авіатуристів 10 великих валіз і 6 легких рюкзаків. На скільки більше поклажі їм треба здати в багаж, ніж узяти із собою в салон літака?

3. Склади задачі про повітряний транспорт за схемами.

4. Спочатку з вантажного відсіку літака виїхало 10 легкових авто, а потім — ще стільки ж. Скільки всього легкових авто виїхало з вантажного відсіку?

5. Склади й запиши п'ять рівностей з різницею 7 за схемою.

$$\square - \square = 7$$

6*. Серед 15 туристів 10 подорожувало літаками, а 7 — потягами. Як це можливо?

7. Розстав знаки дій, щоб рівності були істинними.

$$5 \square 1 \square 2 = 4$$

$$7 \square 2 \square 4 = 9$$

$$6 \square 3 \square 1 = 4$$

$$8 \square 2 \square 5 = 5$$

$$4 \square 2 \square 5 = 7$$

$$11 \square 1 \square 2 = 10$$

8

1. Як одержати число, яке наступне (попереднє) до 16, 13, 12, 17?

7
1

2. $15 + 1$ $18 - 1$ $20 - 1$ $19 + 1$

3. ▲ Склади задачі за малюнками.

6
25
3

4. Вибери короткий запис і склади за ним задачу.

Було — 5 кг

Було — 5 кг

Витратили — 3 кг

Купили — 3 кг

Залишилося — ?

Стало — ?

4
4

5. $15 - 5 - 2$

$9 + 1 - 0$

$17 - 7 - 1$

16 - 1 + 0

$8 + 10 - 1$

$10 + 5 + 1$

6. Порівняй маси горіхів, журавлини й родзинок.

3
5

4 кг

2 кг

6 кг

2
6

7. ● Визнач маси дині та кавуна.

1
7

1. Полічи двійками від 2 до 20, п'ятірками від 5 до 20. Назви числа, на 1 більші за 17, 15, 19. Назви числа, менші за 15 і більші за 10.

2. Які крупи на малюнку? Чого більше — крупів чи тарілок з кашею? Яка каша «зайва»?

3. Склади задачі та нерівності за таблицею приготування каш у їдальні протягом тижня.

Каша	Гречана	Рисова	Вівсяна	Пшоняна
Готували	6 разів	10 разів	3 рази	3 рази

4. В 1 кг 5 склянок манки. Скільки склянок манки у 2 кг?

5. Першого дня у крамниці продали 19 кг крупів, а другого дня — на 9 кг менше. Скільки кілограмів крупів продали другого дня?

6. Вибери короткий запис, склади і розв'яжи задачу.

I — 10 п.
II — 8 п. } ?

I — 10 кг
II — ? } 15

7. Досліди, як змінюється різниця в кожному випадку. Зроби висновок.

Зменшуване	5	8	10
Від'ємник	4	4	4
Різниця			

Зменшуване	8	8	8
Від'ємник	4	2	6
Різниця			

1. Назви́ числа, на 2 менші від кожного із чисел: 10, 9, 12, 7. Назви́ двоцифрові числа, менші від 14, 16.

2. Яких продуктів, молочних чи м'ясних, більше? На скільки? Склади нерівності.

3. Вибери запитання й розв'яжи задачі.

1) Було 20 вареників із сиром, а з вишнями — на 10 менше.

2) Було 20 вареників із сиром, а з вишнями — 10.
Скільки було вареників з вишнями? На скільки менше вареників з вишнями, ніж із сиром?

4. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

16 кг

?, на 10 кг меньше

5. В одному глечики 6 склянок молока, а в іншому — 10. Скільки склянок молока в обох глечиках?

6.

Знайти	Числа
суму	16 і 1
різницю	16 і 1

Знайти	Числа
суму	19 і 1
різницю	19 і 1

7. Відомо, що $8 > 6$, $6 > 4$, $4 > 2$. Склади ще кілька істинних нерівностей із цими числами.

1. На скільки 15 більше за 5, 18 — за 8, 20 — за 10? Зменш на 4 число 8, 9, 10, 4. Збільш на 3 число 6, 7, 0, 10, 1.

2. Прочитай числа 12, 14, 10, 11, 20, 4. Скільки різних цифр використано для запису кожного? Скільки всього цифр? ▲ Яке число «зайве»? Чому?

3. Купили моркву, капусту, яблука та сливи. Чого купили більше — овочів чи фруктів? На скільки кілограмів більше?

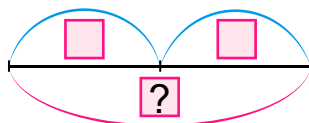
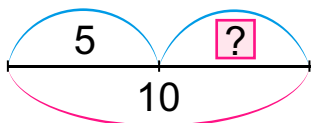
2 кг

6 кг

3 кг

4 кг

4. Вибери схему. Склади за нею задачу про фрукти.

5. $16 - 1 - 10$ $10 + 8 + 1$ $7 + 3 + 5$ $5 + 10 - 1$

14 - 1 - 3   13 - 3 + 6   19 - 9 - 3   15 - 1 - 1

6. На полиці стояли банки із соком: 4 л персикового й 3 л яблучного. Які запитання можна поставити, щоб задача розв'язувалася за схемами?

$$\square + \square = \square$$

$$\square - \square = \square$$

НУМЕРАЦІЯ ЧИСЕЛ ВІД 21 ДО 100

1. Склади нерівності й рівність за малюнками.

2. Заповни пропуски. Назви наступне число за кожним пропущеним.

1	2	...	4	5	6	...	8	...	10
11	12	...	14	15	16	...	18	...	20

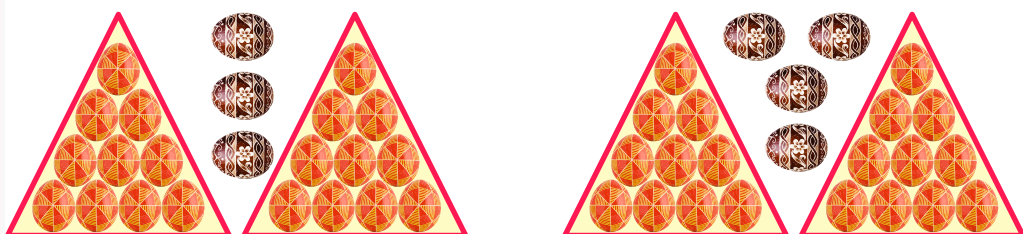
3. Яке число наступне за числом 20? Скільки яєць зліва, справа?

2 дес. 1 од. — 21

2 дес. 2 од. — 22

4.

2 дес. 3 од. —

2 дес. од. —

5. Як отримати наступне число за числом 29?

2 дес. 9 од. + 1 од. = 3 дес., або 30

6. Назви числа третього десятка на полі. Скільки десятків і одиниць у числі 28, 29, 30?

7. Які числа зображено, якщо — десяток? Назви числа від 25 до 39 й назад.

8. Над річкою розквітло 6 кущів верболозу, а біля озера — на 4 кущі більше. Скільки кущів верболозу розквітло біля озера? Скільки всього кущів верболозу розквітло?

9. Накресли один відрізок завдовжки 1 дм, а інший — на 5 см коротший.

10. 1) $10 + 2 - 1$ ☐ $8 + 10 - 0$ $10 + 6 - 16$ ☐ $9 + 1 + 8$
☐ $>$ $<$ $=$ 2) 1 дм 6 см ☐ 16 см 2 дм ☐ 2 см
 1 дм 9 см ☐ 1 дм 5 см 30 см ☐ 2 дм

1. Поміркуй, як одержали число *сорок*.

39

40

— 4 дес.,
або сорок, 40

2. Полічи від 30 до 40. Як утворилося кожне наступне число за числом 30? Назви числа четвертого десятка.

3. Утвори числа, більші за 40, прилічуючи по 1. Як утворити число 50 із 49?

4. Скільки яєць розписали? — це десяток.

5. Які геометричні фігури використано для розпису яєць справа? Намалюй свій візерунок з ламаних.

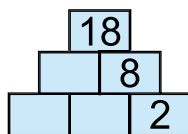
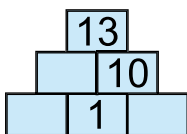
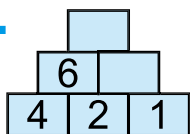
6. До перерви Музей писанки в Коломиї відвідало 20 дітей, а після перерви – на 10 дітей менше. Скільки дітей відвідало музей після перерви?

Музей писанки
в Коломиї

7. У музеї є писанки із 7 країн світу, а ще – з Індії, Чехії, Пакистану. Писанки зі скількох країн є в музеї?

8*.

9. $3 + 5 + 2$ $2 + 6 - 4$ $3 + 3 - 5$ $7 - 4 + 5$
 $18 - 1 - 1$ $12 + 1 - 3$ $17 - 7 + 8$ $9 + 1 + 5$

1. Назви числа від 50 до 65, від 69 до 80. Як утвориш наступне число від попереднього? Назви числа, менші від 69, але більші за 66; більші за 75 і менші від 80.

2. Назви всі числа від *сімдесяти чотирьох* до *вісімдесяти чотирьох*; від *вісімдесяти* до *сімдесяти*.

3. Яке число утвориться із:

4 дес. і 5 од.;

6 дес. і 7 од.;

6 дес. і 1 од.;

8 дес. і 8 од.?

4. Які тут числа? — десяток.

— 9 дес., або дев'яносто, 90

5. Назви всі числа від вісімдесяти до дев'яноста дев'яти.

6. Полічи десятками до 90. Поясни, як утворено число *сто*.

— 10 дес., або *сто*, 100

7. До крамниці завезли 4 десятки пасок та ще 1 десяток. Скільки всього пасок завезли?

8. У пекарні випікли 5 десятків малих і 3 десятки великих пасок. Постав запитання, щоб задача розв'язувалася наведеними виразами.

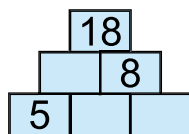
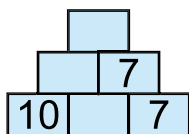
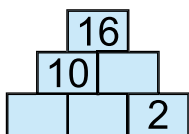

5 дес. + 3 дес.

5 дес. – 3 дес.

9.

10*. Яка фігура наступна?

1) ? 2) ?

11. $10 + 8 - 1$ $9 + 1 + 10$ $17 - 7 + 5$ $9 - 7 + 10$
 $15 + 1 - 10$ $20 - 1 - 9$ $10 - 6 + 10$ $8 + 2 + 4$

100

?

98

97

96

95

?

93

92

97

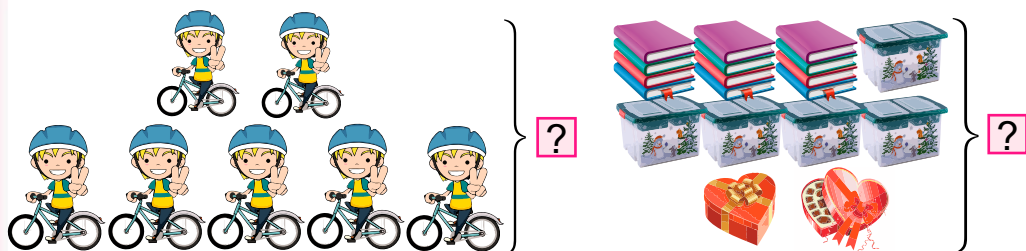
1. Лічи десятками до 100: *десять, двадцять, тридцять, сорок, п'ятдесят, шістдесят, сімдесят, вісімдесят, дев'яносто, сто*. Назви скількох десятків відрізняються від решти? Лічи десятками від 100 до 10: *сто, дев'яносто...*

2. Запиши число, у якому: 3 дес. 4 од., 6 дес. 9 од., 7 дес. 7 од., 6 дес. 8 од.

3. $14 - 4 + 10$ $2 + 10 - 1$ $18 - 10 - 4$ $17 - 7 - 5$
 $16 - 10 + 4$ $18 + 1 - 10$ $20 - 10 + 6$ $20 - 1 - 9$

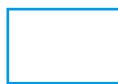
4. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ 1) $16 \square 18$ $14 \square 10$ $18 \square 27$ $8 + 2 \square 15$
 2) $18 \text{ кг} \square 20 \text{ кг}$ $17 \text{ л} \square 19 \text{ л}$ $13 \text{ дм} \square 19 \text{ см}$
 3) $10 \square 20$ $20 \square 30$ $10 + 2 \square 10 + 20$

5. 1) На велопогулянці зустрілося п'ятеро друзів. А ще двоє приєдналося до них пізніше. Скільки всього друзів зустрілося на погулянці?

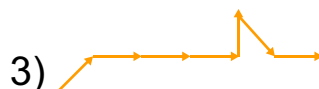
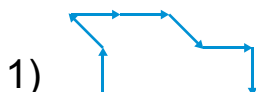
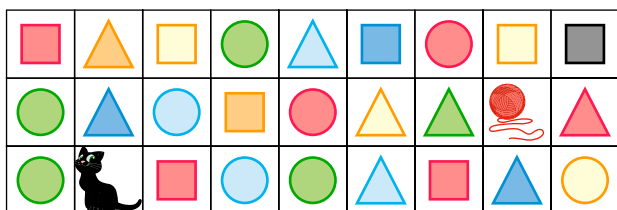
2) На Великдень діти передали до дитячого будинку 5 коробок іграшок, 3 коробки книжок та 2 коробки цукерок. Скільки всього коробок подарунків передали діти?

6*. Який багатокутник не можна поділити відрізком на 2 трикутники?

7. Вибери маршрут, який приведе котика до клубочка.

1. Назви числа від 81 до 99, від 65 до 51, від 100 до 76. Прочитай числа сьомого десятка на полі. Назви числа, більші за 86, але менші від 90.

2. Скільки десятків у числах 46 і 64? Скільки десятків та одиниць у числах 67, 74, 85, 99, 10, 84? Запиши їх за зразком для числа 85.

Десятки	Одиниці
8	5

3. Секцію спортивного танцю відвідує 16 дітей. Серед них 6 дівчаток. Скільки в секції хлопчиків?

4. У секції плавання 16 дітей. Скільки дівчаток у секції, якщо хлопчиків — 6?

5.

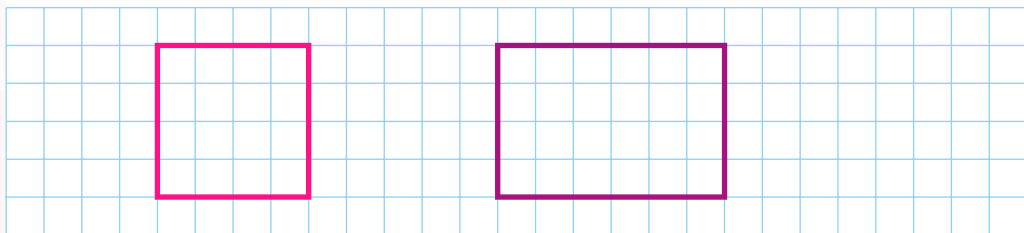
$20 - 1$	$13 + 1$	$18 + 1$	$15 - 5$
$11 - 10 + 9$	$13 - 3 - 4$	$3 + 7 + 4$	$16 - 6$

6. У басейні плавала група з 5 дітей. Прийшла ще одна група, і дітей стало 15. Скільки дітей прийшло?

7. Накресли такі фігури.

1. Полічи десятками від 10 до 100, від 100 до 30. Назви числа, менші за 99, але більші за 88. Назви і запиши двоцифрові числа, у яких 6 одиниць.

Зменш на 1	11	12	20	16	29
Збільш на 4	4	5	10	0	30

3. Настя ходить до фотогуртка в понеділок, середу й неділю. А її брат Сашко — у вівторок, четвер і неділю. У які дні діти не ходять до фотогуртка?

4. Під якими номерами грають футболісти? Які номери між ними пропущено?

5. Першого дня з карате змагалось 6 дівчаток, а другого — 4. Хлопчиків було стільки ж. Скільки змагалось хлопчиків? ▲ Скільки всього дітей змагалось?

6. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ $10 - 2 > 7$ $9 - 9 \square 9$ $10 - 9 \square 2$ $3 + 4 \square 6$

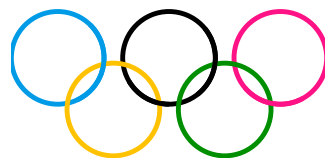

7. $20 + 3 - 1$ $48 - 1 - 7$ $59 + 1 + 8$ $63 - 3 + 9$
 $40 - 10 + 1$ $65 - 1 - 4$ $94 - 4 + 9$ $39 + 1 + 5$

8. Накресли відрізок, на 1 см коротший від 2 дм.

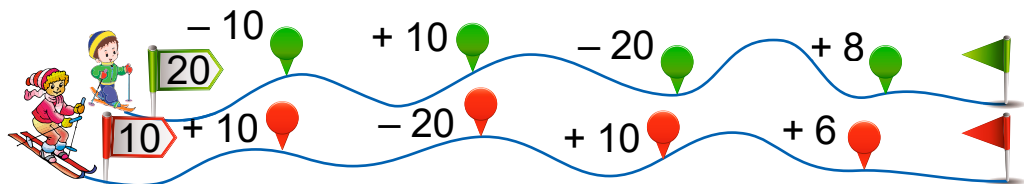
1. Які висловлювання істинні, а які — хибні: 1) 5 кілець — це емблема Олімпійських ігор. 2) Олімпійські ігри проводять кожних 5 років. 3) Паралімпійські ігри проводять після Олімпійських?

2. Назви числа, менші від 81, але більші за 68. Назви двоцифрові числа, у яких 7 одиниць. Порівняй значення цифр у числах 79 і 97.

3. На зимових Олімпійських іграх 2018 року від України виступило спортсменів на 3 більше, ніж 3 десятки. Скільки українських спортсменів виступило?

4. Хто швидше пройшов гірськолижну трасу?

5. Зимові змагання паралімпійців розпочалися 10 березня, а закінчилися 18 березня. Скільки днів тривали зимові Паралімпійські ігри?

1. Полічи двійками від 16 до 26. Назви числа четвертого десятка, числа від 72 до 85, числа від 89 до 100.

2. $1 \text{ дм } 6 \text{ см} = \square \text{ см}$

$19 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

$10 \text{ см} = \square \text{ дм}$

$1 \text{ дм } 7 \text{ см} = \square \text{ см}$

3.

У метрі

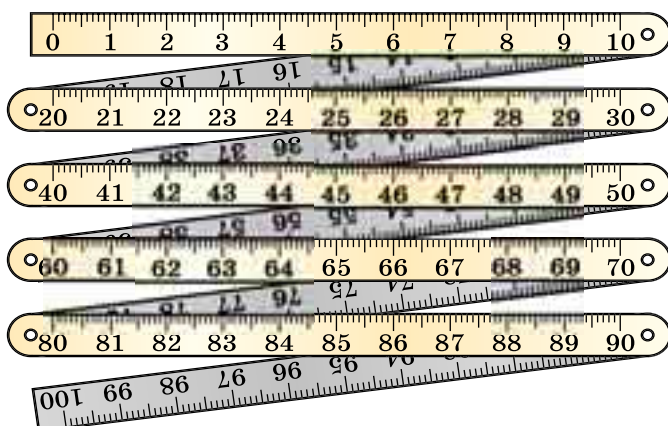
10 дециметрів.

$1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$

У метрі

сто сантиметрів.

$1 \text{ м} = 100 \text{ см}$

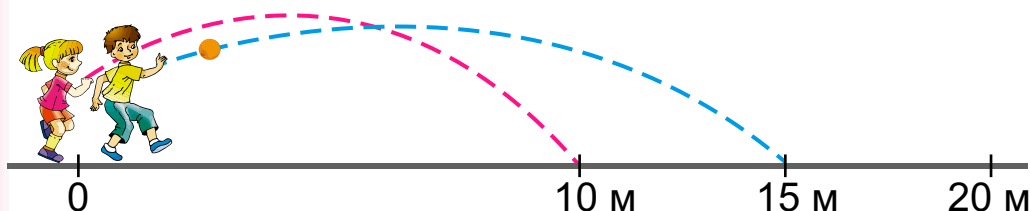

4. Діти змагалися зі стрибків у довжину. За таблицею результатів визнач, хто яке місце посів окремо серед хлопчиків і дівчаток. Порівняй результати.

Василь	1 м 20 см
Петрик	1 м 16 см
Славко	1 м 30 см

Єва	1 м 10 см
Іринка	1 м
Ніна	1 м 15 см

5. Склади задачі за малюнком і виразами $10 + 5$, $15 - 5$. Хто далі кинув м'ячик?

6. $10 + 3 - 1$

$16 - 10 + 3$

$10 + 9 + 1$

$3 + 7 + 6$

$6 + 10 + 1$

$18 - 8 + 5$

$9 - 4 + 10$

$9 + 1 + 8$

7*. Знайди на малюнку трикутник, чотири чотирикутники і п'ятикутник.

8. Олесь, Русланка й Ілько змагалися з бігу. До фінішу Олесю залишилося 10 м, Ількові — 5 м, а Русланці — 15 м. Хто з них найближче до фінішу?

1. Полічи десятками до 100, п'ятірками — до 30. Назви числа шостого, третього, восьмого десятка.

2. Накресли таблицю. Запиши до неї числа: двадцять сім, тридцять, дев'яносто, сорок п'ять, шістнадцять, двадцять два.

Десятки	Одиниці

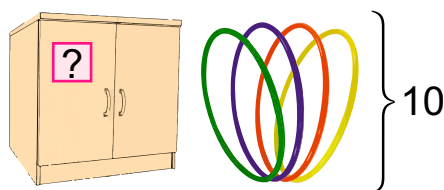
3. Як зміняться числа 68, 96, 45 якщо поміняти місцями цифри в їх записі? Назви двоцифрові числа, що мають однакову кількість десятків і одиниць.

4. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ 45 $\square$ 54   63 $\square$ 39   97 $\square$ 89   17 $\square$ 71   30 $\square$ 29

5. $9 - 4 + 3$ $6 + 4 - 8$ $7 + 3 - 5$ $4 - 3 + 5$
 $2 - 2 + 9$ $8 - 7 + 6$ $10 - 8 + 2$ $5 - 4 + 9$

6. Для школи придбали 3 десятки м'ячів, а скакалок — на 1 десяток менше. Скільки скакалок придбали?

7. Склади задачі за малюнками.

8. Накресли відрізок такої самої довжини.

1. Назви всі двоцифрові числа, у яких 8 од., 6 од.
2. Спиши, вставляючи пропущені числа.

39 40 41 43 44   47 48 49

3. Склади задачі за малюнками із запитанням: *На скільки більше (менше) дітей..?*

4. В Оленчиній книжці 5 десятків сторінок, а в Сашковій — на 2 десятки сторінок менше. Скільки сторінок у Сашковій книжці?

5. Склади задачі про книжки зі словом *продали*.

Було — 10 кн.

Продали — 4 кн.

Залишилося — ?

Продали

I дня — 10 кн.

II дня — 4 кн.

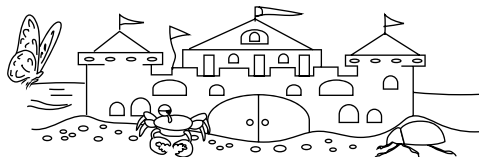
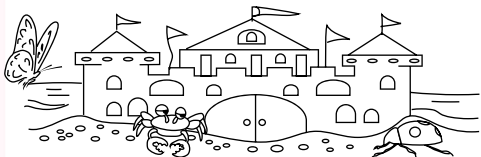
6. $30 + 5 - 1$ $29 + 1 + 8$ $14 - 4 + 10$

$20 + 8 + 1$ $34 - 30 + 10$ $38 + 1 - 9$

7. Виміряй відрізки. Накресли відрізок, довжина якого дорівнює сумі довжин цих відрізків.

8. Знайди відмінності на малюнках.

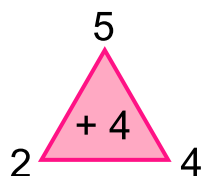
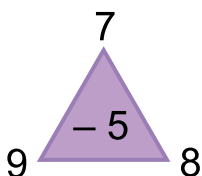
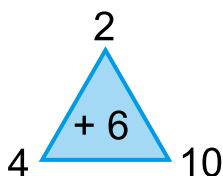

1. Зменш 40 на 7, збільш на 4. Яке число на 8 більше за 10? Від якого числа віднімеш 9 і одержиш 10? Доповни до 12 число 10.

2. У бібліотеці було 16 дитячих журналів і 6 газет. На скільки більше було журналів?

3. У класі дитячі газети читає 25 учнів, а журнали — на кілька учнів менше. Скільки учнів читає дитячі журнали? Добери дані та розв'яжи задачу.

4.

5. $10 - 5 + 30$ $10 - 7 + 40$ $90 - 10 + 5$ $10 - 6 + 70$

6.

4 дес. 5 од. ☐ 7 дес.

5 дес. ☐ 40 од.

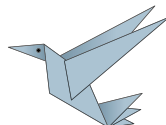
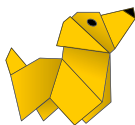
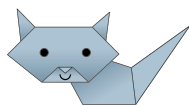
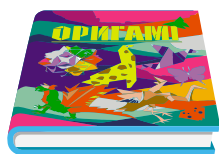
3 дес. 2 од. ☐ 3 дес. 4 од.

5 дм ☐ 40 см

3 дм 2 см ☐ 3 дм 4 см

4 дм 5 см ☐ 7 дм

7. 5 хлопчиків і 6 дівчаток майстрували вироби з паперу. Алінка, Івась і Тетянка завершили роботу. Скільки дівчаток продовжило роботу? Скільки хлопчиків?

1. Прочитай спочатку двоцифрові числа, а потім — одноцифрові. Скільки всього цифр використали для їх запису? Скільки різних цифр?

9

11

40

8

10

99

3

23

43

38

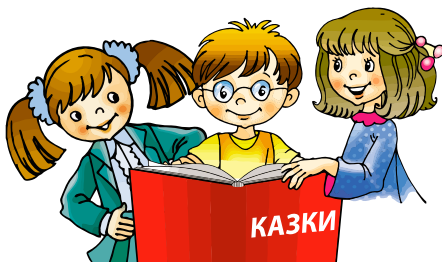

2. 1) Яка сторінка у книжці йде за сторінкою 37, 49, 99? 2) Яка сторінка передує сторінці 20, 5, 60? 3) Між якими сторінками міститься сторінка 24?

3*. За книжку заплатили 30 грн. Подарункова упаковка на 1 грн дешевша за книжку. Яка вартість книжки з упаковкою?

4. Визнач, яке висловлювання істинне, а яке — хибне: 1) Котик підійшов до шафи. 2) Діти розглядають ілюстрації до казок. 3) Діти вибирають книжки.

5. На Святі книжки 5 учнів класу декламували вірші, 10 учнів грали у виставі, а Миколка був ведучим. Скільки учнів класу брало участь у святі?

6. Перевір обчислення дітей.

Яна: $8 + 2 + 10 = 19$ $6 - 4 + 8 = 10$ $8 - 8 + 10 = 12$

Тимко: $16 - 6 + 7 = 17$ $13 - 1 - 2 = 12$ $9 + 1 - 10 = 1$

7. $15 + 1$ $10 - 1$ $100 - 1$ $55 + 1$ $99 + 1$
 $19 - 1$ $50 + 1$ $38 + 1$ $45 - 1$ $66 - 1$

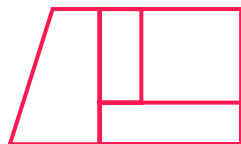
8. У тата-восьминога четверо малят-восьминіжок: зелене, синє, жовте й червоне. Щоб їх викупати й не заплутатися, тато поставив їх у чергу справа наліво.

Зелене стоїть між жовтим і синім. Синє — між червоним і зеленим. Останнім буде купатися не червоне. У якому порядку тато-восьминіг купатиме діток?

9. Скільки тут чотирикутників? Скільки серед них квадратів?

1. Яке число менше за 9 на 5? На скільки 9 більше за 3? Яке число на 6 більше за 10? Скільки двоцифрових чисел у четвертому десятку?

2. У віммельбуху «Зоопарк» 18 сторінок малюнків. Леся розглянула 8 сторінок, а Тимко — 10. Кому з них залишилося розглянути більше сторінок і на скільки?

3. Доповни й розв'яжи задачі.

1) Товщина підручника 1 см, а ширина — 17 см.

2) Довжина книжки казок у сестрички 20 см, а у братика — на 4 см менша.

4. Обчисли зручним способом.

$$20 + 4 + 5$$

$$3 + 49 + 1$$

$$10 + 7 + 10$$

5. 1) $3 + 4 = 7$

$9 - 2 = 7$

$4 + 5$

$8 - 3$

$30 + 40 = 70$

$90 - 20 = 70$

$40 + 50$

$80 - 30$

2) Зменш на 30.

Збільш на 20.

40

90

30

50

60

10

20

80

50

70

6. 1) Порівняй ціну книжок за малюнками.

80 грн

на 40 грн дешевша

20 грн

2) Склади задачі за короткими записами.

Енциклопедія – 100 грн

Журнал – 30 грн

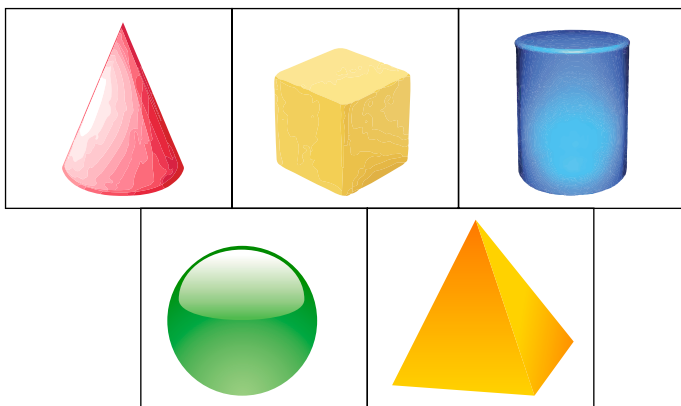
Казки – ?, на 10 грн

Газета – 10 грн

} ?

дешевші

7. Які предмети схожі на геометричні фігури?

1. Розглянь монети й грошові банкноти України.

Монети

Грошові банкноти

2. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ 45 54   63 39   97 89
17 71   30 29   19 21

3. У Петрика є дві купюри по 10 грн, по одній купюрі 5 грн і 1 грн. Скільки всього гривень у Петрика?

4. Оксанка має 30 грн. Вона купила олівець за 10 грн. Скільки гривень залишилося в Оксанки?

5. Чи вистачить 100 грн, щоб оплатити покупку?

Хліб	10 грн	Фрукти	30 грн
Булочки	10 грн	Овочі	10 грн
Олія	30 грн	Крупа	10 грн

6. Мама дала старшому синові 20 грн, а молодшому — 10 грн. Якими купюрами могли бути ці гроші?

7*. У Єви є 10 монет по 10 коп. Скільки грошей у Єви?

8. У Юрка було 10 грн. Він купив булочку за 5 грн. Якими купюрами Юрко міг одержати решту?

1. Назви числа від 89 до 94. Полічи п'ятірками до 30, від 30 до 10, десятками до 100.

100

?

98

97

?

95

94

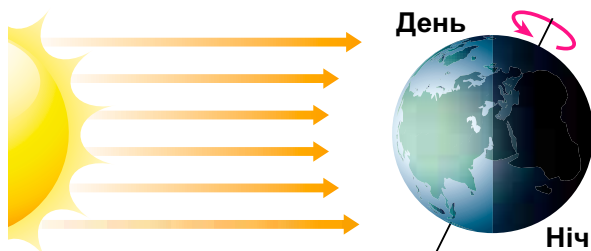
93

92

91

2. Доба — це проміжок часу, протягом якого планета Земля здійснює один оберт навколо своєї осі. Від початку першого уроку сьогодні до початку першого уроку завтра минає одна доба.

Розглянь малюнок. На які частини поділяється доба?

3. Скільки днів у тижні? Скільки ночей, діб? Дощ ішов 2 дні, 2 ночі й 2 ранки. Скільки діб ішов дощ?

4. Оля гостювала в тітки тиждень та ще 3 доби. Скільки всього днів Оля гостювала в тітки?

5. Сьогодні понеділок. Який день буде через 2 доби? Склади задачі за календарями і схемами

Квітень						Травень					
Пн	1	8	15	22	29	6	13	20	27	Пн	
Вт	2	9	16	23	30	7	14	21	28	Вт	
Ср	3	10	17	24		1	8	15	22	Ср	
Чт	4	11	18	25		2	9	16	23	Чт	
Пт	5	12	19	26		3	10	17	24	Пт	
Сб	6	13	20	27		4	11	18	25	Сб	
Нд	7	14	21	28		5	12	19	26	Нд	

+
 -

6. Яке число було в середу першого тижня у квітні? Порівняй число серед у квітні й травні. У який день тижня буде 16 квітня? А в який — 9 травня?

7. $18 - 8 + 2$ $15 - 5 + 8$ $3 + 5 + 10$

$19 - 10 - 3$ $12 + 1 - 10$ $6 + 10 - 1$

8*. Скільки разів від числа 10 можна відняти по 2?

1. Яких чисел не вистачає в цьому ряді?

90 92 93   96 98 99

2. $50 + 9$ $18 - 8$ $57 - 50$ $61 + 1$ $35 - 5$
 $1 + 40$ $98 - 8$ $57 - 7$ $61 - 1$ $42 - 2$

3. Назви числа на годиннику.

Час вимірюють у годинах і хвилинах.

В 1 добі 24 години. В 1 годині 60 хвилин.

Мала стрілка показує години, а велика — хвилини.

4. Котру годину показує кожний годинник?

5. Урок почався о 9 год і тривав разом з перервою 1 год. О котрій годині почнеться наступний урок?

6. Батьки забрали дітей зі школи о 12 год. Вони гуляли в парку і додому прийшли за годину. О котрій годині сім'я прийшла додому? (За годинником.)

7. Оленка прокинулася о 7 год ранку, а її брат — о 8 год. На скільки більше годин спав брат?

8. ☐ $>$ 24 год ☐ 1 доба
☐ $<$ 18 год ☐ 1 доба
☐ $=$

2 доби ☐ 12 год
2 доби ☐ 48 год

1. Запиши числа: *тридцять, сорок, двадцять, вісімдесят, дев'яносто.*

1 год

1 хв

доба

12 год

24 год

60 хв

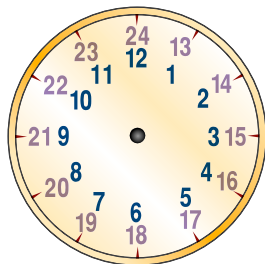

2. Прочитай числа від найбільшого до найменшого.

20 22 27 70 72 77

3. Проміжок часу від 12 год ночі до 12 год дня — це **половина доби**. Покажи 7 год ранку, 4 год ранку.

Із 12 год дня починається друга половина доби, і час визначають так: 1 год дня — 13 год, 10 год вечора — 22 год.

5 год дня — 17 год
2 год дня — 14 год

8 год вечора — 20 год
7 год вечора — год

4. Із 16 до 17 год одна група дітей готувала уроки, гралася. Діти другої групи активно відпочивали. Скільки годин активно відпочивали діти другої групи?

5. Скільки годин тривали заняття з малювання, якщо діти малювали з 15 до 17 год?

6. $90 > 70$ на 20 $60 > 10$ на $70 > 50$ на
 $50 < 80$ на $90 < 100$ на $20 < 70$ на

7. $0 + 20$ $50 - 20$ $90 - 50$ $20 + 80$
 $100 - 30$ $30 + 10$ $70 - 60$ $80 - 20$

8. Квітка кульбаби розкрилася о 7 год ранку, а закрилася — о год. Доповни умову, постав запитання та розв'яжи задачу.

1. Відгадай загадку. Чи справді вона має два слова-відгадки? Які? Порівняй у них кількість букв.

Дощ пройшов. Через ставок Перекинувся місток.

2. Заповни таблицю за малюнком. Виконай завдання.

Зменшуване	10	9	7	5	8
Від'ємник	2	4	3	3	6
Різниця					

- 1) Порівняй різницю і зменшуване. Зроби висновок.
- 2) Відними від зменшуваного різницю. Порівняй результат з від'ємником.

3*. Діти намалювали ☐ веселок. ☐ з них були задовжки 10 клітинок, а решта — довші. Скільки довших веселок намалювали діти?

4. Тимкові залишилося домалювати 3 кольорові смужки веселки. Скільки кольорів веселки він уже намалював?

5. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ $40 + 30 \square 60$
 $30 + 6 \square 45$

$75 - 5 \square 25$
 $50 - 50 \square 100$

6. Який вислів істинний, а який — хибний?
1) Веселка утворюється із сонячних променів і дощових крапель. 2) У веселки 8 кольорів.

7. Скільки десятків і одиниць у кожному із чисел: 18, 22, 65, 34, 20?

8. $9 - 7$ $16 - 10$ $16 - 1$ $10 - 0$
 $2 + 8$ $7 + 10$ $19 + 1$ $5 - 5$

1. Скільки десятків і одиниць у числі 63? Числа 60 і 3 — це **розрядні доданки**. Що показує число 60, число 3? **$63 = 60 + 3$** .

2. Група з 18 туристів спостерігала веселку біля водоспаду. Серед них було 10 дорослих. Скільки було дітей?

3. Про кількість туристів склали таблицю. Віднови записи.

Діти	5		40	60
Дорослі	10	20	6	
Разом		28		61

4. Сонячного дня з водяного пістолета стріляли 18 разів. Веселка утворилася лише 8 разів. Скільки було «пострілів» без веселки? На скільки більше (менше) було «пострілів» з веселкою?

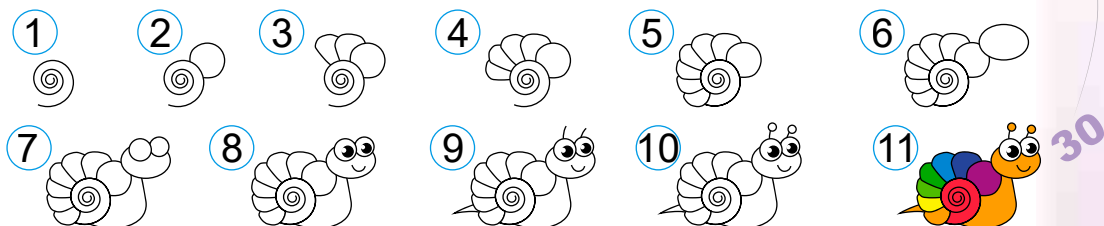
5. Розклади на розрядні доданки числа 85, 36, 70, 92, 18. Скористайся «підказкою» на полях.

6. $3 \text{ м} + 2 \text{ дм}$ $5 \text{ м } 8 \text{ дм} - 8 \text{ дм}$ $49 \text{ л} - 40 \text{ л}$
 $15 \text{ кг} - 10 \text{ кг}$ $5 \text{ грн} + 4 \text{ грн}$ $20 \text{ л} + 8 \text{ л}$
 $6 \text{ дм} + 8 \text{ см}$ $30 \text{ грн} - 10 \text{ грн}$ $1 \text{ год} - 60 \text{ хв}$

7. Поясни послідовність малювання «веселкового» равлика. Виконай свій малюнок.

1*. Розшифруй записи, якщо однакові фігури — однакові числа, а різні фігури — різні числа.

$$7 - \text{green circle} = \text{yellow triangle}$$

$$\text{pink triangle} + \text{yellow triangle} = \text{pink square}$$

$$\text{blue rectangle} - \text{green circle} = \text{purple square}$$

$$\text{green circle} + \text{green circle} = 10$$

$$\text{pink square} + \text{yellow triangle} = \text{blue rectangle}$$

$$\text{purple square} + \text{blue rectangle} = 7$$

2. Розглянь записи. Поясни обчислення.

$$\begin{array}{r} 34 \quad + \quad 52 = \square \\ \begin{array}{r} \diagup \quad \diagdown \\ 30 + 4 \quad 50 + 2 \end{array} \\ 30 + 50 = 80 \quad 4 + 2 = 6 \quad 80 + 6 = 86 \\ 34 + 52 = 86 \end{array}$$

При додаванні двоцифрових чисел десятки додають до десятків, одиниці — до одиниць.

$$43 + 24 = 40 + 3 + 20 + 4 = 60 + 7 = 67$$

3. Склади задачі про олівці за короткими записами.

У коробці — 5 ол.
На столі — 4 ол. } ?

На столі — 4 ол.
У коробці — ?, на 5 ол.
більше

$$\begin{array}{l} 4. \quad 3 \text{ м } 2 \text{ дм} = \square \text{ дм} \\ \quad \quad 4 \text{ м } 6 \text{ дм} = \square \text{ дм} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 62 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм} \\ 85 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм} \end{array}$$

5. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ 50 см ☐ 6 м   7 дм ☐ 7 м   6 дм ☐ 3 м 6 см

6. На скільки сантиметрів: 1) перший відрізок коротший від другого? 2) другий відрізок коротший від третього?

7. Що подібне й відмінне на малюнках? Де більше об'єктів? На скільки більше?

1. Розглянь таблицю й записи. Поясни обчислення.

Десятки	Одиниці

$$57 - 34 = \square$$

$$50 - 30 = 20 \quad 7 - 4 = 3 \quad 20 + 3 = 23 \quad 57 - 34 = 23$$

При відніманні двоцифрових чисел десятки віднімають від десятків, одиниці — від одиниць.

$$28 - 13$$

$$66 - 34$$

$$17 - 15$$

$$45 - 11$$

$$66 - 22$$

$$95 - 61$$

$$69 - 58$$

$$36 - 12$$

2. У конкурсі малюнків до Дня Незалежності України брало участь 42 учні. Серед них було 20 дівчаток.

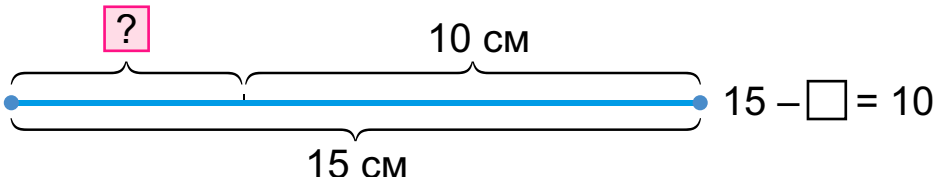
Скільки було хлопчиків? ▲ Заміни число 20 на 30.
Що зміниться в розв'язанні?

3. У колекції 12 ляльок у костюмах народів світу та на 2 більше — в українських костюмах. Скільки ляльок в українських костюмах у колекції?

4*. Купили 15 м червоної стрічки для віночків. Для одного віночка відрізали 4 м стрічки, а для іншого — 6 м. Скільки всього метрів стрічки відрізали? Скільки метрів стрічки залишилося?

5. $12 \text{ кг} - 2 \text{ кг}$ $18 \text{ дм} - 8 \text{ дм}$ $98 \text{ л} - 90 \text{ л}$
 $89 \text{ кг} + 1 \text{ кг}$ $79 \text{ кг} - 1 \text{ кг}$ $54 \text{ см} - 1 \text{ см}$

6. $15 - \square = 10$

7. $2 + 70$ $20 + 60 - 10$ $70 - 20 - 30$ $67 - 7 + 10$

8. Чим відрізняються малюнки у віночках з мальви? Полічи на полях рослини, які люблять в Україні. Продовж ряди.

1. Полічи на полі птахів, яких люблять в Україні. Продовжи ряд.

2. Математичний диктант.

- 1) Запиши «сусідів» чисел 40, 59.
- 2) Збільш на 1 дес. числа 30, 50, 80.
- 3) Зменш на 1 дес. числа 100, 70, 40.
- 4) Запиши суму й різницю чисел 60 і 1.

3. Яка найбільша річка України? Розстав значення виразів у порядку зростання і прочитай назву річки.

$30 + 6$		Н	$46 - 1$		І
$27 - 20$		Д	$56 - 6$		П
$58 + 0$		Р	$85 + 1$		О

4. Україна, Київ, Батьківщина. Яке слово найдовше, найкоротше? На скільки в найдовшому слові більше букв, ніж у найкоротшому? А звуків?

5*. У класі 30 учнів. На святі 10 учнів декламувало вірші Тараса Шевченка, стільки ж учнів співало українські пісні, решта — танцювало. Скільки учнів танцювало? Чи могли бути учні, які співали й танцювали?

6. Добери числа і знаки дій, віднови рівності.

$10 + \square = 16$ $20 - \square = 10$ $\square \square 10 = 8$ $11 \square \square = 10$

7. Накресли два відрізки: 1) на 5 см довший від поданого; 2) на 1 дм довший від нього.

8*. Які фігури на малюнках?

1. Українці мають дозвіл на в'їзд у 30 європейських країн та ще в 6 інших країн світу. Скільки країн світу відкрили свої кордони для українських туристів?

2. У фінал європейського конкурсу танців вийшло 5 пар українських танцюристів. Усього у фіналі було 15 пар танцюристів. Скільки було пар фіналістів з інших країн? На скільки їх було більше, ніж українських танцюристів?

3. Обчисли зручним способом.

$$30 + 5 + 40$$

$$80 + 6 + 10$$

$$40 + 2 + 6 + 30$$

$$20 + 7 + 50$$

$$3 + 30 + 20$$

$$30 + 1 + 60 + 6$$

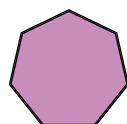
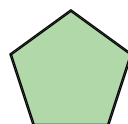
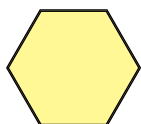
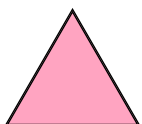
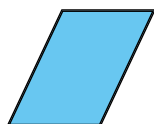
4. На відпочинок до Болгарії поїхало 56 дітей з України. А з Болгарії до України приїхало спочатку 20 дітей, потім — ще 36. Скільки дітей з Болгарії приїхало в Україну? ▲ Порівняй кількість українських і болгарських дітей.

5. Накресли відрізок завдовжки 1 дм 2 см.

6. Розклади на розрядні доданки число, менше на 1 за 32, 69, 21.

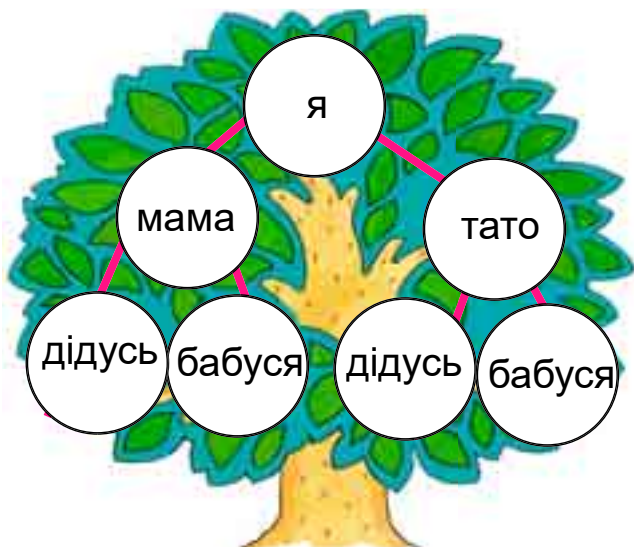
7. Порівняй кількість сторін, кутів і вершин у фігур.

1. За власним малюнком родинного дерева полічи членів своєї родини.

2. Сума років усіх членів сім'ї з трьох осіб дорівнює 67. Татові 30 років, мамі — стільки ж. Скільки років батькам разом? Скільки років дитині?

3*. Богдан на 2 роки старший за брата і на 5 років — за сестру. Хто старший — сестра чи брат Богдана? На скільки років?

4. Сестрі 16 років, а брат на 6 років молодший за неї. Скільки років братові?

5. Випиши вирази зі значенням, меншим за 50.

40 + 15   60 – 10   50 – 0   9 + 40   40 + 11   24 + 20

6. Склади й розв'яжи задачу за таблицею.

Було	Відрізали	Залишилося
15 м	?	12 м

7. $\begin{matrix} > \\ < \\ = \end{matrix}$ 35 + 40 ☐ 35 + 4   45 + 20 + 10 ☐ 34 + 20 + 1
 78 – 8 ☐ 76 – 6   67 – 60 + 3 ☐ 50 – 30 + 20

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО

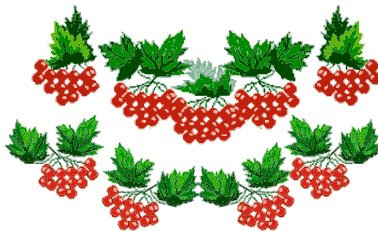
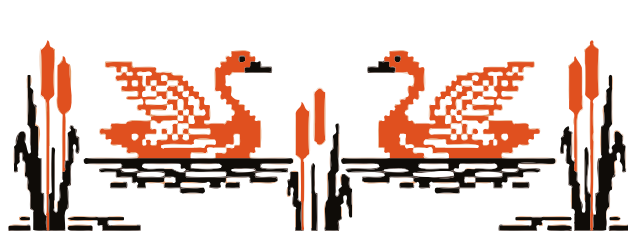
1. Які зображення використовують в Україні у вишиванках?

2. Полічи від 53 до 64. Назви́ числа другого десятка, п'ятого. Назви́ числа, менші за 16, 45.

3. Як називають такий запис: $32 + 10 = 42$? Назви числа в рівності. Прочитай її по-різному.

4. Порівняй число кетягів калини й птахів. На скільки більше кетягів, ніж птахів? ▲ Полічи на полі зображення квітів у вишивках. Що «зайве»?

5. У вишивальниці було 16 мотків червоних ниток, а чорних — на 6 менше. Скільки було мотків чорних ниток? Скільки всього було мотків ниток?

6*. Як знайти суми? Назви́ доданки.

$$10 + 5 = 15$$

$$\begin{array}{c} 7 + 4 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 3 \quad 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 6 + 5 = \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 4 \quad 1 \end{array}$$

9. 7. Склади задачу про українські вишиванки за виразом $3 + 4 + 2$.

8. 8. $8 + 10$ $30 + 20$ $45 - 1$ $60 - 20$ $36 + 0$ $96 - 0$

1. 9. Скільки відрізків на малюнку? Накресли відрізок, на 2 см довший від найкоротшого з поданих.

1. Скільки різних кольорів та геометричних візерунків використовують в Україні у вишиванках?

2. Перша вишивальниця вручну вишила 10 рушників, а друга на швейній машині вишила за той самий час на 9 рушників більше. Скільки рушників вишила друга вишивальниця?

на 9 більше

3. $35 - 30$ $30 + 5$ $75 + 1$ $85 - 10$
 $76 - 6$ $5 + 40$ $70 - 40$ $40 + 40$

4. У День вишиванки до класу у вишиванках прийшло 13 хлопчиків і 10 дівчаток. На скільки більше (менше) прийшло хлопчиків (дівчаток)?

5. Які числа позначено точками?

6*. Знайди різниці за схемами.

$$\begin{array}{r} 11 - 8 = \square \\ \swarrow \searrow \\ 1 \quad 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 - 8 = \square \\ \swarrow \searrow \\ 3 \quad 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 16 - 8 = \square \\ \swarrow \searrow \\ 6 \quad 2 \end{array}$$

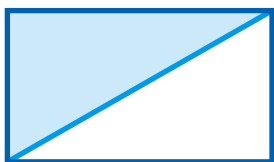
$12 - 6$

$12 - 4$

$12 - 5$

$12 - 7$

7. У чотирикутника відрізали 1 кут. Скільки кутів матиме фігура, що утворилася?

1. 1) Числа 3, 7, 4 доповни до 10.

$2) 40 + 8 = 48$

$30 + \square = 36$

$\square + 4 = 54$

$48 - \square = 8$

$36 - 6 = 30$

$\square - 4 = 50$

$\square + 8 = 48$

$6 + \square = 36$

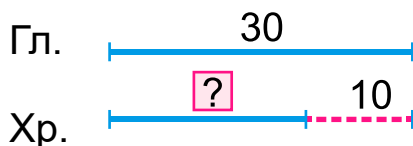
$\square - \square = 4$

2. Нову колекцію вишиванок у магазині продавали 10 днів і ще тиждень. Скільки всього днів продавали нову колекцію вишиванок?

8 3. Є 30 рушників, вишитих гладдю, а хрестиком — на 10 менше. Скільки рушників, вишитих хрестиком?

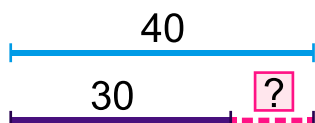
7 Гладдю — 30 р.
1 Хрестиком — ?, на 10 р. менше

▲ Який запис допоміг тобі краще зрозуміти задачу?

6 4. Вибери короткий запис. Склади та розв'яжи задачу про вишиванки.

Було — 20 в.
Продали — 10 в.
Залишилося — ?

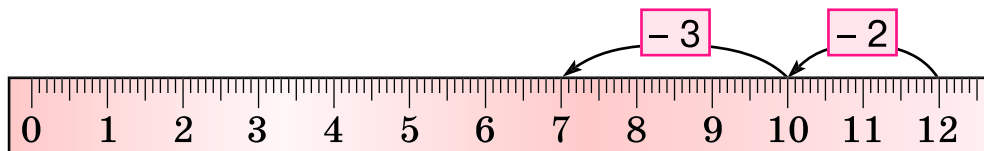
На скільки..?

5* 5. Знайди різниці за схемами.

$$\begin{array}{c} 11 - 2 = \square \\ \swarrow \searrow \\ 1 \quad 1 \end{array} \quad \begin{array}{c} 11 - 3 = \square \\ \swarrow \searrow \\ 1 \quad 2 \end{array} \quad \begin{array}{c} 12 - 3 = \square \\ \swarrow \searrow \\ 2 \quad 1 \end{array}$$

$$13 - 4 \quad 13 - 5 \quad 13 - 6 \quad 14 - 5$$

6 6. Склади рівність за шкалою лінійки.

7 7. Скільки буде кутів, якщо відрізати 1 кут у трикутника? Перевір відповідь практично.

1 1. Полічи по 2 до 20. Назви числа 8 десятка.

2* 2. Заповни клітинки, щоб вирази були «круговими».

$$5 + 4 \rightarrow \square + 1 \rightarrow \square - 10 \rightarrow \square + \square$$

$$56 - 40 \rightarrow \square - 10 \rightarrow \square + 0 \rightarrow \square + \square$$

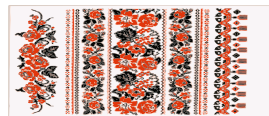

3. Склади умову, розв'яжи задачу.

У мамі — 7

У бабусі — ?, стільки ж та ще 3

?

4. Було 16 пакетів червоного бісеру для вишивання. Купили ще пакет різнокольорового бісеру. Скільки пакетів бісеру стало? На скільки менше пакетів купили, ніж було? ▲ Заміни число 16 на 8, а число 1 — на 3. Більше чи менше стане пакетів?

5. $1 + 2 + 4$	$13 - 10 - 0$	$8 - 4 - 4$
$10 + 1 - 2$	$11 - 1 - 1$	$18 - 8 - 1$
$6 + 3 + 2$	$8 + 2 + 8$	$11 - 10 - 1$

6*. Накресли квадрат і трикутник так, щоб їх спільною частиною був: 1) трикутник; 2) чотирикутник.

1. Скільки місяців триває літо? Скільки неділь у кожному місяці? Які місяці найдовші? Назви святкові літні дні. На які дні тижня вони припадають?

	Червень	Липень	Серпень	
Пн	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	Пн
Вт	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	Вт
Ср	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	Ср
Чт	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	Чт
Пт	7 14 21 28	5 12 19 25	2 9 16 23 30	Пт
Сб	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24 31	Сб
Нд	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	Нд

рік

2. Дідусь знайшов у лісі 10 білих грибів, а онука — 4. На скільки більше грибів знайшов дідусь?

▲ Зміни запитання, щоб задача розв'язувалася дією додавання.

На скільки більше?

На скільки менше?

3. Першого дня бабуся з онуком зібрали 3 кг полуниць, другого — стільки ж, а третього дня — на 4 кг більше, ніж першого. Скільки кілограмів полуниць вони зібрали першого й другого дня разом? На скільки менше кілограмів зібрали третього дня, ніж першого й другого разом?

4. Діти полічили, що вранці зозуля кувала 13 разів, а вдень — на 3 рази менше. Скільки разів зозуля кувала вдень? Як ти гадаєш, чи кує зозуля вночі?

5*. $7 + 4 = \square$ $9 + 4 = \square$ $8 + 4$ $4 + 9$ $4 + 7$

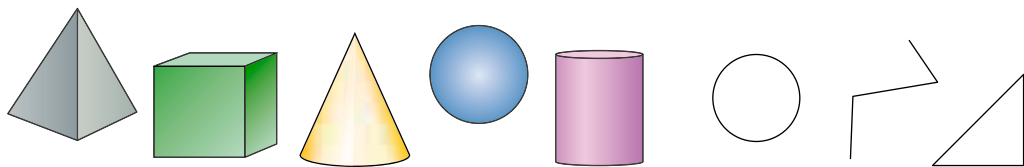
$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ 3 \quad 1 \end{array}$
  $\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ 1 \quad 3 \end{array}$

6. $\begin{array}{|c|} \hline > \\ \hline \\ \hline < \\ \hline \\ \hline = \\ \hline \end{array}$ $10 + 4 \square 15 - 1$ $5 + 3 \square 6 - 1$ $3 + 7 \square 7 + 1$
 $12 + 1 \square 16 - 6$ $15 + 1 \square 17 - 1$ $18 - 8 \square 8 + 1$

7. Побудуй послідовність від найменшої одиниці часу до найбільшої з поданих на полі.

1. На які групи можна поділити фігури? Назви об'ємні фігури. Де ти бачиш їх у довідці?

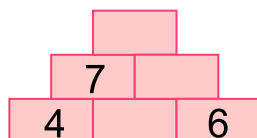
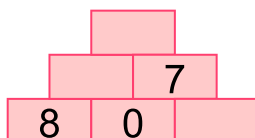
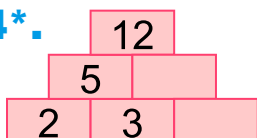

2. Сім'я відпочивала на морі тиждень та ще 4 дні. Скільки всього днів сім'я відпочивала на морі?

3. Полінка виклала на піску картинку з 16 камінців. 3 з них було 6 великих камінців, а решта — дрібні. Скільки дрібних камінців у картинці Полінки?

4*.

5*. Поясни хід обчислень.

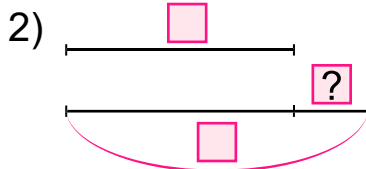
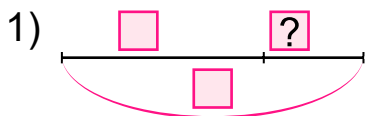
$$9 + 4$$

$$9 + 5$$

$$11 - 5$$

$$13 - 5$$

6. Склади задачі про літній відпочинок дітей за схемами.

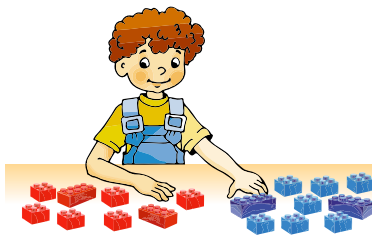
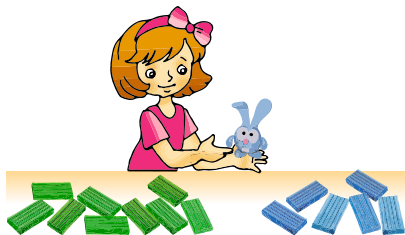

10 1. Склади задачі за малюнками. Розв'яжи за схемами.

$$\begin{array}{c} 6 + 9 = \square \\ \swarrow \searrow \\ 4 \quad 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 8 + 9 = \square \\ \swarrow \searrow \\ 2 \quad 7 \end{array}$$

3 2. Діти пішли на ігровий майданчик о 10 год ранку, а повернулися додому опівдні. Скільки годин гралися діти?

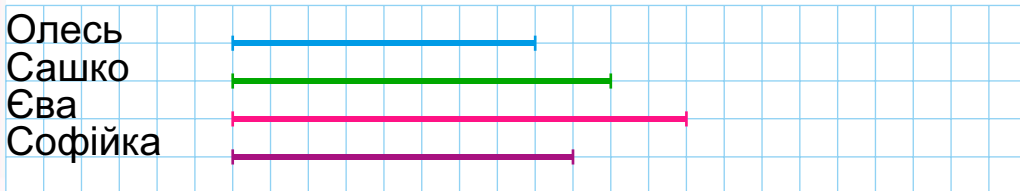
4 3. Брат і сестра купили морозива на 18 грн. Скільки решти вони одержать, якщо подали купюру в 20 грн? Якими купюрами? А монетами?

4 4. $\begin{array}{|l} > \\ < \\ = \end{array}$ 2 дм $>$ 8 см 1 дм 8 см $\square$ 2 дм
5 см $\square$ 5 дм 10 см $\square$ 5 дм 5 см

6 5. $9 + 7 - 10$ $6 + 6 - 5$ $4 + 4 + 7$
 $10 - 3 + 7$ $6 + 7 - 3$ $11 - 6 + 7$

3 **7** 6. Діти прикрашали залу паперовими квітами до свята літніх іменинників. Вони домовилися зробити по 12 таких квіток. За діаграмою визнач, скільки кому треба ще виготовити квітів (1 клітинка — 1 квітка). Склади задачі.

1. Упіймали 6 карасів, 5 окунів, а пліток — стільки, скільки карасів і окунів разом. Скільки пліток упіймали? ▲ Склади подібну задачу.

2. На подвір'ї було 4 каченят, 6 гусенят і 10 індичат. На скільки менше було каченят, ніж індичат? Скільки всього було птахів на подвір'ї? ▲ Заміни число 6 на 5. Що зміниться в розв'язанні задачі?

3. Теля напували молоком 12 днів. Скільки діб минуло?

4. 3 м 4 дм = дм   54 см = дм см   1 грн = коп
7 дм 2 см = см   65 дм = м дм   1 доба = год

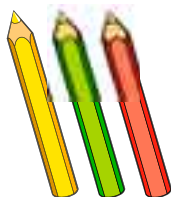
5*. Віднови рівності.

$$\square - 25 = 62 \quad 46 - \square = 23 \quad 45 + \square = 87$$

6. Розклади числа 26, 45, 34, 19, 98 на розрядні доданки.

7. $2 \text{ м } 3 \text{ дм } + 4 \text{ дм}$ $5 \text{ м } 4 \text{ дм } - 2 \text{ м}$
 $45 \text{ дм } + 1 \text{ м}$ $36 \text{ см } + 2 \text{ дм}$

● **8*.** Назар підрахував, що після купівлі 3 олівців у нього залишається ще 5 грн. А щоб купити 4 олівці, бракує 4 грн. Яка ціна олівця?

+ 5 грн

- 4 грн

ПРИГАДАЙ І ПАМ'ЯТАЙ

1. Вирази читають по-різному.

Вираз $5 + 4$ можна читати так: *до п'яти додати чотири; перший доданок 5, другий 4; сума чисел 5 і 4; число 5 збільшити на 4; 5 плюс 4.*

Вираз $9 - 5$ можна читати так: *від дев'яти відняти п'ять; зменшуване 9, від'ємник 5; різниця чисел 9 і 5; число 9 зменшити на 5; 9 мінус 5.*

2. Поясни.

$$3 + 4 = 7 \rightarrow 7 - 4 = 3 \rightarrow 7 - 3 = 4$$

$$6 + 4 = 10 \rightarrow 4 + 6 = 10$$

3. Довжину вимірюють у сантиметрах, дециметрах, метрах. У чому вимірюють масу, місткість? Яка міра зайва на полі зліва? А справа?

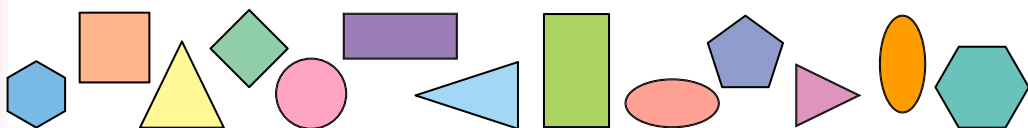
$$1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$$

$$1 \text{ м} = 100 \text{ см}$$

4. Назви частини задачі: *Навесні посадили 10 яблунь, а груш — на 3 менше. Скільки посадили груш?*

5. Пригадай, за якими ознаками ти порівнював/порівнювала геометричні фігури.

6. Знайди помилки.

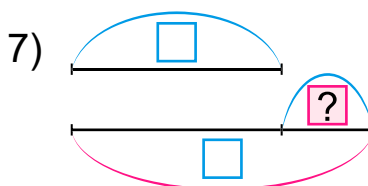
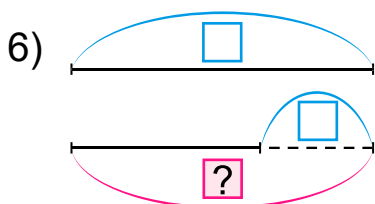
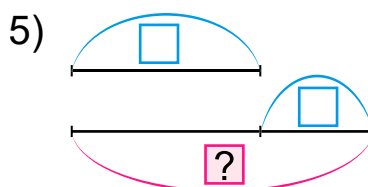
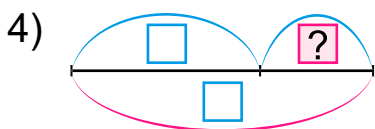
$$\begin{array}{llll} 16 - 1 = 15 & 36 + 1 = 35 & 68 - 8 = 6 & 64 + 3 = 94 \\ 76 - 6 = 70 & 80 - 1 = 81 & 56 - 24 = 32 & 45 + 2 = 47 \end{array}$$

7. Виправ помилку у висловленні: *щоб дізнатися, на скільки одне число більше або менше від іншого, треба до більшого числа додати менше.*
Прочитай правильно.

8. Заняття почалися о 9 год і тривали 3 год. О котрій годині розпочнуться канікули?

9. Склади задачі, використовуючи короткі записи.

1) Було –   2) Привезли –   3) I – }
Купили –   Продали –   II –
Стало –   Залишилося – ?

**Ура! Канікули! Гарного тобі відпочинку
й до зустрічі восени!**

1 рік

1 хв

1 м

1 доба

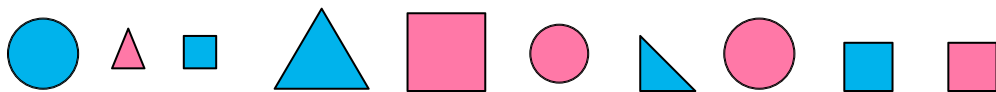
ДОДАТКОВІ ВПРАВИ

1*. Намалюй 3 кружечки і розфарбуй їх так, щоб зелений був правіше від червоного, але лівіше від синього.

2. Оля молодша за Юрка. Юркові стільки ж років, як Тимку, який молодший за Соломійку. Хто з дівчаток старший? Зобрази відрізками: старшій дитині відповідає найдовший відрізок.

3*. Трійки чисел записано за одним правилом. Визнач правило і встав пропущені числа: 2, 8, 6; 1, 8, 7; 4, ?, 5; ?, 6, 2; 4, 10, ?.

4. Поділи фігури на групи за кольором, розміром, формою. Склади рівності на додавання, а з кожної з них — рівності на віднімання.

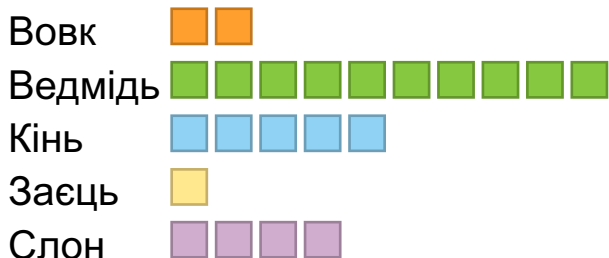
5. У ряд посадили 10 дерев на відстані 1 м одне від одного. Яка відстань між крайніми деревами?

6*. На годівниці сиділо 6 горобців і 3 синиці. 4 пташки полетіло. Чи полетів хоча б один горобець?

7. У кошику було яблук на 4 більше, ніж груш. Поклали ще 3 груші. Чого стало більше і на скільки? Як зміниться розв'язання, якщо з кошика забрали 3 груші?

8. У зоопарку вік деяких тварин записали діаграмою (1 клітинка — 5 років). Склади задачі про вік цих тварин, використовуючи слова *більше*, *менше*, *на скільки*.

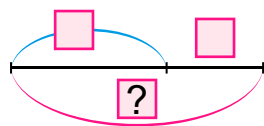
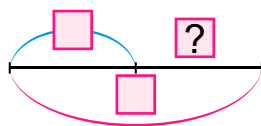
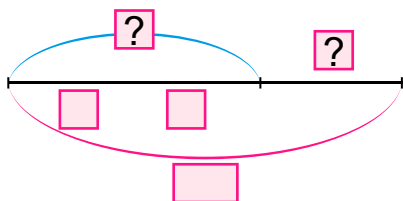
9. Горох проростає за температури 2 градуси тепла, помідори — 10 градусів, морква — 5 градусів, огірок — 12 градусів, а кукурудза — 8 градусів тепла. Побудуй діаграму проростання цих рослин (1 градус — 1 см). Поміркуй, у якій послідовності треба їх висаджувати.

10. Добери схему до кожної задачі. Порівняй їх. Склади подібні.

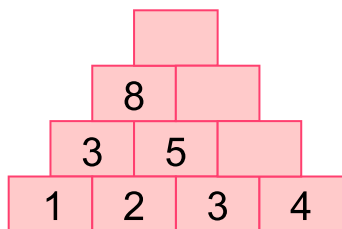
1) У їдальню завезли 60 кг борошна. За 2 дні витратили 30 кг. Скільки кілограмів борошна залишилося?

2) У їдальні було 60 кг борошна. Першого дні витратили 10 кг, а другого — 20 кг. Скільки кілограмів борошна витратили за 2 дні? Скільки кілограмів борошна залишилося?

3) У їдальні було 60 кг борошна. Привезли ще 30 кг. Скільки кілограмів борошна стало?

11.

12.

5		9	20
8	11		20
7	3		20
20	20	20	

ЗМІСТ

Лічба. Властивості предметів. Просторові відношення	3
Нумерація чисел від 1 до 10	14
Додавання і віднімання в межах 10	51
Числа 11–20. Величини	79
Нумерація чисел від 21 до 100	104
Повторення вивченого	131
Пригадай і пам'ятай!	140
<i>Додаткові вправи</i>	142

Навчальне видання

ЛИШЕНКО Григорій Павлович
ТАРНАВСЬКА Світлана Степанівна
ЛИШЕНКО Катерина Олексіївна

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Головний редактор *Наталія Заблоцька*
Відповідальна за випуск, редактор *Марія Москаленко*
Обкладинка *Світлани Железняк*
Художнє оформлення, макет, ілюстрації *Василя Марущинця*
Технічний редактор *Цезарина Федосіхіна*
Комп'ютерна верстка *Наталії Музиченко*
Коректор *Любов Федоренко*

Формат 70×100/16. Ум. друк. арк. 11,7. Обл.-вид. арк. 11,43.
Тираж 23 275 пр. Вид. № 1594. Зам. №

Видавництво «Генеза», вул. Тимошенка, 2-л, м. Київ, 04212.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 5088 від 27.04.2016.

Віддруковано у ТОВ «ПЕТ», вул. Ольмінського, 17, м. Харків, 61024.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 4526 від 18.04.2013.

Числа одержуємо під час **лічби** та **вимірювання** величин.

Цифри – знаки для запису чисел.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

У записах чисел від **10** до **99** використовують дві цифри. Ці числа – **двоцифрові**.

ТАБЛИЦЯ ЧИСЕЛ ПЕРШОЇ СОТНІ

1	11	21	31	41	51	61	71	81	91
2	12	22	32	42	52	62	72	82	92
3	13	23	33	43	53	63	73	83	93
4	14	24	34	44	54	64	74	84	94
5	15	25	35	45	55	65	75	85	95
6	16	26	36	46	56	66	76	86	96
7	17	27	37	47	57	67	77	87	97
8	18	28	38	48	58	68	78	88	98
9	19	29	39	49	59	69	79	89	99
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

ДОДАВАННЯ

$$\begin{array}{ccccc} & & \text{сума} & & \\ & & \{ & & \\ & & 5 + 2 = 7 & & \\ & \swarrow & & \searrow & \\ \text{доданок} & & & & \text{сума} \\ 5 = 7 - 2 & & & & 2 = 7 - 5 \end{array}$$

Щоб знайти доданок, треба від суми відняти інший доданок.

$$4 + 2 = 6$$

$$2 + 4 = 6$$

Від перестановки доданків сума не змінюється.

ВІДНІМАННЯ

$$\begin{array}{ccccc} & & \text{різниця} & & \\ & & \{ & & \\ & & 5 - 2 = 3 & & \\ & \swarrow & & \searrow & \\ \text{зменшуване} & & & & \text{різниця} \\ 2 + 3 = 5 & & & & 5 - 3 = 2 \end{array}$$

Якщо до від'ємника додати різницю, то дістанемо зменшуване.

Якщо від зменшуваного відняти різницю, то дістанемо від'ємник.

ЗАДАЧА

У Вінні-Пуха було 3 сині повітряні кульки. П'ятачок подарував йому ще 4 зелені. Скільки кульок стало у Вінні-Пуха?

Умова задачі: У Вінні-Пуха було 3 сині повітряні кульки. П'ятачок подарував йому ще 4 зелені.

Запитання задачі: Скільки кульок стало у Вінні-Пуха?

Розв'язання: $3 + 4 = 7$ (к.)

Відповідь: 7 кульок.

Якщо в задачі треба знайти **більше** число – виконуємо **додавання**. Якщо треба знайти **менше** число – виконуємо **віднімання**.

Короткі записи задачі

$\left. \begin{array}{l} \text{С.} - 3 \text{ к.} \\ \text{З.} - 4 \text{ к.} \end{array} \right\} ?$
 $\left. \begin{array}{l} \text{С.} \text{ } \overline{\text{3 к.}} \\ \text{З.} \text{ } \overline{\text{4 к.}} \end{array} \right\} ?$
 $\overbrace{\text{3 к.} \quad \text{4 к.}}^{\text{?}}$

Було – 3 к.
 Подарував – 4 к.
 Стало – ?

Було	Подарував	Стало
3 к.	4 к.	$\left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} ?$

ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

